

PÁLYÁZATI PAVILON

a Tempus Közalapítvány magazinja

2020. tavasz

TKA.HU

FÓKUSZBAN A ZÖLDÜLÉS

ERASMUS+
NÍVÓDÍJAS PROJEKTEK

ALACSONY VÉGZETTSÉGŰ FELNÖTTEK
TANULÁSI LEHETŐSÉGEI

KÜLFÖLDÖN TANULNI KÖZÉPISKOLÁSKÉNT

AZ ÖNKÉNTESSÉG MENŐ!

NEMZETKÖZIESÍTÉS ITTHON

A MOBILITÁS AKADÁLYAI
LEGYŐZHETŐK

Impresszum

FŐSZERKESZTŐ:
Kardos Anita
SZERKESZTŐ:
Czyżpál Zsuzsanna
FELELŐS KIADÓ:
Tordai Péter főigazgató
GRAFIKAI TERVEZÉS,
TÖRDELÉS:
Keresztesi Rita
Sebestyén Szilvia
Vilimi Kata
KIADJA a Tempus
Közalapítvány, 2020

Illusztrációként felhasználtuk a projektek résztvevői által készített fotókat.

Fotók: © Shutterstock, Freepik

A magazin megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Innovációs és Technológiai Minisztérium és az Európai Bizottság támogatta.

A kiadványban foglaltak nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság álláspontját.

Minden jog fenntartva.

Tempus Közalapítvány
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Postacím: 1438
Budapest 70., Pf. 508.
Infó: (06 1) 237 1320
telefon: (06 1) 237 1300
fax: (06 1) 239 1329
e-mail: info@tpf.hu
internet: tka.hu

ISSN 1786-1616

Felnevelési nyilvántartási szám: E-000576/2014

A Tempus Közalapítvány minden pályázataival kapcsolatos információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

Európa zöld jövője

7

Tudatos háztartásokkal a klímaváltozás megfékezéséért

14

Külföldön tanulni középiskolásként

41

Az önkéntesség menő!

55

Párbeszéd a roma nőkért

74

2020. TAVASZ TARTALOM

6 FÓKUSZBAN: ZÖLDÜLÉS

- 6 Szemléletformálás a környezet védelmé érdekében a Tempus Közalapítványnál
- 7 Európa zöld jövője
- 8 Fenntarthatóság: több mint trendi téma
- 9 Ösztöndíjjal a környezettudatosság fővárosában
- 10 Ötletek zöld mobilitáshoz: Greenbook
- 11 Green Eurodesk avagy „zöldülés” az ifjúsági információs szolgáltatásban
- 12 Fenntarthatóság az Erasmus+ projektekben. Kis lépések, gyakorlati tippek
- 14 Tudatos háztartásokkal a klímaváltozás megfékezéséért

16 A FELSOŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE

- 16 A mobilitás akadályai legyőzhetők
- 18 A kreditelismerés problémái – fejlesztési lehetőségek
- 20 Digitális Majális? Digitalizációs törekvések az Erasmus+ programban
- 22 (...) nem akadály! Esélyegyenlőség a felsőoktatásban

- 23 CEEPUS: a program eredményei és jövője
- 24 Alumni közösség építéséhez gyűjtöttem más intézmények jó gyakorlatait
- 25 A curriculum nemzetköziesítése
- 26 Nemzetköziesítés itthon
- 28 Egymástól tanulunk. EAIE képzés Budapesten
- 29 Nemzetközi szinten is példaértékűek a pécsi nyári egyetemek
- 30 Múltunk és jövőnk nagy kérdései egy tanulmánykötetben: Campus Mundi ösztöndíjasok szemével
- 32 A magyar irodalom Koreában is sorsfordító lehet
- 34 Hallgatói véleményfelmérés > következtetések és fejlesztések a gyakorlatban
- 35 Betekintés az Alumni Network Hungary hálózat működésébe

36 TANULÁS MINDEN SZINTEN

- 36 Egységben az Erasmus+: Egy tankerületi központ jó gyakorlatai az Erasmus+ pályázatok terén

- 38 Role models/Példaképek. Kőműves szakértőként a világ körül
- 41 Külföldön tanulni középiskolásként
- 43 SELFIE: Pillanatkép az iskolák digitális felkészültségéről
- 44 Tanulási lehetőségek kialakítása az alacsony iskolázottságú felnőttek számára
- 46 Gondoljunk újra az inkluzív oktatást támogató nemzeti rendszereket!
- 47 Idén a társadalmi befogadás előmozdítása az Alma műhelyek témája
- 48 Megtalálta a vak tyúk a szemét? – interjú a Digitális Módszertár két díjazottjával
- 50 XTALKS-TO-ZED avagy hogyan érti meg egymást az X és a Z?
- 51 Oktatás és képzés az EU-ban és itthon – a Tempus Közalapítvány hírlevele döntéshozóknak, döntéshozóknak és oktatási szakértőknek
- 52 Az EC-VET szerepe az európai szakképzési mobilitások támogatásában
- 54 Az Európai Szolidaritási Testület pályázati eredményei 2019-ben
- 55 Az önkéntesség menő! Az Európai Szolidaritási Testület volt önkéntesei elárulják, miért

- 57 30 éve a fiatalok szolgálatában. Az Eurodesk hálózat története
- 58 YouthWiki: Online enciklopédia a sikeres ifjúságpolitikáért
- 59 Megújul az Europass. Átalakul és szolgáltatások széles körével bővül a kínálat
- 60 Álláskereső kisokos: A Nemzeti Europass Központ új blogja hasznos tippel és tanácsokkal várja az olvasókat

62 PROJEKTTÜKÖR

- 62 A tanárok közösségében rejlő erő. Digitális és nyelvi kompetenciák fejlesztése
- 64 Fő a nyitottság! A sztereotípiák ellen – tevékeny társadalmi részvétellel
- 66 A portugál péksüteménytől a modern, rendszerszemléletű iskoláig
- 68 Gyakorlatias, online, élményorientált: Kurzus az idősekért és gondozóikért
- 70 Önkéntes program kialakítása szociális intézményekben
- 72 Az ifjúságsegítők között is előfordul kiégés – most itt a peer szupervízió!
- 74 Párbeszéd a roma nőkért

- 76 Újra kell gondolni az újságírás szerepét és kereteit. Hírforgó: Bemutatkozik a Pécsi Tudományegyetem Newsreel projektje
- 78 A mesterképzések magasabb szintje
- 79 A Doc Nomads igazi brand lett mostanra
- 80 Interkulturális tanulás a felsőoktatásban. Ifjúsági projektből egyetemi kurzus
- 82 Kincsestár: Erasmus+ projekttermékek szubjektív ajánlója
- 84 Egy fesztiválon a szavazás is jobban menne

86 PÁLYÁZATI TIPPEK

- 86 Mutassa meg, milyen plusz rejlik az Erasmus+ projektjében
- 88 A sikeres blogolás trükkjei: tippek és tanácsok projektmegvalósítóknak

89 VENDÉGOLDAL

- 89 School Education Gateway sorozat: Mobilitási lehetőségek – szakmai látogatásra alkalmas fogadóintézmények
- 90 EU-Tanoda: uniós ismeretek vidéken élő diákoknak

KEDVES OLVASÓ!

Amikor elkezdjük előkészíteni a Pályázati Pavilon jelenlegi számát, még egy normál számra készültünk, a kiadvány tematikus fókuszait a Tempus Közalapítvány által koordinált nemzetközi oktatási, képzési és ifjúsági együttműködési programok logikája határozta meg.

Mire azonban az egyes cikkek elkészültek, a koronavírus alapvetően változtatta meg az egyes programok megvalósítását és tágabb működési kontextusát. Az ösztöndíjprogramokban leálltak a ki- és beutazások, az ösztöndíjasok túlnyomó többsége félbeszakította a mobilitási időszakát és a tervezettnél korábban hazatért. Ahol lehetőség volt rá, a pályázók kezdeményezték a projektek futamidejének a meghosszabbítását és az utazások elhalasztását, a felsőoktatásban a hallgatók jó része távoktatás keretében folytatja tanulmányait annak érdekében, hogy a tervezett krediteket meg tudja szerezni, és ne veszítse el a félévet. A precedens nélküli helyzetet a támogatók – így a Tempus Közalapítvány is – Európa-szerte igyekeznek a lehető legrugalmasabban kezelni, és az ösztöndíjasoknak a járványhelyzet miatt felmerült többletköltségeit egyedi eljárás keretében megtéríteni.

A Pályázati Pavilon szerkesztésekor, április közepén még nem látszik se a járvány kifutása, se a nemzetközi együttműködési programokra gyakorolt hosszabb távú hatása. Abban biztosak lehetünk (a gazdasági, társadalmi élet sok más területéhez hasonlóan), hogy a járvány elmúltával sem az a „normalitás” tér majd vissza, amit 2020 februárjáig itt, Európában megéltünk. Most még nem tudjuk felmérni, hogy a járvány milyen mértékben csökkenti a tanárok, diákok, fiatalok mobilitási kedvét, és miként hat a nemzetközi együttműködésekre. Ma még nem tudható, hogy milyen új kényszerek és korlátozások befolyásolják majd a programot – például a várható gazdasági visszaesés következtében milyen mértékben változik meg az elmúlt évek kedvező pozíciójához képest az ösztöndíjprogramok költségvetési preferálása itthon és az Európai Unióban.

A mostani válság azonban a kényszerek mellett lehetőségeket is teremt. A **digitális megoldások** fokozott használatát a járvány elmúltával sem lenne szabad elengednünk. Ha a közelmúltig domináns személyes találkozók és hagyományos rendezvények jó részét webináriumok és a virtuális térben szervezett egyeztetések váltják ki, az egyrészt elősegíti a vidéki és a hátrányos helyzetű szereplők fokozott bevonását, hatékonyabb, erősebb interakciót kínál és olcsóbb megoldásokkal, másrészt a környezetet kevésbé terhelő, fenntarthatóbb irányba visz el bennünket. A **digitális pedagógia** eszköztáráról a járvány után sem szabad megfeledkeznünk. A nemzetközi együttműködési programok az ezzel kapcsolatos útkeresésben, a közös kihívások együttes értelmezésében, a kreativitásban és innovációban, a jó megoldások

megosztásában, az együttes, egymástól történő tanulásban mindig is élen jártak – Európa igazi esélyét ez adja.

De miközben azt reméljük, hogy kevesebb lesz a mindössze néhány órás egyeztetések miatt felvállalt utazások, akár repülőutak száma, és a távoktatás révén olyanok is nagyobb mértékben bekapcsolódhatnak például külföldi egyetemeken képzéseibe, akik jelenleg – anyagi, magánéleti vagy egészségügyi okból – nem tudják vállalni a több hónapos külföldi tartózkodást, aligha jelentheti mindez a hagyományos mobilitások végét. A **személyesen átélt mobilitási időszak** intenzitásában, mélységében, összetettségében nem mérhető a virtuális mobilitáshoz. A mobilitás mint **páratlan tanulási forma** előnyei változatlanok: olyan készségek fejlődéséhez járul hozzá, amelyek nélkülözhetetlenek az egyén munkaerőpiaci boldogulásához és társadalmi beilleszkedéséhez, felelős állampolgári magatartásához. Az új normalitás a reményeink szerint nem a nemzetközi együttműködések és a nemzetközi mobilitás eddigi formáinak a lecserélését hozza majd el, hanem azok kiegészítését. A hátrányos helyzetűek részvételének biztosítása – mind a fizikai, mind a virtuális mobilitásban – az előttünk álló időszak kulcskérdése, a válságból való kilábalás időszakában még élesebben, mint eddig. Kellően átgondolt és célzott támogatásuk, kiegyenlített esélyteremtés nélkül nemcsak ők, hanem a programjaink és maga az oktatás és képzés sem lehetnek sikeresek.

TORDAI PÉTER
főigazgató

ÁTMENETI INTÉZKEDÉSEK A KORONAVÍRUS JÁRVÁNY IDEJÉRE

Minden útmutató egy helyen

Folyamatosan frissül
az érintett minisztériumok és az Európai Bizottság
iránymutatásai alapján

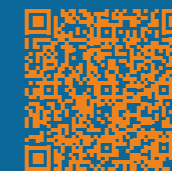
tka.hu » Ami most a legfontosabb doboz »
Koronavírus intézkedések – Minden útmutató egy helyen

Online eszközök, alternatív megoldások és inspiráció pedagógusoknak a digitális oktatáshoz

- Több mint **800 módszertani ötlet** és feladat a Tempus Közalapítvány Digitális Módszertárában
- Erasmus+ projektek felhasználható projekttermékei és **adaptálható jó gyakorlatai**
- A **tanulás jövője MOOC kurzus** oktatóvideói
- ... és még számos további ötlet online összeállításunkban

tka.hu » Ami most a legfontosabb doboz »
Tanítás otthonról – Segítség a digitális oktatáshoz
pedagógusoknak

SZEMLELETFORMÁLÁS A KÖRNYEZET VÉDELME ÉRDEKÉBEN

a Tempus Közalapítványnál

A Tempus Közalapítvány mint az oktatás-képzés terén aktív szervezet egyik kiemelt feladatának tekinti, hogy jó példákat, jó gyakorlatokat mutasson be partnerei, valamint munkatársai felé a fenntarthatóság terén is.

Sok évvel ezelőtt önszerveződő alapon létrejött egy kis csoport **TKA Zöldítők** néven a munkatársak közül, mely a Tempus környezetbarátabbá tételét tűzte ki célul. Több területen is aktív a csoport, legyen szó az irodák zöldítéséről (növényültetések), a környezetbarát munkabiztonságról (pl.: kerékpár használathoz szükséges feltételek biztosítása), ruhák és továbbadható tárgyak gyűjtéséről (adományozás), takarékos és zöld megoldások bevezetéséről az irodában vagy a hulladék mennyiségének csökkentéséről a rendezvényeken. Természetesen a megvalósult projektek, kiutazások terén is több olyan fenntartható megoldást látunk, melyeket tovább tudunk adni pályázóink felé különböző rendezvényeinken.

 <p>MOSDÓK: jelenlétérzékelős lámpák, legtöbb mosdóban perlátoros csaptelepek, újrapapír kéztörölők, habszappan</p>	 <p>az IRODAHÁZ very good kategóriájú BREEAM (környezetudatos épületminősítési rendszer) minősítéssel rendelkezik</p>	<p>BICIKLITÁROLÓ + zuhanyzó/öltöző (hamarosan a 6. emeleten is lesz tárolószekrény a munkatársaknak)</p>
<p>KONYHÁK: a legtöbb konyhában perlátoros csaptelep, újrapapír kéztörölők, habszappan, A+ vagy A++ minősítésű hűtőgépek és mosogatógépek</p> 	<p>az irodaház közös tereiben + a saját kivitelezésű irodaterületeinken LED-ES FÉNYFORRÁSOK használata</p> 	<p>ZÖLDÍTÉSI KERET közös tavaszi növényültetés</p>
<p>SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS a konyhákban és az irodaterületeken</p> 	<p>használt BÚTORAINK TOVÁBB-HASZNOSÍTÁSA (fogadószervezetek keresésével)</p> 	<p>NYOMTATÁS: kétoldalas nyomtatás, multigépek alkalmazása</p>
<p>irodánként szabályozható HŐSZIVATTYÚS HŰTÉS/FŰTÉS</p> 	<p>CSERITI BOKSZ kezdémenyezés bevezetése újrahasznosítható tárgyaknak</p> 	

EURÓPA ZÖLD JÖVŐJE

Vannak élethelyzetek, amikor rajtunk kívül álló körülmények döntik el a fejlődési irányokat, de szerencsésebb, ha ez saját akartunkból, a mi stratégiánk és tervezésünk eredményeképpen történik. Így van ez a fenntarthatósággal és a zöldnek nevezett folyamatokkal az Erasmus+ programban is. **Ha tudatosan odafigyelünk a tervezés során a környezetvédelmi szempontokra, a projektünkkel is hozzájárulhatunk egy „zöldebb” jövőhöz.**

Évek óta napirenden van a fenntarthatóság és a zöldítés témája az európai uniós oktatási programokban. A jelenleg futó Erasmus+ programban is megjelentek ebbe az irányba mutató törekvések, a 2021-től induló új programszakaszban pedig minden bizonyítással sokkal hangsúlyosabban foglalnak majd helyet.

Az Erasmus+ program 2020-as pályázati útmutatójában két ponton érhető tetten a zöld törekvések konkrét megjelenése.

Az egyik a stratégiai partnerségek pályázattípus horizontális prioritásai, ahol a **környezet- és klímavédelmi célok** külön pontként jelennek meg. A program célja ezzel, hogy segítse a környezetvédelmi és éghajlati kihívásokra irányuló figyelem felkeltését. Ennek érdekében elsőbbséget élveznek például az olyan projektek, amelyeknek célja a **zöld ágazathoz kapcsolódó készségek és módszertanok** kialakítása, kidolgozása, vagy amelyek viselkedésbeli változásokat tesznek lehetővé az egyéni preferenciák, fogyasztási szokások és életmód területén. Olyan innovatív gyakorlatok kipróbálására szeretnének buzdítani, amelyek fel tudják készíteni a tanulókat, munkatársakat, ifjúsági munkásokat arra, hogy ők lehessenek a változás előmozdítói (pl. forrásokkal való takarékoskodás, az energiafelhasználás és a hulladék csökkentése, a szén-dioxid-kibocsátásból eredő ökológiai lábnyom kompenzálása, fenntartható élelmiszerek és mobilitási lehetőségek választása stb).

A másik, már gyakorlatban is megvalósuló intézkedés, hogy „a mobilitási projektek kedvezményezettjei pénzügyi támogatást kérhetnek a résztvevők jelentős utazási költségeire, többek között olyan esetekben, amikor a résztvevők tisztább, alacsonyabb széndioxid-kibocsátású közlekedési eszköz (például vonat) igénybe vétele mellett döntenek, ami magas utazási költségeket eredményez”. Az új lehetőséggel a 2020-as pályázati körben még csak néhány intézmény élt, de remélhetőleg a következő években, a témára fókuszba helyezéssel több pályázó tudja majd beépíteni a **fenntartható utazást** a projektjébe.

Az akarat látszik, a nemzeti irodák törekvése Európa-szerte egy irányba mutat, egyre több ország csatlakozik és felkarolja a témát. A programmal foglalkozó szakemberek a háttérben olyan javaslatokat állítottak össze, amelyek vélhetően a következő programszakaszban konkrétummá válhatnak. Egyértelműen látszik, hogy egy olyan programnál, ahol az egyik fő elem a mobilitás, foglalkozni kell azzal, hogyan lehet a jövőre nézve is fenntarthatóvá tenni, program szinten kompenzálni az üvegházhatású gázok kibocsátását, valamint az egyén szintjén minden útmutatót megadni, hogyan lehet a külföldön eltöltött idő környezetileg is a legfenntarthatóbb.

Több konkrétumot akkor fogunk látni, amikor a következő programszakaszról európai szinten is jelentősebb mennyiségű dokumentum jelenik majd meg.

NAGY ZSÓFIA
Tempus Közalapítvány, Erasmus+ programiroda

FENNTARTHATÓSÁG: TÖBB MINT TRENDI TÉMA

Bár az ökológiai lábnyom, az újrahasznosítás vagy az energiatudatosság mindenki számára ismerős fogalmak, mindig van mit tanulni a fenntarthatóságról. Számos Erasmus+ projekt is foglalkozik ezekkel a fontos témákkal, közülük mutatunk néhányat.

SPEED, azaz fenntarthatóság, vállalkozás, energia, Európa és fejlődés. Ezt rejti az a projekt, amelyben hat ország partneriskolái közösen egy tanuló vállalkozást modelleznek. A cél egy működő *e-filling station*, vagyis **elektromos töltőállomás létrehozása** és üzemeltetése Németországban.
Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Gimnázium és AMI, Halásztelek

Középiskolás diákok dolgoznak együtt a **vízgazdálkodás és a klímaváltozás összefüggésein**, valamint a fenntartható fejlődés lehetséges megoldásaiban. Információkat gyűjtenek a globális felmelegedés várható éghajlati, vízrajzi hatásairól, és közösen alakítanak ki javaslatokat a saját korosztályuk számára is adaptálható környezettudatos viselkedési formákra.

SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, Szeged

Nemrég indult el az a felsőoktatási stratégiai partnerség, melynek keretében a **fenntartható városi közlekedés** megvalósítási lehetőségeivel foglalkoznak különböző szakterületek képviselői. Kutatásokat fognak végezni, valamint oktatási eszközök és módszerek kifejlesztését tervezik az **URBANSCOPE** projektben, és a városlakók széles körét szeretnék megszólítani.

Széchenyi István Egyetem és Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata

Többek között az újrahasznosításra, a **hulladékmentes vendéglátásra** és a **helyi termékek fogyasztásának fontosságára** hívják fel a gyerekek figyelmét abban a projektben, ahol még a méhek védelmével és ruhák használati tárgyá alakításával is foglalkoznak. A diákokon keresztül a szülők és családok edukálása is célja az együttműködésnek.

Bródy Imre Gimnázium és AMI, Ajka

Öt európai iskola tanulóival vállalták a feladatot, hogy kidolgozzák egy **tartós szerkezetű lakóépület építészeti koncepcióját**, a fenntarthatósági elvárásoknak, a helyi szociális igényeknek és a természeti adottságoknak megfelelően. A projekt során a jövő házában legkorszerűbb építő- és szigetelőanyagait, elektromos és vízellátási rendszereit ismerhették meg a résztvevők.

Győri SZC Lukács Sándor Mechatronikai és Gépészeti Szakgimnáziuma

A **LIFE** című kétéves projektben óvodások is részt vesznek. A magyar, szerb és román partnerek együttműködésének célja a **gyerekek környezeti nevelése**. A projekt témája a környezettudatos magatartással, a hulladékok felhasználásával és a papír újrahasznosításával kapcsolatos ismeretek átadása, amelyet a kicsik igényeihez szabva, játékos formában, a szülők bevonásával végeznek.

Nagykanizsa Központi Óvoda Miklósfai Tagóvodája

Az **élelmiszerpazarlás ellen** szeretnék tenni a **LESS FOOD LOSS** ifjúsági csereprogram résztvevői. Az élelmiszerek előállításához szükséges erőforrásokat, anyagokat, technikákat és folyamatokat ismerhetik meg a fiatalok. Láthatják az étel körforgását a kerttől az asztalig és a komposztáláson keresztül a kertig, emellett arra motiválják őket, hogy jobban megbecsüljék, amit ők maguk állítanak elő.

Vidéken Jól! Alapítvány, Szaporca

Összeállította:
GYÓRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Biobuszok

Emeletes biciklitároló (Alvsjó Station)

„I'm green” zacsok cukornádból

ÖSZTÖNDÍJJAL A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG FŐVÁROSÁBAN

Szombati Eszter a Világegyetemista blog 5. szériájának egyik szerzője, aki Stockholmban kezdte meg szakmai gyakorlatát Campus Mundi ösztöndíjjal. Lelkes Greta Thunberg rajongó, így nagyon fontos számára a környezetvédelem, Svédországba se repülővel utazott ki, hanem a szárazföldi közlekedést választotta. Blogbejegyzéseiben hangsúlyt fektet a zöld mobilitás bemutatására.

A koronavírus miatt bezárt a labor, ahol dolgozott, így vissza kellett térnie Magyarországra, de korábbi bejegyzései továbbra is elérhetők a blogon.

Első pár hetem során nem igazán volt szembeötlő a skandináv környezettudatosság Stockholmban. Bevallom, még csalódtam is voltam, hogy mindenki nejlonzacskóba pakolja a zöldséget, gyümölcsöt, egyedül én investáltam többször használatos FIXA szatyrokba. De utána rájöttem, hogy az ördög a részletekben rejlik. A nagyobb szupermarketekben ugyanis a zöldségek, gyümölcsök számára kikészített nejlonzacskók „zöld vagyok” felirattal büszkélkednek. Kíváncsi voltam, hogy ez mit is jelent pontosan. Egy kis körbekérdézet követően svéd ismerőseimtől megtudtam, hogy ezek 100%-ig lebomló anyagból, pontosabban cukornádból készülnek. (Legközelebb, ha bevásárolni megyek, talán kipróbálom, hogy édesek-e.)

Sok van ám még a svédek tarsolyában (komposztálható szatyraiban), amivel jót tesznek a környezetünknek, mégsem szembeötlő. Az első ilyen „láthatatlan védelem” a **késpénz minimális használata**, ugyanis itt mindenhol, de tényleg MINDENHOL lehet kártyával – vagy a svédek által kedvelt Swish okostelefonos alkalmazással – fizetni, a **késpénzt a legtöbb helyen el se fogadják**. Ezért amióta itt vagyok, jóformán nem is láttam svéd koronát.

Egy kedves svéd kollégámtól megtudtam, hogy a tömegközlekedés népszerűsítése céljából az egész városban kemény díjakat kell fizetni azoknak, akik mégis autóval akarnak járni, ez csúcsidőben akár napi 135 korona (kb. 4000 Ft) is lehet. A „**du-gódij**” mellett a benzinen lévő adó is rendkívül magas, 50%. Ha már szóba került a tömegközlekedés, fontos megemlíteni, hogy

Instrukció a királyi kukák használatához

Királyi szelektív kukák a Royal Parkban

a buszok szinte teljes egészében valamilyen bioüzemanyaggal működnek, legyen szó bioetanolról, biodizelről vagy biogázzal. A kerékpárutak pedig jól kiépítettek, az egyik vasútállomáson egy hatalmas, többemeletes kerékpártároló is található.

Említésre méltó még, hogy a svédok szinte mindent újrahasznosítanak. Míg nálunk a PET-palackok és a HDPE flakonok kerülnek csak újrahasznosításra, addig itt számomra meglepő módon a szalámi csomagolásától kezdve, a joghurtos dobozokat, a hungarocellig mindent ki lehet dobni a műanyag szelektívbe. Nagyon fontos továbbá, hogy az ételmaradékokat és egyéb szerves hulladékokat külön kell gyűjteni az erre a célra szolgáló papírzacsokban, ugyanis ebből készítik a buszokat tápláló bioüzemanyagokat. Amit meg valamiért mégsem sikerül újra feldolgozni, abból a hulladékból energia lesz a hőerőművekben.

Még pár számadat a végére: a svédok a háztartási hulladék több mint 99%-át hasznosítják újra, valamint energiaforgasztásuk közel 52%-át megújuló forrásból fedezik. •

Összeállította: KISS-NÉMETHY NÓRA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Szombati Eszter és több más Campus Mundi ösztöndíjas további blogbejegyzései: vilagegyetemista.blog.hu

ÖTLETEK ZÖLD MOBILITÁSHOZ: GREENBOOK

A CIS Australia egy hallgatóknak szervezett mobilitási program, melynek köszönhetően külföldi tanulásra, gyakornoki programokra és önkénteskedésre lehet pályázni. Fontosnak tartják felhívni a figyelmet a klímaváltozás és a globalizáció égető kérdéseire, ezért állították össze a Greenbookot a mobilitásban részt vevő hallgatók számára. Inspirációként ebből idézünk most néhány tanácsot.

Indulás előtt:

- ▶ Nézz utána, melyik légitársaságnak a legalacsonyabb a karbonkibocsátása.
- ▶ Törekedj arra, hogy minél kevesebb dolgot pakolj be a bőröndbe.
- ▶ Legyen nálad újratölthető vizespalack, bevásárlótáska, és lehetőleg ne nyomtasd ki az útiokmányokat.

Kint tartózkodáskor:

- ▶ Utazz tömegközlekedéssel vagy biciklivel, illetve használj „telekocsit”.
- ▶ Tartsd be a fenntartható étkezés szabályait: írd listát, mielőtt elmész bevásárolni, a helyi termelők áruit részesítsd előnyben, és fogyassz szezonális gyümölcsöket, zöldségeket.
- ▶ Ha teheted, beszélj a helyiekkel az adott ország éghajlatát érintő ügyekről, esetleg önkénteskedj helyi szervezetnél.

Hazaérkezés után:

- ▶ Kutass a témában, nézz TEDx videókat, olvass könyveket, blogokat.
- ▶ Ne tartsd magadban a megszerzett tudást: készülj előadásokkal, indíts blogot, YouTube csatornát vagy podcastot. •

Kiss-Némethy Nóra
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

GREEN EURODESK avagy „zöldülés” az ifjúsági információs szolgáltatásban

Az Eurodesk nemzetközi mobilitási információs szolgáltató hálózat 2020-ban ünnepli fennállásának 30. évfordulóját. Miközben ez az év nagyrészt a múlt ünnepléséről szól – visszatekintés az elmúlt három évtized mérföldköveire –, a hálózat nemzeti koordinátorai az évforduló apropójából elkezdtek azon gondolkodni, hogy vajon hogyan is fog történni a fiatalok tájékoztatása 30 év múlva. Ez az ötlet hívta életre a „Green Eurodesk” kezdeményezést, amelynek célja, hogy ajánlásokat fogalmazzon meg az ifjúsági szektor szereplői számára a munkájuk fenntarthatósága érdekében.

Az ERYICA hálózattal közösen hamarosan megjelenik az Eurodesk Green Publication című kiadvány, melynek célja, hogy iránymutatót adjon a szervezeteknek: hogyan tudják a mindennapi működésüket, tevékenységüket minél környezetbarátabb módon végezni.

Az elmúlt időszakban minden eddiginél hangsúlyosabbá vált a fiatalok körében, hogy – ha tehetik – zöld megoldásokat, szolgáltatásokat válasszanak. Egy felmérés kimutatta, hogy a fiatal felnőttek (18-26 év közöttiek) 58%-a nagy valószínűséggel kedvező véleményt formál a fenntartható promóciós termékeket kínáló szervezetekről, márkákról. Ennek fényében az ifjúsági információs szolgáltatás területén aktív szervezeteknek is alkalmazkodniuk kell a fiatalok preferenciáihoz, amennyiben a jövőben is sikeresen szeretnék megszólítani e célcsoportot.

A zöld irodák kialakítása és a papírtmentes rendezvények szervezéséhez adott ajánlások és praktikus tippek mellett a 2020. június 5-én – a Környezetvédelmi Világnapon – online formában megjelenő Eurodesk Green Publication ebben nyújt segítséget az érintett szervezeteknek, és részletesen foglalkozik a környezetbarát kiadványok és promóciós tárgyak kérdéskörével is.

Számos szervezet – így például az ifjúsági információs szolgáltatók is – készítenek promóciós terméket, hogy felhívják a cél-

molinóból készült táska

újrahasznosított anyagból készített frízbi

zöldítés a göteborgi Eurodesk Network Meetingen

csoport figyelmét, felépitsek márkájuk ismertségét, és növeljék a láthatóságukat. Ezek lehetnek logózott pólók, napszemüvegek, jegyzetfüzetek, tollak vagy pendrive-ok, és többnyire ajándékként osztogatják egy-egy megjelenés, kapcsolatfelvétel alkalmával.

Kérdés azonban, hogy valóban használják-e ezeket a tárgyakat a fiatalok? Valószínűleg nem. Átlagosan hat hónapon belül megszabadulunk a legtöbb promóciós terméktől, még azoktól is, amelyeket eleinte érdekesnek találtunk. Ha figyelembe vesszük a gyártással és a hulladékkezeléssel járó társadalmi és környezeti költségeket, ez bizony elég rövid élettartam.

Tagadhatatlan ugyanakkor, hogy ezek az ajándéktárgyak mindig töretlen népszerűségnek örvendenek a fiatalok körében, így ez a legnépszerűbb marketing eszköz a szervezetek számára.

Fontos tudatosítanunk azonban, hogy a szervezetünk nevét vagy logóját viselő promóciós termékek üzenetet közvetítenek: fenntartható termékek előállításával kifejezhetjük, hogy fontosnak tartjuk a környezetünk kímélését. Fokozottan igaz ez, hogyha a promóciós termékeinket keresztül az ezredfordulón született fiatalok, más néven a „zöld generáció” számára szeretnénk szolgáltatásainkat népszerűsíteni.

Az Eurodesk Green Publication nemcsak a legfontosabb környezetvédelmi szempontokat mutatja be részletesen az érdeklődők számára, hanem számos nemzetközi példát is megoszt az olvasókkal arról, hogy milyen újrahasznosított anyagokból készült, fenntartható promóciós tárgyakat javasolnak az ifjúsági információs szolgáltató szervezetek számára. •

BERTALAN ZSÓFIA

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Az Eurodesk hálózat elmúlt 30 évéről szóló írásunkat a magazin 57. oldalán olvashatják.

FENNTARTHATÓSÁG AZ ERASMUS+ PROJEKTEKBEN

Kis lépések, gyakorlati tippek

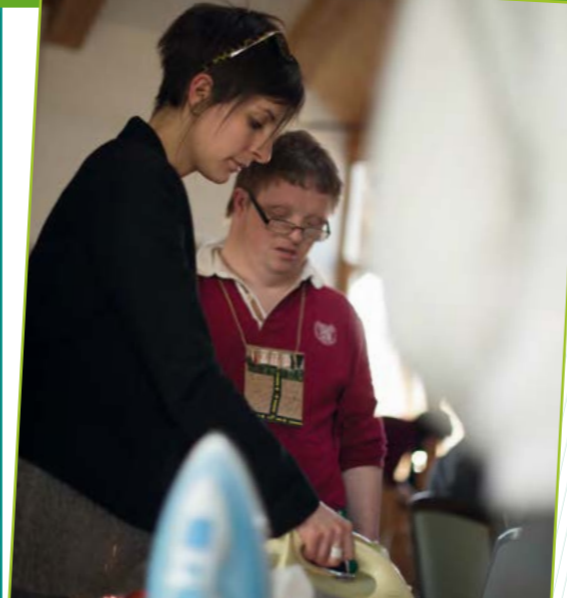
A fenntarthatóság napjainkban szerencsére nem kérdés, hanem egy olyan létfontosságú területté vált, ami mindennek az alapját kell(ene), hogy képezze. Akár hazai, akár nemzetközi projekt megvalósítása során is fontos, hogy túllépjünk a szelektív hulladékgyűjtés gondolatán, és hosszabb távú, nagyobb hatásfokú lépéseket is megtegyünk.

A Tempus Közalapítvány szervezett januárban egy képzést, melynek fókuszában a fenntartható projekttervezés és megvalósítás állt. Hasznos praktikákat osztottunk meg egymással, és körbejártuk a fenntarthatóság témáját: hogyan, milyen eszközökkel lehet zöldíteni egy nemzetközi, mobilitásokon alapuló hosszú távú projektet.

A képzés során a résztvevők betekintést kaptak abba, hogyan tudnak tudatosabban gondolkodni egy nemzetközi projekt tervezése és megvalósítása alatt, ha szem előtt szeretnék tartani a fenntarthatóságot is.

A fenntartható projektmenedzsment kulcsa a tervezés szakaszában rejlik, hiszen ekkor tudjuk lefektetni azokat az alapokat, prioritásokat, amelyek alapján később döntéseket fogunk meghozni. Érdemes – és ajánlott – bevonni a projekt partnereit is, hiszen együttes erővel még nagyobb hatást tudunk elérni.

Az Erasmus+ program egyik legfontosabb eleme a mobilitások támogatása. Mint tudjuk, a légi közlekedésnek hatalmas ökológiai lábnyoma van. Ennek elkerülésére egy lehetőség, ha megegyezünk a partnerekkel, hogy amennyiben lehetséges, akkor vonattal, vagy ha közelebről jönnek, akkor közös autóval tudnak többen jönni egy országból.

A másik fontos elem, amin sok múlik, a **helyszín**. Beszéljük meg előre, mi alapján választunk szállást vagy helyszínt a projektünknek!

Szemponatok, amiket érdemes figyelembe venni:

- ▶ Kisebb település vagy kisebb város – ahova nem feltétlenül kell menni külföldi csoport.
- ▶ Lehetőség szerint legyen társadalmi vállalkozás vagy legyen hatása a közvetlen környezetre (pl. helyieket foglalkoztat vagy helyi termelőkötől szerzi be a konyha az alapanyagokat, ezzel is támogatva a kis közösségeket).
- ▶ Könnyen megközelíthető legyen – azaz ne kelljen többször, több tömegközlekedési eszközre átszállni.
- ▶ Hatás a helyi közösségre, együttműködések kialakítása – akár hosszabb távon is. Számunkra is érték, ha a későbbiekben tudjuk használni a helyszínt, és szeretettel várnak minket. Ugyanakkor a helyi közösség számára a projektünkkel tudunk értéket teremteni.
- ▶ Konyha – ne kelljen ételt rendelni, hanem lehetőség legyen helyben főzni.
- ▶ Szuper kezdeményezés lehet, ha például vegetáriánus ételeket szolgálunk fel, ezzel is csökkentve a húsfogyasztást és az ezzel járó környezeti terhelést.

A tervezés és megvalósítás során az **online platformok** remek lehetőséget adnak a partnerek bevonására is. Rendkívül sokféle és változatos, ingyenes online eszköz áll rendelkezésre, hogy közösen tudjunk tervezni és gondolkodni a nemzetközi partnerekkel együtt.

- ▶ Tervezés és felelőségek megosztása: Basecamp, Trello, Asana
- ▶ Konferenciahívások: Skype, Zoom

Az internetes keresésekhez pedig ajánlott az ECOSIA (ecosia.org) böngészőt használni, mely cégnek a vállalása, hogy bizonyos számú keresés után fákat ültetnek világszerte. Ezzel az egyszerű módszerrel is tudunk tenni a környezetért.

Földi Barbara vagyok, a *ReCreativity Társadalmi Vállalkozás* alapítója. Felnőttoktatóként végeztem, majd ifjúságsegítő oklevelet is szereztem. Folyamatosan dolgozom képzőként hazai és nemzetközi projekteken, több Erasmus+ projektben is részt vettem. Hiszek abban, hogy bármilyen lokális vagy nemzetközi projektet meg lehet valósítani közel nulla hulladékkal, illetve jelentősen lehet csökkenteni az ökológiai lábnyomát a programnak vagy eseménynek – legyen az rövid vagy hosszú távú.

A megvalósítási fázisban a következőkre kell figyelni, hogy egy valóban zöld és fenntartható projektet tudjunk végigvinni. A helyszínen tájékoztatni kell a résztvevőket az alapvető fenntarthatósági szabályok betartásáról. Ehhez remek segítséget nyújt például a Greenwill oldala (greenwill.org/hu/greentips).

Érdemes posztereket elhelyezni a szálláson és a program helyszínénél szolgáló teremben, hogy mikre érdemes figyelni (szelektív hulladékgyűjtés, lámpák lekapcsolása, vízfogyasztás csökkentése stb).

A másik fontos teendő kijelölni a résztvevők közül pár főt, akik a **fenntarthatósági akciócsoport** lesznek, és segítik a szervezők és a többi résztvevő munkáját ezen a területen.

Ügyeljünk rá, hogy a folyamatok során, amikor csak tudunk, már **használt alapanyagokat dolgozzunk fel újra**. Az eszközök beszerzésénél elsődleges szempont legyen, hogy hosszú távon, többször is lehessen használni, ne csak egy projekt alatt.

A legfontosabb, hogy ha elkötelezzük magunkat a fenntarthatóság iránt, akkor állítsunk fel egy **prioritási listát**, ami alapján el tudunk indulni. Győződjünk meg róla, hogy a munkatársaink is partnerek ebben, hiszen sokkal könnyebben tudjuk megvalósítani az elképzeléseinket, ha támogatnak minket a folyamatban. •

FÖLDI BARBARA

TIPP

A ReCreativity programjain a résztvevők az első nap elkészítik a saját bögréjüket. Bevonhatjuk a helyi keramikust, de régi, leselejtezett céges bögréket is gyűjthetünk, vagy megkérjük a résztvevőket, hogy hozzanak egy sima (felirat/kép nélküli) bögrét, és együtt dekoráljuk ki porcelánfestékekkel. Ez a bögre az övék lesz, amit emlékül haza is vihetnek. A bögrék elmosásáért mindenki maga felel, ezzel elejét vehetjük a napi többszöri mosogatásnak, illetve kiválthatjuk az egyszer használatos poharakat.

TUDATOS HÁZTARTÁSOKKAL A KLÍMAVÁLTOZÁS MEGFÉKEZÉSÉÉRT

Amennyiben nem változtatunk szokásainkon, a népesség fenntartásához az emberiségnek a Föld kétszeresére lesz szüksége, olvasható a Global Foodprint Network 2012-es összefoglalójában. A klímaváltozás és az ezzel összefüggésben álló jelenségek esetében mindig felmerül az egyéni felelősség kérdése. Mit tehetünk annak érdekében, hogy rossz folyamatokat megállítsunk? Mit tudunk a klímaváltozás és az élelmiszer-pazarlás kapcsolatáról? És még fontosabb kérdés: a jövő nemzedékei mennyire tájékozottak a lehetőségeikkel kapcsolatban? Ezeknek a kérdéseknek járt utána László Veronika, aki Finnországban töltött Campus Mundi ösztöndíjas részvétele alatt végzett kutatásainak eredményeit mutatja be.

Élelmiszer-pazarlásnak számít, ha bármilyen élelmiszer vagy annak egy része kikerül az élelmiszerellátási láncból, és kidobjuk. Az Európai Bizottság fő célkitűzései között szerepel ennek visszaszorítása a fenntarthatóság érdekében. Az élelmiszer-pazarlás környezetre káros hatásai már napjainkban is érezhetőek: gazdasági kárát évi 143 milliárd euróra becsülik. Kutatások szerint körülbelül 88 millió tonna élelmiszert pazarlunk el évente. Ehhez a legnagyobb mértékben a háztartási szektor járul hozzá.

AZ ÉLELMISZER-PAZARLÁS NEGATÍV HATÁSAI

Az élelmiszer-pazarlás olyan problémákkal áll ok-okozati kapcsolatban, amelyek megoldása kulcsfontosságú a jövőbeni fejlődés érdekében. Az **éghajlatváltozás** kérdése például erősen jelen van a köztudatban, ám kapcsolata az élelmiszer-pazarlással kevésbé ismert. Pedig az üvegházhatású gázok kibocsátásának 30%-a kötődik az élelmiszer-hulladékhoz – és ezzel a klímaváltozás egyik fő kiváltója.

A egyeseken, a többi hulladékkal együtt kidobott élelmiszer tökéletlen bomlása metánt hozhat létre, ami huszonötször erősebb hatást vált ki a hő megtartására a légkörbe kerülve, mint a szén-dioxid. A pazarlás visszaszorulásával az erőforrásokon lévő nyomás is kisebb lenne, az előállítási költségek csökkennének, ezek pedig mind pozitívan hatnának az üvegházhatás lassulására.

MIÉRT PAZARLUNK?

A fogyasztói élelmiszer-pazarlás okai között szerepelhet a szavatossági idő helytelen értelmezése, az élelmiszeradományozás és -megosztás nehézsége, fogyasztói magatartásunk és egyéb kulturális kiváltó okok is (gondoljunk csak arra, mennyivel több étel készül karácsonykor). **Közvetlenül a háztartási szektorra, közvetve az egész élelmiszerellátási láncra vonatkozóan a vásárlói magatartás és a helytelen élelmiszer-kezelés az egyik legfontosabb kiváltó oka az élelmiszer-pazarlásnak.** Az EU ételpazarlás költségének körülbelül kétharmada a háztartások pazarlásának tudható be (98 milliárd euró), mivel a háztartások több ehető hulladékot termelnek, mint bármelyik másik szektor.

Az élelmiszer-hulladékot három fő csoportba oszthatjuk: **elkerülhető, potenciálisan elkerülhető és elkerülhetetlen.** Elkerülhetetlen például a

hámozott zöldség héja, amely emberi fogyasztásra alkalmatlan, vagy azzá válik a helyes feldolgozási módszer alatt, ám emellett nagymértékben pazarolunk potenciálisan elkerülhető módon, melynek körülbelül negyede érintetlen csomagolású élelmiszer. A *Barilla Center for Food and Nutrition* felmérése szerint gyümölcsök, zöldségek, kenyérfélék, tejtermékek és tojás kerül leggyakrabban kukába a gyors minőségvesztés miatt.

Az eddigiek alapján látható, hogy az élelmiszer-pazarlás ellen készített stratégiáknak a fogyasztóra kell összpontosítani, hiszen viselkedésünk és preferenciáink nagymértékben meghatározzák a többi, élelmiszerellátási láncban résztvevő viselkedését is.

László Veronika személyesen 2016. szeptember és december között a Campus Mundi ösztöndíj támogatásával Finnországban; 2017 márciusában Lengyelországban; valamint Skype-os csatlakozás segítségével 2017. januártól áprilisig kérdezett meg az EU 28 tagállamából 78 18-25 év közötti egyetemista hallgatót, tagországonként 1-5 főt.

Az interjúk során két indokot említettek leggyakrabban az elkerülhető pazarlás okaként: az élelmiszer nincs felhasználva időben, vagy az elkészített, tált készlet túl sok. Ezen kívül – a válaszok alapján – a pazarlás az **élelmiszer-kezeléssel kapcsolatos tudás hiányának, az egyéni preferenciáknak, illetve gondatlan tervezésnek tudható be.**

Arra a kérdésre, hogy személy szerint mit tesznek annak érdekében, hogy csökkentsék az élelmiszer-pazarlásukat, az interjúalanyok ritkábban választottak preventív módszereket, inkább a már létrejött hulladék helyes kezelését előtérbe helyező módszereket javasolták. Az utóbbi években az élelmiszer-pazarlás egyre nagyobb média-reprezentációja, a pazarlás csökkentésével kapcsolatos törekvések, valamint az új jogszabályok és szemléletformáló kampányok nagyban hozzájárultak a fogyasztók informáltságának javulásához, de még mindig van fejleszteni való ezen a területen is.

A vizsgált korosztálynak egyre inkább fontos a környezettudatosság, sokan törekednek közülük arra, hogy minél kisebb ökológiai lábnyomot hagyjanak maguk után, és erőfeszítésekre is hajlandóak a környezetük óvásáért, amelyre értéként tekintenek. Fontosnak tartják a tudatos vásárlói magatartást, divatosnak a fenntarthatóságot, és tájékozódni ezekben a témakörökben.

A köztudatban az élelmiszer-pazarláshoz köthető tévhitek eltüntetésével, a társadalom megfelelő informálásával, helyes marketingkommunikációval és a fenntartható fogyasztás jutalmazásával bővíthető azon fogyasztók köre a jövőben, akik helyes módon kezelik az élelmiszer-hulladékot, illetve próbálják megelőzni annak keletkezését. •

Összeállította: TÓTH BIANKA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

TÉVHITEK AZ ÉLELMISZER-PAZARLÁSRÓL

A köztudatban fellelhető tévhitek olyan fogyasztókat is megakadályozhatnak a helyes élelmiszerkezelésben, akik egyébként hajlandóak lennének erőfeszítéseket tenni. Az interjúkon elhangzott, minimum 3 fő által említett tévhitek:

- ▶ A szavatossági idő után az élelmiszer elfogyasztása minden esetben káros az egészségre.
- ▶ Az élelmiszer-hulladék nem veszélyes a környezetre/ környezetkárosító hatása csekély.
- ▶ A komposztálás csak kertes házakban megoldható.
- ▶ Az élelmiszer-hulladékot nem kell szelektíven gyűjteni.
- ▶ Az élelmiszer-pazarlás nem áll kapcsolatban a klímaváltozással.

László Veronika *Az élelmiszer-pazarlás hatásai és mértéke az Európai Unióban – A 18-25 éves korosztály magatartásának vizsgálata* című kutatását teljes terjedelmében a **Tudományos eredmények a nagyvilágból 2.** című kiadványban olvashatják. A kötetben Campus Mundi ösztöndíjasok tanulmányait gyűjtöttük össze. Magazinunk 30-31. oldalán a további szerzők cikkeiből is található összeállítás.

tka.hu » Kiadványok » Tudományos eredmények a nagyvilágból 2.

A FELSŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE

A MOBILITÁS AKADÁLYAI LEGYŰZHETŐK

A hallgatókat számos félelem tarthatja vissza az Erasmus+ ösztöndíj megpályázásától, pedig ezek többsége előzetes tervezéssel vagy megfelelő tájékozódással kiküszöbölhető lenne.

A hallgatók mobilitási kedvével kapcsolatban az Oktatási Hivatal készített kérdőívet 2017-ben. 64 intézmény hallgatóit vizsgálták, akik a 2015/2016-os tanév második félévében aktív jogviszonnal rendelkeztek. A 7202 válaszadótól begyűjtött adatok alapján 19 olyan nehézség rajzolódott ki, melyek a mobilitás akadályát jelenthetik. Ezeket három témacsoportba sorolhatjuk: képzési rendszerrel kapcsolatos, valamint objektív és szubjektív aggályokra.

A kutatás alapján az első kategóriába tartoznak a **hazai képzési rendszerrel és a külföldön teljesített tárgyak hazai elfogadásával kapcsolatos félelmek**. Az egyik leghangsúlyosabb visszatartó tényező a hallgatói mobilitások esetében a félévcsúszástól való félelem, ugyanakkor ez ellen tud a legtöbbet tenni egy intézmény. Ha kiépített kreditelismerési folyamatokat kínálnak, illetve ha az oktatók meggyőzésével és közreműködésével egyszerűbbé tudják tenni a külföldön teljesített tárgyak itthoni elfogadását, akkor többen mernek belevágni a pályázásba. A hallgatókat nagymértékben visszatartja a tervezéstől, ha úgy látják, hogy a külföldi kurzusokat nem tudják a hazai képzésük részeként elszámolni. Ugyanakkor az is világossá vált a felmérésből, hogy ha valaki ennek ellenére mégis elkezd gondolkodni a mobilitáson, akkor nagy valószínűséggel pályázni is fog.

A második kategóriába az **objektív szabályozási jellegű nehézségek** tartoznak, mint a mobilitási programok elérhetősége, illetve az ezekkel kapcsolatos információkhoz való hozzáférés. Itt fontos erősíteni az intézményeken belüli kommunikációt, és a koordinátorokon felül több szereplőt (pl. rektort, oktatókat, tanulmányi osztályt, hallgatói önkormányzatot) is bevonni a széles körű tájékoztatás érdekében.

A harmadik kategóriába a **szubjektív, egzisztenciális jellegű aggályok** kerültek. A honvágytól és a magánytól való félelem, vagy a nem megfelelő nyelvtudás miatti aggodalmak jelentős szerepet játszanak az alacsony mobilitási hajlandóságában. Ezek közül is a nyelvtudás (pontosabban annak hiánya) a legerősebb

„a hallgatók jelentős része gondolkozik azon, hogy részt venne egy külföldi mobilitási időszakon”

tényező. A kutatás eredményeképp kijelenthetjük, hogy minél több nyelvet beszél valaki, annál valószínűbb, hogy járt valamelyik mobilitási program keretében külföldön.

A pénzühiány és a rossz egészségi állapot miatti aggodalom az utóbbi két akadály-csoporthoz egyaránt hozzátartozik. Itt sem elhanyagolható az intézmény szerepe a tájékoztatásban, hiszen a megpályázható kiegészítő ösztöndíjaknak köszönhetően – mint a szociális támogatás, illetve a fogyatékossgal élő vagy tartósan beteg résztvevők Erasmus+ támogatása – a mobilitás a hátrányos helyzetű hallgatók számára is elérhető.

A fent említett szempontokon túl azonban a felsőoktatási intézmények nemzetközi mobilitás iránti elkötelezettségének jelentőségéről sem szabad megfeledkezni. Ez nemcsak a koordinátorok felkészültségében, de az elérhető mobilitási kapcsolatok mennyiségében és minőségében is megmutatkozik, és jelentős hatással van a pályázási szándékra.

A felmérés alapján megállapíthatjuk, hogy a hallgatók jelentős része általánosságban gondolkozik azon, hogy részt venne egy külföldi mobilitási időszakon. Bár ezek élmény jellege átértelmeződött az elmúlt években, hiszen a külföldi utazás már többek számára elérhető, így nincs akkora vonzereje, mint korábban. Ugyanakkor fontos a hallgatók számára az önállóság, a komfortzónából való kilépés képessége és a szakmai fejlődés, melyre egy Erasmus+ időszak remek lehetőség.

Összeállította: DEME FELÍCIA

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Az Oktatási Hivatal kutatásának eredményei itt olvashatók: oktatas.hu/felsooktat/projektek/efop345/dpr_eredmenyek

MAGÁNYOS LESZEK...
✗

ÚJ BARÁTOKRA LESZEL!
✓

HONVÁGYAM LESZ...
✗

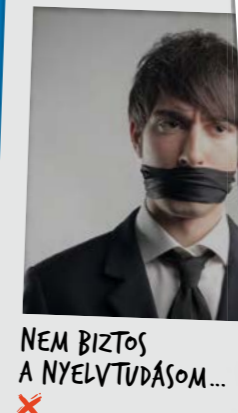
A JÓ TÁRSASÁG SEGÍTI!
✓

HA IGAZÁN SZERETNÉL ERASMUS+ ÖSZTÖNDÍJAS LENNI, NINCSENEK AKADÁLYOK!

Ne gondolkodj tovább, hanem ragadd meg a lehetőséget és pályázz külföldi egyetemi félévre, vagy szakmai gyakorlatra! Ha bármi visszatart, akkor tájékozódj online, keresd fel intézményed Erasmus+ koordinátorát, vagy kérdezd meg ismerőseidet, akik már voltak Erasmus+ ösztöndíjjal külföldön.

Ha felkészülten vágsz neki Erasmus+ időszakodnak, nemcsak egy életre szóló kalanddal, hanem magabiztosabb nyelvtudással, nemzetközi barátokkal és a karriered szempontjából is fontos tapasztalatokkal gazdagodhatsz! Nincs rosszabb, mint utólag megbánni, hogy kihagytad ezt a szuper lehetőséget!

PÁLYÁZZ BÁTTRAN ÉS TALÁLD MEG A TE UTAD!

NEM BIZTOS A NYELVTUDÁSOM...
✗

MINDEN NAPPAJ JOBB LESZEL!
✓

NEM JÖVÖK KI AZ ÖSZTÖNDÍJBŐL...
✗

KI TUDOD EGÉSZÍTENI!
✓

NEM LESZ MEG A FÉLÉVEM...
✗

IDŐBEN VÉGZEL, ÉRTÉKESEBB DIPLOMÁVAL!
✓

AZ MRK JELENTÉSE
ÉS JAVASLATAI

A kreditelismerés problémái – fejlesztési lehetőségek

2017 késő őszén sokkoló adatokkal szembesült a Magyar Rektori Konferencia (MRK) plénuma – a magyarországi rektorok megdöbbenéssel látták, hogy az európai kreditmobilitásban részt vevő magyarországi hallgatók által külföldön megszerzett kreditek elismerési arányában Magyarország a legutolsó helyen szerepel több felmérés alapján is.

Az MRK felismerte, hogy ezen a helyzeten mindenképpen változtatni kell, hiszen az el nem ismert kreditek a felsőoktatási intézmény hitelét és Magyarország nemzetközi tudományos-felsőoktatási megítélését is rontják. Konkrétan intézmények közötti együttműködések szüntek meg ezáltal, és a hazai hallgatók motivációja is erősen meggyengült az el nem fogadott tanulmányok miatt. A külföldön szerzett kompetenciák és kreditek el nem ismerése negatívan befolyásolhatja a hallgatók kiutazási hajlandóságát, és a külföldi partnerintézmény felé is bizalmatlanságot közvetít, hiszen az intézmények együttműködései kezdetén vállalják az elismerést.

A nemzetközi tendenciák is egyértelműen a felsőoktatás nemzetköziesítésének fokozását és fenntartását támogatják, a magyar kormány 2023-ra a hallgatók 20%-ánál szeretné elérni a legalább 3 hónapos külföldi tapasztalat megszerzését. Nemzetközi szinten egyre nagyobb figyelem irányul az iskolarendszeren kívüli, nemformális és informális tanulásal megszerzett kompetenciák és tudás felmérésére, valamint elismerésére (validáció), ami a felsőoktatási intézményektől a minél nagyobb fokú elismerési hajlandóságot várja el. **A beszámításnak egyszerűbbé és hatékonyabbá kell válnia.**

Mindezen nyomás érvék, amelyek az elismerés gyakorlatának javítását szolgálják, az MRK-t is tettekre sarkallták. A felsőoktatási intézmények érdekvéonyesítő köztestülete egy munkacsoportot hozott létre az egyetemek és főis-

kolák munkatársaival közösen: így **közel 30 szakember kezdte meg a közös munkát.** Dékánok, oktatási és nemzetközi rektorhelyettesek, Erasmus koordinátorok, tanulmányi osztályok vezetői a megfelelő megoldások megtalálása érdekében kezdték vizsgálni az elismeréssel kapcsolatos hazai álláspontokat és a gyakorlatot. A későbbiekben a munkacsoport kiegészült a hallgatói képviselővel (HÖÖK), a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottsággal, az Oktatási Hivatallal, a Tempus Közalapítvánnyal és a felsőoktatásért felelős minisztérium képviselőivel.

Az MRK munkacsoportja közel egy éven át számos alkalommal találkozott havi rendszerességgel, hogy feltárják a kiindulási helyzetet. Erre a sok találkozóra azért volt szükség, mert nagyon is eltérő nézetekkel és tapasztalatokkal érkeztek az intézményi képviselők, és ezt kellett közelíteni az ideálshoz.

A munkacsoportban az intézmények meghatározott tematika mentén előzetesen írásban állították össze saját gyakorlatukat és eljárásaikat, amelyet a munkacsoporthoz csatlakozott szakértő bontott témakörökre, és elemezte a hatályos jogszabályoknak és nemzetközi elvárásoknak megfelelően. Az üléseken aztán már együtt és kis csoportokban is folyt a munka, a résztvevők megoszthatták egymással a tudásukat, nézeteiket, a meglévő jó gyakorlatokat, a nehézségeket és akadályokat – majd témakörönként együtt kerestek megoldást a felmerülő problémákra.

A közös munka első eredménye – a szakmai kapcsolatokon túl – az lett, hogy

az EMMI mint a felsőoktatásért felelős minisztérium 2018 októberében értelmezést adott ki a felsőoktatási intézmények részére a felsőoktatási törvény egyik érintett rendelkezéséről: Nftv. 49. § (5) „*El kell ismerni a kreditet, ha az összevetett tudás legalább hetvenöt százalékban megegyezik.*”. A beszélgetések során kiderült ugyanis, hogy az intézményi gyakorlatban – a törvényalkotói szándékkal ellentétben – egyáltalán nem a hallgatók védelmét biztosító előírásként kezelték a rendelkezést, hanem az elismerhetőség ún. minimumát értették benne – tehát ha nem egyezik meg 75%-ban a hozott tudás, akkor meg lehet tagadni az elismerést. Küszöbértékként kezelték, eleve kizárva az ennél alacsonyabb fokú egyezésnél az elismerést, ami egyáltalán nem felel meg az elismerés céljával kapcsolatos nemzetközi konszenzusnak.

A munka során fontos volt nyilvánvalóvá tenni, hogy a végzettségek és diplomák minőségének, a felsőoktatási intézmények presztízsének védelme érdekében nemcsak jól kell kezelni az elismerési kérelmeket, hanem fontos **arra is ügyelni, hogy elkerüljük az indokolatlan vagy megalapozatlan beszámítások gyakorlatának terjedését.**

A munkacsoport amellett, hogy összegyűjtötte és elemezte az intézmények gyakorlatát, a helyes, célravezető és a nehézséget okozó megoldásokat is azonosította. A közös gondolkodás elején minden résztvevő megismerte, illetve felidézhetette az európai irányelveket, szabályokat és az elismerést segítő eszközöket (mobilitási ablak, validáció, tanulási ered-

mények). Fontos volt az elismerést befolyásoló egyéb tényezők összegyűjtése és elemzése: a tantervi jellemzők, az akadémiai közösség oktatási-tanulási fókusza, a tanulástámogatás módszerei, a hallgatók tájékoztatásának és tanácsadásának fontossága. Összességében kiderült, hogy **sok intézményben léteznek nagyon jó megoldások, a magyarországi kreditelismerés gyakorlata azonban nem egységes,** hatalmas a bürokrácia és az oktatói szubjektivitás, és számos hibás gyakorlat rögzült a rendszerben. Alapvetően az ismeret- és tapasztalathiány jelenti az elismerés akadályait. Ezen belül is kiemelendő az oktatók alacsony mértékű bizalma az intézményen kívülről hozott tudás iránt, a tantervek rugalmatlansága, az eljárás túlzott decentralizáltsága, valamint a hallgatók demotiváltsága és beletörődése. Számtalanszor kiemelték a résztvevők, hogy a párhuzamos vagy megismételt hallgatói munkát el kell kerülni, és az elismerést csak lényeges eltérés, illetve hiány esetén lehet megtagadni.

Nagyon előremutató volt, amikor az intézmények összegyűjtötték nemzetközi partnereik jó gyakorlatait, és a tanulságaik is elemzésre kerültek. A közös munka célja egy olyan jelentés kidolgozása volt, amelyben **a helyzet elemzésén túl eszközöket és ajánlásokat is megfogalmaz a munkacsoport az elismerés javítására.**

Figyelemre méltó volt az az intézményi gyakorlat, amely arra ösztönzi a hallgatókat, hogy az anyaintézményen kívül folytatott tanulmányaik során olyan tartalmakat keressenek, olyan kompetenciákat

„El kell ismerni a kreditet, ha az összevetett tudás legalább hetvenöt százalékban megegyezik.”

igyekezzenek megszerezni, amelyek az anyaintézményben nem állnak rendelkezésre. Ilyenkor nem az egyezést keresi az intézmény az elismerésre irányuló eljárás során, hanem pontosan az eltérő tapasztalat és tudás beszámítása teszi teljessé a hallgató képzését.

A feltárt gyakorlatok, a megvitatott megoldások és a szükséges fejlesztések közzététele mellett a jelentés konkrét és részletes javaslatokat állított össze az elismerés érintett szereplői számára. A jelentés tartalmazza a megvitatott megoldási lehetőségeket, többféle fejlesztési modellt, hiszen többféle képzési területen egymástól eltérő profilú és hagyományú intézményekben szükséges a fejlesztéseket végrehajtani. Az elkészült jelentésre – amely az MRK honlapjáról is letölthető – további széles körű egyeztetések várnak, hiszen a munkának nincs vége. •

DR. HEUER ORSOLYA
jogi titkár
Magyar Rektori Konferencia

 mrk.hu/kreditelismeres

DIGITÁLIS MAJÁLIS?

Digitalizációs törekvések az Erasmus+ programban

Az Erasmus program több mint 30 évvel ezelőtti kezdete óta az Európai Bizottság – a nemzeti hatóságokkal, a felsőoktatási intézményekkel, a diákokkal és más érdekelt felekkel együtt – intenzívebb és strukturáltabb együttműködést indított el az európai felsőoktatási intézmények között. A Bizottság kezdeményezéseket dolgozott ki, hogy segítse egy olyan európai oktatási térség kialakítását, amely lehetővé teszi, hogy a fiatalok a legjobb színvonalú oktatásban és képzésben részesüljenek, és Európa-szerte el tudjanak helyezkedni a munkaerőpiacon.

A 2025-re megvalósítandó cél az Európai Oktatási Térség, amelynek legfontosabb elemei:

- › kiváló minőségű, a társadalmi-gazdasági háttértől független oktatás,
- › a külföldi tanuláshoz és képzéshez nincsenek akadályai,
- › automatikus kölcsönös elismertetés,
- › az innovatív és digitális képzés ösztönzése és új digitális oktatási cselekvési terv kidolgozása révén,
- › az anyanyelven kívül két nyelv ismerete,
- › erős európai identitástudat.

A fentiek megvalósításában kulcsszerepe lesz az Erasmus program következő (2021–2027), várhatóan lényegesen magasabb forrásból gazdálkodó szakaszának. Ahhoz azonban, hogy a modern kor mobilitási programja megfelelő minőségben és volumenben működhessen, elengedhetetlen a digitális tanulási lehetőségek, online kurzusok és közös tanulási platformok létrehozása, az adminisztrációs teendők csökkentése és egyszerűsítése, és egy közös, európai diákigazolvány kártya bevezetése. Az alábbiakban vázlatosan áttekintjük a következő Erasmus program tervezett digitális ökoszisztémáját és annak komponenseit.

■ Az Európai Diákigazolvány (European Student Card)

A fent említett célok elérésében az Európai Bizottság elképzelése szerint az Európai Diákigazolvány fontos szerepet játszik majd, egyrészt a hallgatói mobilitással kapcsolatos adminisztrációs teendők digitalizálásával és racionalizálásával, másrészt azzal, hogy a kártya lehetővé teszi a campusok és egyéb szolgáltatások könnyebb és gyorsabb elérését. A 2018-ban lezárult *European Student Card Initiative* nevű projekt eredményeit használja fel a *MyAcademicID* projekt, ami a korábban sikere-

sen kifejlesztett és tesztelt digitális azonosítót köti majd össze az EU biztonságos hitelesítési és azonosítási módszereinek felhasználásával.

A projekt a felsőoktatási intézmények mobilitási koordinátorai-nak nyújtja a legnagyobb előnyt egy egyszerű közös belépési pont létrehozásával, amellyel a hallgatói mobilitás teljes folyamata a pályázatától a kreditismerésig könnyedén menedzselhető. Lehetővé válik a hallgatók online azonosítása, valamint a hallgatók adatainak – beleértve a tanulmányi eredményeket is – egyszerű és biztonságos cseréje a felsőoktatási intézmények között. Az intézmények közötti szerződések kezelése is egyszerűvé válik, továbbá értesítések és emlékeztetők küldhetők a hallgatóknak.

A hallgatók számára az Erasmus+ mobilalkalmazással működő egyablakos ügyintézési rendszer fogja a legnagyobb előnyt jelenteni. Így mobilitási időszakuk minden adminisztratív lépését online tudják majd intézni a pályázattól a kreditismerésig, valamint egyszerűbb lesz egy helyen megtalálni a sikeres külföldi mobilitásukhoz szükségük összes információt. Könnyedén kaphatnak online nyelvi támogatást, és csatlakozhatnak a fogadó intézményükben és annak környezetében zajló eseményekhez.

A cél az, hogy az Erasmus program következő szakaszában részt vevő valamennyi felsőoktatási intézmény 2021-re teljeskörűen megvalósítsa ezt a kezdeményezést, ezért az új ECHE pályázatban erre az intézményeknek kiemelt figyelmet kell fordítaniuk. A digitalizáció pillanatnyi állapota nem feltétele a charter elnyerésének, azonban a digitalizációs törekvések integrált részét kell képezniük az intézmény nemzetközi stratégiájának. Ezek megvalósítását a nemzeti irodák fogják az új Erasmus programban folyamatosan ellenőrizni.

■ Hogyan valósul meg a digitalizáció?

Az Európai Bizottság elsősorban a korábban már elkezdett, témába vágó projektek – *Erasmus Without Paper (EWP)*, *Erasmus+ Mobile App*, *MyAcademicID* – továbbfejlesztésével, eredményeinek felhasználásával kívánja a digitalizáció folyamatát megvalósítani.

Az Erasmus+ Mobile App az EWP-hez kapcsolt hallgatók egységes belépőfelülete lesz. A MyAcademicID pedig a hallgatók biztonságos azonosítását és hozzáférést teszi lehetővé.

Az Erasmus Without Paper hálózat

Az EWP projekt célja a koordinátorok egységes belépőfelületének megvalósítása, az adminisztratív feladatok digitalizálása és a titkosított adatcseré megvalósítása. A felsőoktatási intézmények közötti mobilitással kapcsolatos kommunikáció-standardizálásra kidolgozott szabvány és eljárások minden felsőoktatási szereplő számára költségmentesen elérhetők.

- A csatlakozásnak három lehetséges módja van:
- › Intézményen belüli (saját fejlesztésű) rendszer: ebben az esetben az intézmények a szabadon elérhető és jól dokumentált szoftverek segítségével maguk fejleszthetnek standardizált kommunikációs csatornát.
  - › Külső szolgáltató (mobilitás-menedzser) szoftvere: a kereskedelmi szereplők szintén hozzáférnek az EWP szoftverekhez, így ők illesztik kész rendszereiket a kommunikációs láncba.
  - › Az EWP Dashboard használata: ez az ingyenes felület azért készült, hogy megkönnyítse a megfelelő infrastruktúrával még nem rendelkező intézmények részvételét.
- Az EWP elemei folyamatosan épülnek be a rendszerbe, 2020-ban az intézményközi szerződések (IIAM) és az online tanulmányi szerződések, 2022-re a nomináció (a várható kiutazó hallgatók adatainak elküldése a fogadó félnek), 2023-ra pedig a tanulmányi átírás (*Transcript of Record*) megvalósítása várható.

Az intézményközi szerződéskezelő (Inter-Institutional Agreement Manager, IIAM)

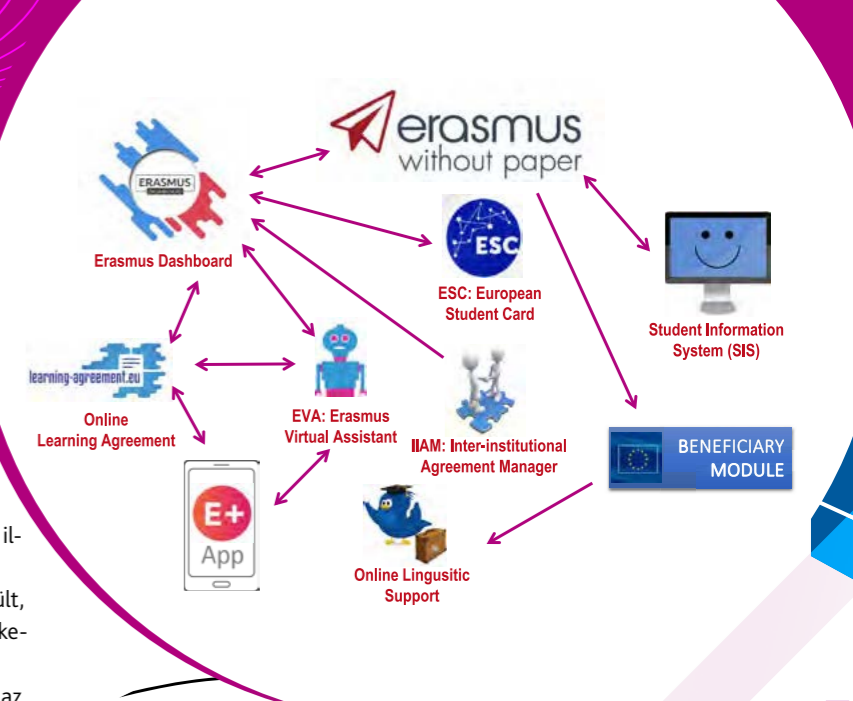
2020 májusáig zajlik az EWP-ben az új intézményközi szerződések megvalósításának tesztelése. A tesztben bármely ECHE charterrel rendelkező felsőoktatási intézmény részt vehet. Az esetleges koncepcionális vagy technikai problémákra történő visszajelzésen kívül ez egy egyedülálló lehetőség az intézményeknek, hogy partnereikkel a digitalizációs törekvésekről is egyeztessenek.

Az online tanulmányi szerződés (Online Learning Agreement, OLA)

Az online tanulmányi szerződés (OLA) az EWP-ben már elérhető, használatát számos intézmény be is építette mobilitási eljárásai közé. 2021-re várható a szakmai gyakorlatokhoz kapcsolódó képzési szerződések megvalósítása is, és az elvárások szerint 2025-re minden mobilitásban részt vevő hallgatóknak online kell tanulmányi szerződést kötnie.

■ A digitális változás egyben kulturális változás is

Látható, hogy a jövő mindenképp a mobilitások digitalizációját hozza. Természetes az is, hogy nem minden intézmény, nem minden résztvevő tudja ezeket a változásokat azonnal befogadni, megvalósítani, ezért az előírt folyamatok lépésről lépésre, az érintettekkel történő folyamatos egyeztetés mellett történnek meg. Minden esetben elegendő idő jut az intézményi stratégiák kialakítására, a felkészülésre. Az intéz-

ményeken belül fel kell azonban tenni néhány nehéz kérdést, amelyek megválaszolása, illetve a válaszok alapján készített belső stratégia segíthet a csatlakozás folyamatában:

- › A nemzetközi irodák követik az eseményeket, és van digitális stratégiájuk?
- › Az intézmények vezetése vajon tisztában van a várható irányokkal és követelményekkel?
- › Az intézményi tanulmányi osztályok tisztában vannak a várható irányokkal és követelményekkel?
- › Az intézményi informatikai infrastruktúra és tanulmányi rendszerek üzemeltetői tisztában vannak-e a várható irányokkal és követelményekkel, készítettek-e munkatervet?

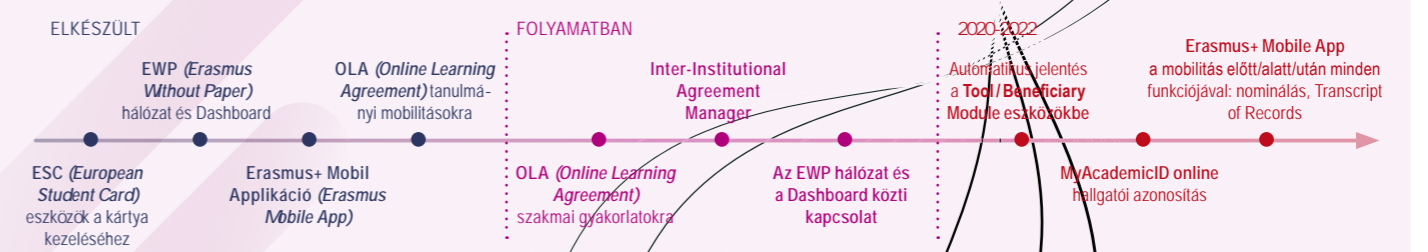
A Tempus Közalapítvány folyamatosan informálja az elvárásokról és trendekről az érintetteket, de látni kell, hogy a fent említett törekvések csak az intézmények aktív részvételével valósíthatók meg. Úgy gondoljuk, hogy a munkatársak belső képzése, az információk belső disszeminációja segítheti a fejlődést. Természetesen a hallgatók meglátásaira is szükség van a tervezéshez, és a partnerekkel tudatni kell az intézmény digitalizációs terveit, valamint azt is, hogy irányukba is ez lesz az elvárás.

Látható, hogy sok feladat áll még előttünk, hogy a kitűzött célok megvalósulhassanak, inculjunk hát nyitottan a digitális mobilitások felé, ismerjük meg a feladatokat és az eszközöket, hogy alkalmazásukkal a jövő felsőoktatása még jobb minőségű lehessen! •

TÓTH TIBOR

Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

■ A DIGITALIZÁCIÓS FEJLESZTÉSEK MENETE:

NÉHÁNY HASZNOS LINK A TÉMÁVAL ISMERKEDŐKNEK: Erasmus Without Paper projekt: erasmuswithoutpaper.eu
 Erasmus Without Paper Competence Centre: cc.erasmuswithoutpaper.eu Erasmus+ Dashboard: erasmus-dashboard.eu
 Erasmus Goes Digital: Renewing and managing Inter-Institutional Agreements webinarium (2020. március 5.) felvétel: webcast.ec.europa.eu/erasmus-goes-digital-renewing-and-managing-inter-institutional-agreements

(...) nem akadály!

Esélyegyenlőség a felsőoktatásban

A cikk eredeti címe az lett volna, hogy a „*Mobilitás nem akadály*”... Pécsi Gertrúd ugyanis kerekesszékekben vágott neki a nagyvilágnak, és egy egyetemi szemesztert Németországban töltött hallgatóként. Azóta a Széchenyi István Egyetem (SZE) esélyegyenlőségi koordinátoraként arra törekszik, hogy a speciális igényű hallgatók minél inkább be tudjanak kapcsolódni az egyetemi tevékenységekbe, beleértve a külföldi mobilitást is. Ennek érdekében már egyetemi dolgozóként is többször látogatta meg a SZE külföldi partnereit, hogy egyeztessen az ottani feltételekről, az igénybe vehető szolgáltatásokról. Cikkünkben őt kérdeztük.

A Széchenyi István Egyetem esélyegyenlőségi koordinátoraként milyen feladatokat lát el a speciális igényű hallgatók külföldi mobilitási programokban való részvételének ösztönzése, támogatása érdekében?

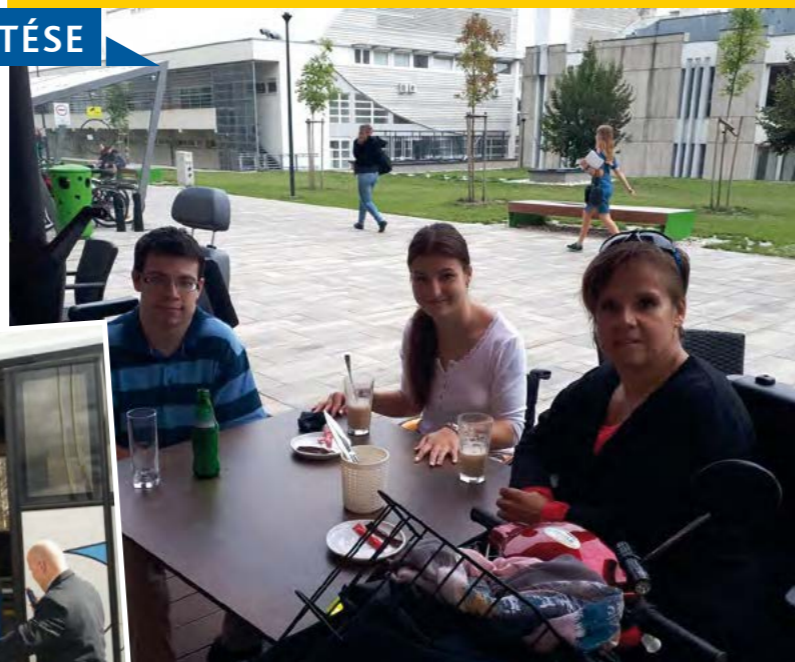
Fő feladatomban a kapcsolatfelvétel a speciális igényű hallgatókkal, információnyújtás és tanácsadás a tanulmányuk alatt igénybe vehető kedvezményekről az egyéni szükségleteiknek megfelelően. A személyes tapasztalataim megosztásával, személyre szabott tanácsadással igyekszem ösztönözni őket a mobilitási programokban való részvételre.

Ön egyetemista korában, kerekesszékekben vágott neki a nagyvilágnak Erasmus ösztöndíjjal. Mi motiválta a pályázásra?

Az, hogy bebizonyítsam a környezetemnek és magamnak is, hogy képes vagyok külföldön önállóan élni. Emellett nagyon kíváncsi voltam arra, hogy Németországban milyen lehetőségek vannak a szociális munkában, itthon ugyanis ezt tanultam. A szüleim először óvtak, de belátták, hogy elszánt vagyok, és végül támogattak. A barátaim, tanárain kezdettől fogva biztattak.

Hogy boldogult külföldön?

Aachenbe, Németországba, a Katholische Hochschule-ra utaztam, 3 hónapra. Még itthonról fel-

vettem a kapcsolatot az egyetem Erasmus koordinátorával, aki keresett nekem akadálymentes szálláshelyet, ott kaptam elektromos kerekesszéket, így önállóan tudtam közlekedni. Az egyetemi menzán ebédeltem, a többi étkezésemet magam oldottam meg. Az órákra önállóan be tudtam járni, egyszer még tanulmányi kiránduláson is részt vettem a csoporttal Brüsszelben, az Európai Parlamentben.

Kik segítették az ösztöndíj alatt?

Itthonról a családom, a tanárain, évfolyamtársaim, barátaim – rendszeres kapcsolattartással és például jegyzetek küldésével. Aachenben volt egy oktató, aki összefogta a nálunk lévő külföldi hallgatókat, programokat is szervezett, például grillpartit, színházlátogatást. Ezen kívül sikerült felvenni a kapcsolatot még itthonról ottani magyarokkal. Velük rendszeresen találkoztam, baráti kapcsolatok alakultak így ki.

Mi volt a legfontosabb eredménye ennek az időszaknak?

Önállóbb lettem, javult a nyelvtudásom, szakmai tapasztalatokra tettem szert, életre szóló élményeket szereztem.

Ön később, már esélyegyenlőségi koordinátorként többször is részt vett külföldi mobilitásban, partnerintézményeknél. Mi volt ezeknek a célja, milyen eredményekkel járt a program?

Igen, eddig Finnországban, Ausztriában, Németországban és Spanyolországban volt alkalmam

találkozni az adott partnerintézmény esélyegyenlőségi koordinátorával. A fő cél a tapasztalatcsere, jó példák megismerése, és lehetőség szerint azok adaptálása volt minden esetben. Az a tapasztalatom, hogy az említett országok többségében jól működő, egyéb szolgáltatások is segítik a speciális igényű hallgatókat, pl. a mozgássérültek esetében személyi segítség, szállításban való segítség – míg nálunk ezekben az esetekben is az intézménynek kell(ene) megoldást találnia. Lehetőségeimhez mérten igyekszem az érintett hallgatók számára megtalálni a szükséges támogatást.

Mit tanácsol, hogyan érdemes együttműködni az intézményi esélyegyenlőségi és nemzetközi koordinátoroknak a speciális igényű hallgatók, oktatók, munkatársak mobilitásának elősegítése érdekében?

Szerintem minden érintett együttműködésére és egymással való folyamatos kapcsolattartására szükség van. Nagyon hasznosak azok a programok, ahol azok a hallgatók, akik érdeklődnek, de még bátoratlanok, találkozhatnak olyanokkal, akik már részt vettek külföldi mobilitásban.

Mit tanácsol a speciális igényű diákoknak, hogyan vágjanak neki?

Mindenképpen időben kezdjék el a tájékozódást és a szervezést; szállás, közlekedés, esetlegesen segítő személy megtalálása miatt. Vegyék fel a kapcsolatot kompetens személlyel, aki ismeri a helyi lehetőségeket.

...És, hogy miért változott meg a cikk címe?

A 2020-as világméretű járvány szinte teljesen megváltoztatta az emberek szokásos tevékenységeit, akadályt állítva bármilyen mobilitás elé. Miért írunk mégis a mobilitás elősegítéséről és ösztönzéséről? Mert Gertrúd válasza olyan általános érvényű igazságokat fogalmaznak meg, amelyeket ebben a mindenki számára szokatlan helyzetben is érdemes komolyan venni és megfogadnunk.

A mobilitás korlátozása idején az akadályozottsággal élő emberek tippeket adhatnak a zárt térben történő mozgásra, van jó gyakorlatuk digitális megoldásokra vagy egyszerűen az idő hasznos eltöltésére.

Ha pedig visszatérünk a megszokott kerékvágásba, segítsük őket, hogy ugyanolyan esélyekkel vegyenek részt az egyetemi életben és tevékenységekben, ahogy mások is!

BESZE SZILVIA

Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

„Nagyon hasznosak azok a programok, ahol azok a hallgatók, akik érdeklődnek, de még bátoratlanok, találkozhatnak olyanokkal, akik már részt vettek külföldi mobilitásban.”

A program eredményei és jövője

Tudta, hogy...

- ▶ magyar koordinációjú hálózatok nyerték el legtöbbször a CEEPUS Miniszteri Díjat?
- ▶ számos hálózat több mint 20 éve működik sikeresen?
- ▶ egyre nagyobb az érdeklődés a program iránt hazai és regionális viszonylatban?

Kíváncsi, hogy...

- ▶ melyek hazánk legjelentősebb partnerországai a program keretében?
- ▶ melyek a legaktívabb magyar és külföldi egyetemek a programban?
- ▶ milyen lehetőségeket tartogat a program a hallgatóknak, az oktatóknak és az intézményeknek?

A Közép-Európai Felsőoktatási Csereprogram (CEEPUS) a 2018/2019-es tanévben ünnepelte alapításának 25. évfordulóját. Ehhez kapcsolódóan a program hazai koordinálását

végző Tempus Közalapítvány egy kutatást rendelt meg az elmúlt évtizedek magyar eredményeinek és a program hazai felsőoktatási intézményekre gyakorolt hatásának bemutatása érdekében. A komplex kutatás alapján egy összegző, értékelő tanulmány készült.

A hatástanulmány szerzői a témában elérhető dokumentumok összegzésén keresztül, statisztikai adatok elemzésével, illetve az érintett felsőoktatási intézmények koordinátorainak és külső szakértők megkérdezésével, tapasztalatokat gyűjtve nyújtanak teljes képet a programról.

Az összegzésen túl a tanulmánykötet a jövőbe tekintést is szolgálja, ugyanis a CEEPUS program jelenleg futó, III. szakasza 2025-ig tart. A következő évek így elegendő időt biztosítanak a további finomhangolásra, esetleges átalakítások bevezetésére. Éppen ezért a kötetben a program hatásának fokozása, működésének hatékonysága érdekében javaslatokat is megfogalmaznak a szerzők.

Az online kiadvány elérhető: tka.hu » Kiadványok » Tanulmányok, kutatási eredmények

Alumni közösség építéséhez gyűjtöttem más intézmények jó gyakorlatait

Hogyan segíti az Erasmus+ munkatársi mobilitás a szakmai munkát?

Az *Erasmus Staff Mobility* (ESM) már évek óta nyújt szakmai lehetőséget a felsőoktatásban dolgozók részére az Erasmus+ program keretében. **Pataky Csilla**, az ELTE Alumni Központ osztályvezetője két alkalommal vett részt a programban: 2017-ben a University of London egyetemeinek alumni közösségét tanulmányozta, majd 2019-ben Heidelbergben ismerte meg a helyi alumni működését. A programmal kapcsolatos élményeiről, tapasztalatairól kérdeztük.

Melyek voltak a legfőbb szakmai kihívások az ELTE Alumni esetében?

2016-ban jöttem vissza az alma materemhez munkatársként a versenyszférából. A legsürgősebb feladat a **kommunikáció megújítása** volt, és a **fejlesztési stratégia kidolgozása**, amely magába foglalta a közösség számára történő értékteremtést és az elavult, egynyelvű nyilvántartási rendszer megújítását.

Miért érdemes részt venni egyetemi dolgozóként az ESM programban?

A világlátást, **tapasztalatszerzést segítő Erasmus** remek kezdeményezés, és nagyon jó, hogy a hallgatók, oktatók mellett a dolgozók számára is elérhető ez a lehetőség. Mindkét képzés, amin részt vettem, óriási szakmai segítséget adott a munkámhoz. Fontos szempont az is, hogy a **program költségmentes**.

Milyen eredményeket, tudást nyújtottak Önnek a képzések?

Remek áttekintést kaptam a már messze előttünk járó és jóval több erőforrással rendelkező egyetemek alumni fejlesztési elképzeléseiről, azok megvalósulásáról, buktatóiról és sikereiről. Eközben magam is tudtam újdonságokat mondani a mi költségvetésű kezdeményezéseinkről, módszereinkről és azok fejleményeiről. Igen hasznos információkhoz jutottam működő alumni közösségi rendszerekről, továbbá a sikeres mozgósítás, elköteleződés, adakozás témakörében. Rálátást kaptam arra is, mekkora volumenűvé – szinte **kész iparágá – válhatott már az alumni terület** olyan országokban, ahol korábban kezdtek építeni az egyetemi közösségeket.

Hogyan lehet alkalmazni ezek a tapasztalatokat az ELTE Alumni esetében?

A **helyi sajátosságokat mindenképpen figyelembe kell venni**, és a kint szerzett tapasztalatokat ezek fényében sok esetben máshogy lehet felhasználni. Remek munícióval érkeztem haza, olyan gondolatokkal, információkkal felvértezve, amelyeket a napi munkában is figyelembe lehet venni, és a jövőbeli tervezéseknél is tartósan lehet kamatoztatni. •

FARKAS ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

tka.hu » Pályázatok » Erasmus+ » Felsőoktatás » Felsőoktatási munkatársak képzési célú mobilitása

A CURRICULUM NEMZETKÖZIESÍTÉSE

Jegyzetek Prof. Mag. Eva Werner 2019. június 5-i előadása alapján

A felsőoktatási intézmények napról napra új kihívásokkal szembesülnek a nemzetközi versenyképesség területén. Sokféle lehetőség és egyre növekvő anyagi források állnak rendelkezésre a nemzetköziesítésre, azonban az évről évre növekvő külföldi hallgatói létszám miatt még nagyobb hangsúlyt kell kapniuk a „nemzetköziesítés itthon” megközelítést támogató intézkedéseknek. Ebből a szempontból kulcsfontosságú terület a curriculum nemzetköziesítése.

Prof. Mag. Eva Werner Ausztria egyik első Bologna-folyamat szakértője, részt vett a folyamat végrehajtásában Ausztriában és európai szinten is. Jelenleg a Bologna Utánpótlási Csoport szakértője.

Mi a nemzetköziesítés?

Jane Knight-nak, a nemzetköziesítés elismert kanadai szakértőjének 1993-as definíciójával válaszolva a nemzetköziesítés nem más, mint a nemzetközi, interkulturális vagy globális dimenziók szándékolt integrációja a felsőoktatás célját, funkcióit és alkalmazását tekintve. A folyamat gerince a *curriculum*, szíve pedig a *nemzetköziesítés itthon* megközelítés.

Miért nemzetköziesítenek a felsőoktatási intézmények?

A felsőoktatási intézmények küldetése, hogy a diákokat, a jelen – rendkívül bonyolult és sokrétű kapcsolatokkal átszőtt – gazdaságunkban, társadalmunkban való eligazodáshoz olyan készségekkel és kompetenciákkal ruházzák fel, amelyek felkészítik őket jövőbeli munkájukra és életükre. (*Unesco Agenda 2020*)

Mik a nemzetköziesítés fő elemei?

Az IAU (*International Association of Universities*) 4th Global Survey eredménye szerint:

- ▶ Angol nyelven folyó oktatás
- ▶ A kifelé irányuló hallgatói mobilitási lehetőségek növelése
- ▶ Nemzetközi kutatói együttműködések
- ▶ A kifelé irányuló oktatói és személyzeti mobilitási lehetőségek növelése
- ▶ A curriculum nemzetköziesítése

Átfogó megközelítés

A kihívásokat azonban mindannyian jól ismerjük: a mobilitási lehetőségek – pl. földrajzi, pénzügyi, vagy társadalmi okok miatt – nem érhetőek el mindenki számára.

Ennek feloldására egy lehetséges válasz a **nemzetköziesítés átfogó értelmezése**, ami a **tanítás, tanulás, kutatás és az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások** egészének nemzetközi és összehasonlító szemlélettel átitatott, konkrét tevékenységeken alapuló megközelítése. (*John Huzik NAFSA, 2013*)

A nemzetköziesítés átfogó értelmezése szerint

- ▶ szemléletváltásra van szükség a nemzetköziesítés értelmezésében
- ▶ magában foglalja a curriculum nemzetköziesítését és a nemzetköziesítés itthon megközelítést
- ▶ a felsőoktatási intézmények stratégiai feladata
- ▶ érinti mind a formális, informális, mind pedig a rejtett tanterveket
- ▶ lehetőséget és motivációt teremt a fizikai és virtuális mobilitásra egyaránt
- ▶ minden hallgatót érint
- ▶ a nemzetközi szemléletet erősíti és kulturálisan érzékeny környezetet teremt
- ▶ a hallgatók, oktatók és munkatársak különbözősége hajtóerőt jelent

A nemzetköziesítés gerincét a curriculum nemzetköziesítése adja. A curriculum azonban nem csak a szó szerint értelmezett tananyagot, oktatási módszereket, értékelési módokat jelenti, vannak informális (kulturális vagy más jellegű tevékenységek, pl. orientációs hét) és rejtett (értékek, viselkedés, magatartás, intézményi kultúra) alkotóelemei is. A nemzetköziesített curriculum áthatja az egész oktatási, tanulási környezetet. Minden egyes részterületnek hatása van a nagy egészre, a hallgatókra, az intézmény egészére, és általuk a munkaerőpiac alakulására is.

Lejegyezte: VÉGH ESZTER
Tempus Közalapítvány, Study in Hungary egység

NEMZETKÖZIESÍTÉS ITTHON

A frissdiplomásoktól ma már a legtöbb munkahelyen elvárják, hogy nemzetközi tapasztalattal is rendelkezzenek, de nincs mindenkinek lehetősége külföldi mobilitásban részt venni. Éppen ezért a hazai egyetemeken számos kezdeményezés létezik, amelyben a fiatalok anélkül készülhetnek fel a globális munkaerőpiacra, hogy átlép-
nék az ország határait. Ilyen jó példák közül mutatunk most be néhányat.

VIRTUÁLIS MOBILITÁS

A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen (PPKE) már több évre nyúlik vissza a virtuális együtt-tanulás külföldi egyetemek hallgatóival, így számukra nem volt kérdés, hogy az Erasmus+ Virtual Exchange programhoz is csatlakozni fognak.

A virtuális projektet indító oktatók először egy hathetes online tréningen vesznek részt, amely során elsajátítják a virtuális mobilitás módszertanát: hogyan lehet az oktatásba beépített nemzetközi együttműködési projektet tervezni és megvalósítani. A tréning elvégzése után sor kerül a partnerkeresésre, amikor a bejelentkezett oktatók saját megvalósítandó projektjükhöz keresnek társceget.

Dr. Kóris Rita vezetésével jelenleg több virtuális mobilitási projekt is fut a PPKE-n, ennek egyike volt az a 2018/2019-es tanévi kurzus, mely a spanyol Oviedói Egyetemmel való együttműködésben zajlott le. A félév során a magyar nemzetközi kapcsolatok szakos egyetemisták európai uniós szaknyelvet tanultak, míg a spanyol közgazdász hallgatók az Európai Unió gazdaságára fókuszáltak.

A két egyetem hallgatóinak a saját szakterületükhöz kapcsolódó témában kellett különböző feladatokat megoldaniuk, a kurzus végén pedig kreditet szerezniük. A tevékenység lényege nem csupán a tudáselsajátítás volt, hanem annak módja is: **a feladatmegoldás teljes mértékben az online térben zajlott egy feladatmenedzselő eszköz segítségével. Ezzel lényegében a nemzetközi cégek munkavégzési folyamatait és kommunikációját is tudták gyakorolni.**

A PPKE-n azt a célt tűzték ki, hogy a bevált módszert más szakokon is elterjesztik,

például fontosnak tartanak, hogy a jövő nyelvtanairai is nyissanak az ilyen módszerek felé.

KOOPERÁCIÓ A KIVETÍTŐN ÁT

Egyedülálló transzatlanti projektmunkából új márkasztratégia született egy amerikai művészeti és környezetvédelmi alapítvány számára a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) és az amerikai Maryland Institute College of Art (MICA) szociális designer, valamint grafikus hallgatóinak együttműködésében. **A kutatás-fejlesztési folyamat során a MOME új módszert dolgozott ki a képzések nemzetköziesítésére, melyet más tantervek számára is elérhetővé tesznek.**

A projekt célja a nemzetközi szociális design képzés fejlesztése volt. Egyrészt az, hogy jó gyakorlatokat építsenek fel más K+F+I projektekhez, másrészt hogy bővítsék a transzatlanti és interdiszciplináris oktatás módszertanát a MOME-n.

Tíz-tíz hallgatóból álló csapatokat alkottak, amelyekben grafikushallgatók és szociális design tanuló diákok dolgoztak együtt – az esetek 99 százalékában egy „fallal”, mivel a tengeren túli résztvevőkkel csak a kivetítőn keresztül találkoztak.

A folyamatban a hallgatók a szociális design kutatásának eszköztárával ismerkedtek meg. Interjúkat készítettek videotelefonon és személyesen az alapítvány támogatottjaival, képviselőivel, adatokat analizáltak, szintetizáltak, aztán végighaladtak közösen, angol nyelven egy szociális design tervezési folyamaton.

Fehér Bori, az egyetem tudományos munkatársa szerint nagy eredmény, hogy a diákok most már kapcsolatba mernek lépni külföldi

partnerekkel. Mint tervezők sokat profitálnak a kurzusból, nem beszélve a kapott interkulturális értékekről.

ONLINE INTERKULTURÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ

Online interkulturális kommunikációval, más néven telekollaborációval foglalkoztak a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) több nemzetközi projektjében. Ez a hallgatói és oktatói oldalról is szemléletváltást kívánó módszer állt például a nivódijás ICCAGE stratégiai partnerségi Erasmus+ projekt fókuszában is, amelyben az egyetem partnerként vett részt. A projektben a diákok szaknyelvi fejlesztése volt a cél, a lezárás után pedig részben a korábbi külföldi partnerekkel, részben pedig új intézményekkel további hasonló együttműködések valósulnak meg az intézményben.

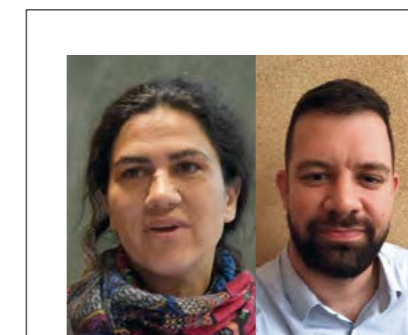
A telekollaboráció keretében a hallgatók nemcsak ismereteket szereznek arról, hogy mit jelent multikulturális környezetben lenni, hanem megélik az ezzel járó kihívásokat is. Meg kell tervezniük, hogyan osztják ki egymás között a feladatokat, hogyan szervezik meg a meetingeket, számolva például az időeltolódással vagy azzal, hogy miként viszonyulnak a határidőkhöz az eltérő országokból bekapcsolódó egyetemisták.

Dr. Réthi Gábor, a Pénzügyi és Számviteli Kar nemzetközi vezetője kifejtette, hogy a telekollaboráció egyfajta technikai feltételrendszer ad, és az ebben résztvevőktől függ – legyen szó hallgatókról vagy oktatókról –

hogy mennyire tudják fejleszteni az interkulturális készségeiket. Rengeteg a szubjektív tényező, és nagy eltérés van a használatához, mivel eltér a megszokottól. De ha a hallgatók azt látják, hogy az oktató is elkötelezett a módszer iránt, megteremtődik a hitelesség, ami a közös munka egyik motíváló tényezője.

Dr. Pál Ágnes, a Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar docense szerint a munkaerőpiacon versenyelőny, ha valaki rendelkezik nemzetközi tapasztalattal, a telekollaboráció pedig ezt adja meg lényegében anyagi ráfordítás nélkül, az internet segítségével. Hétköznapi, használható tapasztalattá válnak a tanultak, melyeket ellenőrzött körülmények között, részben a komfortzónájukban, részben onnan kilépve sajátítanak el a hallgatók. •

Összeállította: GYÖRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

Az itt röviden bemutatott témákról és a hazai egyetemeken működő további jó gyakorlatokról bővebben olvashatnak a *Nemzetköziesítünk – Felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési gyakorlatai* című kiadványunk 3. kötetében.

tka.hu » Kiadványok » Campus Mundi

„Az otthoni nemzetköziesítés (...) olyan, egyre inkább felértékelődő képességek fejlődéséhez járul hozzá mint az idegennyelvhasználat, az interkulturális kommunikáció és kapcsolatkezelés, idegen országok, kultúrák, emberek és gondolkodásmódok megismerése. Ezen keresztül mód nyílik az eltérő megközelítések és megoldások iránti érzékenység növelésére, az előítéletek, a félreértések és az etnocentrizmus csökkentésére. A nemzetközi résztvevőkkel történő együttműködés és teammunka megtapasztalása a rugalmasságot, a rezilienciát, a nyitottságot is javítja; ezek pedig olyan képességeket, amelyeket újabban egyre inkább szükségesnek tartanak a munka világában. Mindezekon túl egy nemzetköziesített kampusz hatékonyan segíti a hallgatót a választott szakmterületén jelen lévő nemzetközi problémavilág és eredmények megismerésében is” – írja Derényi András felsőoktatás-kutató a kötet bevezetőjében.

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Egymástól tanulunk

EAIE képzés Budapesten

A *European Association for International Education* (EAIE) évente két alkalommal szervez képzéseket Európa különböző országaiban. 2019 őszén Budapest volt a helyszín. Az *EAIE Academy* lehetőséget biztosít, hogy a világ különböző felsőoktatási intézményei és a partnerszervezetekben dolgozó kollégák egymástól tanulhassanak, tapasztalatokat cserélhessenek, és első kézből szerezhessenek információt a legfrissebb trendekről. Az érdeklődők kiváló szakértők által összeállított kétnapos, gyakorlati kurzusokon vehetnek részt. A budapesti képzésen a Campus Mundi projekt támogatásával részt vett 15 magyar felsőoktatási intézmény 20 képviselője, valamint a Tempus Közalapítvány néhány munkatársa.

Advising International Students / Nemzetközi hallgatói tanácsadás

A képzés abban igyekezett segítséget nyújtani a résztvevőknek, hogy a nemzetközi hallgatókkal történő kommunikációjuk során minél jobban megértsék az eltérő kulturális háttérből adódó különböző viselkedési mintákat, elvárásokat, gondolkodásmódot, ezáltal hatékonyabban tudják végezni munkájukat. A kurzus vezetői többször is hangsúlyozták, hogy a képzésnek nem célja konkrét válaszok és tanácsok megfogalmazása, hanem inkább egyfajta együttgondolkodás elindítása, valamint a résztvevők közötti tapasztalat- és véleménycsere. A kurzus során a kulturális sokk fogalma többször is felmerült. A résztvevők egyetértettek abban, hogy nagyon fontos ennek a jelenségnek a felismerése és tudatosítása a hallgatókban, illetve az, hogy segítsük őket a megküzdésben.

Janicsák Janka

Creating a positive international student experience / Pozitív nemzetközi hallgatói tapasztalatok megteremtése

A kurzus fő célja a különböző országokból, intézményekből érkező résztvevők tapasztalatainak megosztása volt. Mindenki bemutathatta a saját jó gyakorlatait, felmerülő nehézségeit a bejövő külföldi hallgatókkal kapcsolatos folyamatokat illetően. A beérkező hallgatók intézményben töltött élmé-

nyét 5 szakaszra bontva a résztvevők külön-külön tárgyalták meg az egyes fázisokban fontos teendőket és hasznos tippeket. Ezek a szakaszok a következők: 1. érkezés előtt, 2. érkezéskor, 3. tanulmányok alatt, 4. távozás előtt, 5. távozás után. Továbbá megvitattuk az intézmények nemzetköziesedésének kihívásait is. Felmerült, hogy hasznos lenne az ösztöndíjas hallgatók beutazását megelőzően egy tájékoztató anyag kiküldése számukra. Ez tartalmazná pl. a vízumügy-intézéssel kapcsolatos tudnivalókat, és fel lehetne hívni a figyelmüket a fontosabb információk elérhetőségeire, amik hasznukra lehetnek a külföldi tartózkodásuk során.

Boros Klaudia

Building Successful Strategic International Partnerships / Hogyan építsünk sikeres nemzetközi partnerkapcsolatokat

A képzés azt mutatta be a kilenc országból érkező résztvevőknek, milyen szempontokat kell szem előtt tartaniuk a felsőoktatási intézményeknek, ha sikeres stratégiai nemzetközi együttműködések szeretnének kiépíteni és fenntartani. Ehhez meghatározták, mit értenek stratégiai együttműködésen, összegyűjtötték ezek kiépítésének legfontosabb mérföldköveit, a partnerek kiválasztásának szempontjait. A résztvevők közös munkájának eredményeként nyilvánvalóvá vált a különböző intézményi egységek (akadémiai, adminisztratív, gazdasági) érdekeltté

tételének fontossága, és a már meglévő kapcsolatok folyamatos monitorozásának szükségessége is. A berlini Freie Universität példáján a résztvevők azt is láthatták, hogyan működik mindez a gyakorlatban, majd esettanulmányokat felhasználva, csoportmunkában maguk is kipróbálhatták, hogyan tudják alkalmazni a frissen tanultakat. A mondat pedig, amire biztosan mindenki, aki részt vett emlékezni fog: „it takes two to tango”, azaz kettőn áll a vásár.

Gherdán Katalin

Design thinking and agile methodology: innovative tools for the international office / Tervezői gondolkodásmód és agilis módszertan: innovatív eszközök egy nemzetközi iroda kialakításához

A továbbképzés során az oktatók nagy hangsúlyt fektettek az agilis módszertan kreatív bemutatására. Ennek alap gondolata, hogy ha egy szervezet hosszú távú sikerre vágyik, akkor rugalmasnak kell lennie és alkalmazkodnia kell a változásokhoz. Az agilis módszertan kiindulópontja, hogy a tervek változnak, az elmélet nem egyezik meg a gyakorlattal, és sűrű ellenőrzési pontok szükségesek. A módszertan bevezetéséhez a szervezetnek kulturális átalakulásra van szüksége, és fogékonyak kell lennie a változásokra. Az órákon harmonikus arányban adagolták az elméleti és gyakorlati elemeket, végig interaktívan igyekeztek átadni

STUDY IN HUNGARY

a tudást, hogy az a lehető legjobban rögzüljön, és átültethető legyen minden résztvevő saját munkahelyzetébe. Számomra a leghasznosabbnak és legrelevánsabbnak az agilis módszertanok közül a Kanban tűnt, mely a veszteségmentes folyamatok kialakítását célozza meg. A módszer végcélja a jól látható munkafolyamat, a folyamatban lévő munka mennyiségének korlátozása, és a világosan definiált folyamatszabályok. A kurzus legnagyobb tanulsága az volt, hogy sok esetben érdemes a berögzült munkafolyamatokat időnként más szemszögből nézve újragondolni.

Fülöp Rita

Recruiting 101: building a full cycle recruitment process / A teljes körű toborzási folyamat felépítése

A tréning azt vizsgálta meg, hogy az intézmények az éves tervezés során hogyan tudnak egy olyan hatékony toborzási stratégiát kialakítani, ami maximalizálni tudja a bejövő hallgatók számát. Intézményi oldalról három szereplőnek van ezzel feladata: a marketingért és kommunikációért felelős kollégáknak, a nemzetköziesítésért felelős munkatársainak és a pénzügyi részleg munkatársainak – akiket egyaránt be kell vonni egy befelé áramló mobilitás növelésének éves tervezésébe.

Az első nap az előtte, alatta és utána lépések folyamatait vettük át, elemeztük, és megpróbáltunk hatékony választ adni az egyes szakaszok során felmerülő igényekre. Majd áttekintettük azokat a kommunikációs eszközöket, amelyek segítik a beérkező hallgatókat, hogy minél hamarabb beilleszkedjenek az adott intézmény életébe.

Nagyon hasznosnak tartottam a kurzus során, hogy a toborzási stratégia kidolgozása, a célközönség meghatározása és az ahhoz rendelt eszközök alkalmazása hogyan tud egy intézményben a nemzetközi promócióért felelős részlegek összedolgozásával felállítani egy éves tervet, aminek a hatása több cikluson keresztül érvényesülhet. Nagyon jól körvonalazható, hogy a hallgatók bevonása mennyire fontos a legtöbb szakaszban. •

Tweneboah Georgina

Nemzetközi szinten is példaértékűek a pécsi nyári egyetemek

Dr. Pozsgai Gyöngyi, a Pécsi Tudományegyetem Mobilitási és Ösztöndíj-programok Irodájának irodavezető-helyettese, Study Abroad és nyári egyetem programvezetője társtrénerként vett részt a budapesti EAIE akadémiaán a *How to plan and run a summer school successfully* (Egy nyári egyetem sikeres megtervezése és megvalósítása) című képzésen.

Kik voltak a résztvevők?

Nagyon változatos volt a csoport összetétele. Európa számos országából érkeztek, több angol egyetem is képviseltette magát, sőt az Egyesült Államokból is volt résztvevő. Mindenki más céllal érkezett. Néhányan a már futó nyári egyetemi programjukat szerették volna sikeresebbé tenni, míg a résztvevők többsége a közeljövőben kívánja elindítani a nyári egyetemi képzésüket, és emiatt jelentkezett.

Miről szólt a tréning?

A tréning a nyári egyetemek megrendezéséhez szükséges összes tevékenység elemzését magában foglalta. Az általam tartott szekciók során átbeszéltük a szervezéshez szükséges teljes marketingfolyamatot, a piackutatástól egészen az elégedettség méréséig. Megvitattuk az egyes folyamatok szereplőit, döntéshozóit, a sikeresség tényezőit, illetve a hibalehetőségeket. Nagyon hasznos volt a sok eltérő egyetemi kultúra és döntéshozatali folyamat megismerése, a tapasztalatok, lehetőségek megosztása.

Trénerként mik voltak a legfőbb tapasztalatai?

Világszerte felerősödött az érdeklődés a nyári egyetemek iránt, egyre több egyetem vezet be nyári programokat, ezeken láthatóan

MÚLTUNK ÉS JÖVŐNK NAGY KÉRDÉSEI

Campus Mundi ösztöndíjasok szemével

A jövő munkavállalói és kutatói az egész társadalmat érintő kérdésekre keresik a választ a *Tudományos eredmények a nagyvilágból 2* című publikációs kötetben. A szerzők olyan egyetemisták, akik a Campus Mundi ösztöndíj segítségével külföldi egyetemeken építhettek szakmai kapcsolatokat, tapasztalhattak meg későbbi kutatási témájukhoz szükséges élményeket, vagy tudták multikulturális környezetben végezni kutatásaikat.

A KÜLFÖLDI SZAKMAI GYAKORLAT KIHÍVÁSAI, AVAGY A KULTÚRSOKKRA HATÓ TÉNYEZŐK

Seprényi Renáta Görögországban töltött szállodai gyakorlata során maga is megtapasztalta a kulturális különbségek okozta kihívásokat, amelyekkel egy külföldi szakmai gyakorlat alatt találkozhatnak a hallgatók. Ez a tapasztalat is arra készítette, hogy egy nagyobb kutatásban tárja fel, milyen célok vezérlik azokat a fiatalokat, akik belevágnak egy ilyen kalandba. Az eredmények szerint a hallgatókra a kortársaik hasonló élményei vannak a legnagyobb hatással, „amit erősít a FoMO (Fear of Missing Out) érzése, vagyis nem szeretnének kimaradni abból, amit mások már megtapasztaltak. A karrierépítési megfontolások (kapcsolatépítés, szakmai fejlődés) vagy a pénzkereseti szándék nem elsődleges. A külföldön megtapasztalt nehézségek a kommunikációs problémák, a hotelek világának szigorú szabályrendszeréhez való alkalmazkodás, valamint az otthoniak hiánya köré összpontosulnak. Mindezek együttesen járulnak hozzá a kulturális sokk kialakulásához, amelyben az eltérő kulturális közegnek is szerepe van. Az eredmények alapján a kulturális sokk csökkenthető, ha a munkahely nem túlszabályozott, a társaság szupportív, a munkavállaló összességében elégedett a körülményekkel, és kevés nyelvi nehézsége van. A hazatérés után a fiatalok pozitívan vélekednek a tapasztalatokról, főleg személyiségük színesedését és kommunikációs képességeik javulását emelték ki.”

A tanulmánykötetben megjelent írások a világ különböző tájaira és tudományterületeire kalauzolnak el bennünket. Ahogy a szerzők Campus Mundi ösztöndíjas időszakuk során, úgy mi olvasók is ihletet meríthetünk az egyes kultúrák, különböző témák és módszertanok izgalmas találkozásaiából. A publikációk teljes terjedelmükben elérhetők online is, ahol további izgalmas kutatásokat is megismerhetünk!

tka.hu » Kiadványok » Tudományos eredmények a nagyvilágból 2.

► növekszik a részt vevő hallgatók száma. A nyári egyetemeken olyan hallgatók körében népszerűek, akik rövid idő alatt szeretnék kipróbálni magukat egy külföldi tanulmányi környezetben, elmélyedni egy adott tudományterületen, esetleg teljesen új tudományterületbe belekóstolni, nemzetközi környezetben, külföldi hallgatók körében lenni, és közben az otthoni tanulmányaikhoz kreditpontokat szerezni. Egyre több egyetem ismeri fel a nyári egyetemeken szervezésében rejlő előnyöket. Ilyen például a nemzetközi képzési portfólió bővítése, a nemzetközi láthatóság növelése, az üres egyetemi kapacitások kihasználása, a bevételnövelés stb. Emiatt tapasztalható évek óta növekvő igény a nyári egyetemeken szervezésével kapcsolatos tréningek iránt. Többféle nyári egyetem szervezési modell is létezik és működik hatékonyan, de az intézményi célok világszerte nagyon hasonlóak.

Milyen résztvevői visszajelzéseket kapott?

Nagyon lelkesek, aktívak voltak a résztvevők a tréning során, számos pozitív visszajelzés érkezett arról, hogy milyen sok ismerettel gazdagodtak, és mennyi új ötletet szereztek a saját programjaik sikeresebb megvalósítása érdekében. Nagy örömmünkre szolgált, hogy a Pécsi Tudományegyetem Pécs Summer School programja ilyen példaértékű a nemzetközi felsőoktatási piacon. A sikeres nyári egyetemi programok eredményeként az idei évben elindítottuk a Pécs Winter School programot is, rögtön két kurzus szervezésével. •

KOVÁCS LAURA

Tempus Közalapítvány, Study in Hungary

2020-ban a hagyományoktól eltérően csak ősszel tudják megrendezni a képzéssorozatokat a kialakult egészségügyi válsághelyzetre való tekintettel. A szervezők hamarosan értesítenek minden érdeklődőt, hogy a rendezvényt milyen formában kívánják megvalósítani, hiszen teljesen új helyzetet teremtett a felsőoktatás nemzetköziesítése szempontjából a COVID 19 világjárvány. Az új kihívásokra pedig egységes válaszokat, stratégiákat és képzéseket szükséges kidolgozni.

A VÁLLALATOK CSR TEVÉKENYSÉGÉNEK MEGÍTÉLÉSE MAGYARORSZÁGON ÉS SPANYOLORSZÁGBAN

Tóth Amadea Magyarország mellett Spanyolországban elemezte a vállalatok társadalmi felelősségvállalási (CSR) stratégiáit. Kutatásának célja a társadalmi felelősségvállalás témakörében folytatott vizsgálatok új perspektívából való megközelítése volt. A tanulmány a Campus Mundi ösztöndíj támogatásával, spanyolországi szemesztere alatt született, a személyes jelenlét pedig hozzájárult a kutatási eredmények pontosabb meghatározásához, és inspirációt adott ahhoz, hogy ezt a gazdasági témát kulturális megközelítésben vizsgálja. „A spanyolok pozitív kapcsolatot véltek felfedezni a társadalmi felelősségvállalási akcióik és a profitabilitás, valamint a munkavállalók és a munkahelyi környezet között, elkezdtek nagyobb hangsúlyt fektetni az ilyen típusú tevékenységek gyakorlására. Ez azonban a belső érintettek felé irányult leginkább, míg a külső érintettekkel való kommunikáció háttérbe szorult. Ezzel magyarázható, hogy a kifelé történő spanyol vállalati CSR kommunikáció még fejletlenebbnek bizonyul a magyarországihoz képest. Ez utóbbi társadalom viszont elkezdett felzárkózni, és a nyugati országokhoz hasonlóan aktívan tevékenykedik a CSR területén.”

A TECHNOLÓGIAI FEJLŐDÉS MUNKAERŐPIACRA GYAKOROLT VÁRHATÓ HATÁSAI

Boncz Bettina ezzel a témával először Franciaországban (HEC Egyetem) eltöltött külföldi fél éve alatt találkozott, ahol egy digitalizációról szóló konferencián vett részt. „Senki sem tudja biztosan megmondani, hogy a jövőben lesznek-e még munkák az emberek számára. Egy biztos: a technológiai fejlődés üteme megállíthatatlan, ezért annak munkaerőpiacra gyakorolt hatásai is vitathatatlanok. Az pedig, hogy ezek a változások pozitív vagy negatív irányban befolyásolják-e életünket és karrierünket, csak rajtunk múlik, hiszen ahogyan a világtörténelemben mindig, úgy ma is, az emberiség jövőjét csak maga az emberiség képes alakítani.”

PÉNZT VAGY ÉLETET?

Német Réka a pénz és annak biztonsági-művészeti elemeinek digitalizálásával foglalkozó kutatása során a 2017/2018-as tanévben egy szemesztert töltött a Bécsi Iparművészeti Egyetemen Campus Mundi ösztöndíjjal, ahol Dr. Ingeborg Reichle: *Bio Art* (Bio művészet) és Günter Seyfried: *Understanding Bio Media* (A biomédia megértése) című előadásai inspirálták a témában való további elmélyedésre.

„A pénz elértéktelenedésével, valamint az új evolúciós technológiák megjelenésével személyazonosságunk, illetve testünk lehet majd értékünk és biztonságunk is egyben. A kapitalista növekedés eddigi környezetpusztító hatásai lehet, hogy egy francia filozófus, Jacques Ellul (1964) által leírt technológiai társadalmat eredményeznek, ahol

a természetes környezetet felemészti, majd helyébe lép a technológiai környezet. Ehhez alkalmazkodik az életforma is, így különféle technológiákkal életünk versenyképes szinten tartása lehet majd legfőbb feladatunk, amíg csak létezőnk, hogy tovább létezhessünk. Ha ez bekövetkezik, akkor már nem pénz, hanem életet kell tervezni.”

AZ ORTODOX EGYHÁZ NAGY ÉS SZENT ZSINATA

Szaplonczay Máté a Campus Mundi program rövid tanulmányút ösztöndíjjal 2016 nyarán az Oxford Egyetemen végezhetett kutatómunkát. „Kutatásom célja a Pánortodox Zsinat előzményeinek, eredményeinek, hatásainak feltárása volt. A hozzáférhető anyagok mellett a rövid tanulmányutam talán legnagyobb és leghasznosabb eredménye az Oxford Egyetem professzoraival való szakmai kapcsolat kialakítása volt, mely hosszabb távon nemcsak nekem, de intézményemnek is erősítette szakmai hálózatát.”

A BUDDHISTA TANKA FOGALMA ÉS FUNKCIÓJA

Besenyei Lili Indiában, Dharamsalában végzett 4 hónapos kutatása alatt képet kapott arról, hogy mit is jelent ma a tibeti buddhizmus számára a tibeti tekeréscsép, vagyis a tanka. Kiutazásának célja a technika elsajátítása mellett az volt, hogy a szakirodalmon túl láthassa, vajon ez a művészet miért olyan fontos még mindig a tibetiek életében. „Indiában elérhetővé vált egy nyugatiakat is befogadó intézmény. Az ösztöndíj segítségével láthattam, hogy a mai világban hogyan is működik ez a művészet, mi változott vagy mi nem változott a régi szakirodalomban leírtakhoz képest.” •

TÓTH BIANKA

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A magyar irodalom Koreában is sorsfordító lehet

ÁLLAMKÖZI
ÖSZTÖNDÍJAK

Dr. Kim Bogook jelenleg Államközi Ösztöndíjjal tartózkodik Magyarországon. Odahaza kutatóprofesszorként dolgozik Korea több mint 600 éves múlttal rendelkező felsőoktatási intézményében, a Sungkyunkwan Egyetemen, azon belül is a Kelet-Ázsiai Tanulmányok Akadémián. Ő az egyedüli az egyetemen, aki Közép-Kelet-Európában doktorált, és ezt a térséget is kutatja, pontosabban a magyar irodalmat. Örkeny Istvántól a *Tóték* című mű volt az első, amit magyarul elolvasott. Ez olyan nagy hatással volt rá, hogy így nyilatkozott: „voltak, s bizonyára lesznek is még sorsfordító pillanataim, melyek közül az egyik eddig legmeghatározóbb Örkeny Istvánnal való megismerkedésem volt. Erre a találkozásra azonban sajnos nem Magyarországon került sor, hanem éppen hogy Örkeny volt az, aki ide vezérelt engem, s tizenkét éven át itt is tartott.”

Hogyan került kapcsolatba a magyar nyelvvel?

1988-ban érettségiztem, abban az évben, amikor Szöulban rendezték az olimpiát. Akkoriban a Kelet-Európával foglalkozó összes tanárszék nagyon népszerű volt nálunk, legfőképpen a magyar, országos szinten a második legtöbb túljelentkezője volt. Ha jól tudom, egy akkori magyar újság is foglalkozott ezzel a Koreában végbemenő magyar lázzal.

Mennyire tartotta nehéznek a magyar nyelv elsajátítását?

Az túlzás, hogy elsajátítottam volna a magyar nyelvet. Mindig voltak, vannak és lesznek nehézségeim vele, különösen, amikor fordítok. De az is igaz, hogy amikor visszatértem Magyarországra egy-egy külföldi utazás után, akkor kezdtem egyre otthonosabban érezni magam. Szerintem ez kötődik a nyelv elsajátításához is.

Mikor járt először Magyarországon?

1994-ben, ha jól emlékszem. Kétéves katonai szolgálat után visszatértem az egyetemre, és akkor volt rá módom, hogy Magyarországra mehessek 2 hétre. Nagyon tetszett, ezért elhatároztam, hogy a közeljövőben még egyszer, hosszabb időre vissza fogok térni.

2002 és 2010 között az ELTE koreai szakán tanított. Hogyan találta meg Önt ez a lehetőség?

Egy évig Debrecenben voltam. A következő évben, azaz 2000-ben beiratkoztam az ELTE-re doktoranduszként. 2001-ben a Koreai Oktatási Minisztériumhoz tartozó egyik alapítvány hirdette ki a pályázatot, hogy tanárt keres, aki az ELTE-n tudna koreai nyelvet tanítani. Közben többször is megszűnt a támogatás a Koreai Államtól, persze ennek ellenére is vállaltam mindent, mert akkor már jó csapat alakult ki az akkori hallgatókkal. Osváth Gábor tanár úr, Birtalan Ágnes tanárnő és az én segítségemnek köszönhetően 2008-ban akkreditálták a tanszéket.

Hogyan tekint vissza erre a 8 évre?

Nagyon szép emlékeim vannak az akkori diákokról! Még most is tartom a kapcsolatot néhányukkal. Az óráim nem hagyományos nyelvi órák voltak, inkább játékosabbak. A diákok már az első órán megtanulták a koreai ABC rendszerét, és már nagyjából tudtak olvasni koreai szöveget is. Képzelve el, mennyire örülhettem annak, amikor a magyar diákok 2009-ben létrehozta nekem egy külön Facebook oldalt!

Jelenleg Államközi Ösztöndíjjal tartózkodik Magyarországon. Miért pályázott ismét?

A kutatásomhoz szükséges anyagok miatt pályáztam. Miután 2010-ben hazamentem, arra vágytam, hogy visszajöhessenek hosszabb időre, mert majdnem minden kutatási anyag itt érhető el. Sok könyvet

Államközi Ösztöndíjak segítségével bilaterális megállapodások alapján a világ közel 60 országába juthatnak el egyetemi vagy főiskolai hallgatók, PhD-hallgatók, oktatók, illetve kutatók. Évente egyszer lehet pályázni résztanulmányokra, egy teljes képzési időszakra, nyári egyetemre vagy oktatói és kutatói tanulmányútra. Bővebben: tka.hu » Pályázatok » Államközi ösztöndíjak

elvittem magammal, amikor hazamentem, de a különféle levéltári anyagok pótolhatatlanok Koreában. Ezért minden évben legalább kétszer Magyarországra kellett utaznom, sőt volt olyan év, amikor hatszor vagy hétszer is. És ebből az elmúlt 10 év alatt nagyjából 10 könyv és több, mint 20 kisdolgozat született.

Jelenleg az új témám: az észak-koreai háborús árvák, akiket Magyarország befogadott a koreai háború idején. *An Ikthe*-ről írok, aki a koreai himnusz szerzője, és a 30-as években a Liszt Ferenc Zeneakadémián tanult.

Mi volt az első magyar mű, amit elolvasott?

Örkeny István *Tóték* műve volt. 1997-ben, amikor MA kurzuson tanultam, az egyetemi színpadra akartam állítani egy magyar drámát. A *Tótékat* Kovács Sándor tanár úr ajánlotta, aki később jó kollégám is vált.

Hogyan került kapcsolatba a műfordítással?

Kiskorom óta szerettem írni, főleg novellát. Egyetemista koromban egy nagyobb díjat is kaptam, de nem akartam hivatásos írói pályára lépni. Csak hobbiként írok most is. A műfordítás nagyjából Örkenynek köszönhető, mert a disszertációm az *Egypercesek* fordításáról szól.

Melyik magyar művet fordította le először? Hányat fordított azóta?

Örkenynek először a *Rózsakiállítás* című könyvét fordítottam le. Ezt követte Nadas Péter: *Szerelem* című kisregénye és Szabó Magda: *Az ajtó* című regénye. Mellette *Az ügynök és a lányt* (Mészöly Miklós), *A varázsló kertjét*, valamint a *Fekete csöndet* (Csáth Géza) ültettem át koreai nyelvre. Közben a koreai szépirodalmi művek közül is fordítottam magyarra magyar társfordítókkal együtt: *A törpe* (Zso Sze-Hi), *Az áléak* (versantológia, Kim Sowol) és a *Növényevő* (Han Kang).

Szabó Magdától az Ajtó sikerlistás lett Dél-Koreában, és már a második kiadás is megjelent. Mesélne erről részletesebben?

Nem számítottam ilyen nagy érdeklődésre a koreai olvasóktól. Két évvel ezelőtt egy koreai kiadó keresett meg a művel, így kezdtem el a fordítását. Eleinte nem tudtam, hogy milyen sokáig fog tartani a munka, mert a cselekmény nem tűnt bonyolultnak, amikor belelappozgattam. De amikor nekiláttam a gyakorlati fordításnak, rájöttem, hogy nagy fába vágtam a fejszemet. A műben Szabó Magda nyelvezete díszes, hosszú lélegzetű volt. Az *ajtó* esetében, különösen a mondatok tagolása miatt, többször olvastam az angol változatot, valamint a mű fordításával foglalkozó szakdolgozatot és disszertációt is. Végül 2019 novemberében jelent meg, több mint egy évvel a szerződésben rögzített határidőhöz képest – hálás vagyok a kiadó csodás türelmének. Megkönnyebbültem, amikor hallottam, hogy már decemberben megjelent a második kiadás. Még most is elég előkelő helyet foglal el az eladási listán a külföldi irodalmi művek között.

Milyen szakmai tervei vannak a jövőre nézve?

Semmiképpen sem hagyom abba a műfordítást, főleg a magyar szépirodalmi műveket, mert azokban nagy élvezetemet lelem. Nagy Ildikó tanárnő, aki az 50-es és 60-as években Észak-Koreában, a Kim Ir Szen egyetemen diplomázott, mindig mondja, hogy a kulturális kapcsolat erősebb, mint a gazdasági vagy a politikai. Emellett a Dél- és Észak-Koreára vonatkozó magyar forrásokkal, főleg a levéltári anyagokkal is tovább szeretnék foglalkozni. Ezt a témát – az eddig kialakított kutatási hálózaton keresztül – a visegrádi országokra is kizúszíthatom. Magyarország számára nagy előnyt is jelenthetne, hogyha a V4 térségben vállalná az iniciatívai szerepet az Észak- és Dél-Koreával kapcsolatos témában. •

KISS-NÉMETHY NÓRA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Hallgatói véleményfelmérés következtetések és fejlesztések a gyakorlatban

A kétezres évek elejétől számos kutatás vizsgálta a hallgatók helyzetét, felsőoktatásról alkotott véleményét, ezek az adatgyűjtések a felsőoktatás-kutatás fontos eszközeivé váltak. Példaként említhetők a Bologna with Student Eyes vagy az Eurostudent kutatások, amelyek a hallgatók szemszögéből vizsgálják a felsőoktatásban zajló folyamatokat. A hallgatói elégedettséget mérő vizsgálatok a minőségi kérdések előtérbe kerülésével elterjedtté váltak. Napjainkban széles körben elfogadott, hogy a hallgatók véleménye az akadémiai és egyetemi élettel kapcsolatban megbízható és érvényes információforrásnak tekinthető.

A Tempus Közalapítvány évente készíti online kérdőíves felmérést a Stipendium Hungaricum ösztöndíjas külföldi hallgatók körében, 2019-ben 6733 fő vett részt benne. Bár a kutatás fő témái az elmúlt három évben nem változtak, ugyanakkor évente új tematikus részekkel – például az oktatás, tanulás és tanítás minőségével, valamint a magyar mint idegen nyelv tanításával kapcsolatos kérdésekkel – egészült ki a kérdőív. Az ösztöndíjprogrammal való elégedettségi kérdések 2016 óta a kérdőív fontos részei. Az SH hallgatói véleményfelmérés korábbi eredményeit bemutató kiadványok a Tempus Közalapítvány honlapján elérhetők. Az alábbi összefoglaló a kutatás legfontosabb következtetéseit, valamint a kutatás eredményeit is felhasználó, vagy annak ajánlásaihoz kapcsolódó, azokkal összhangban lévő fejlesztéseket mutatja be.

HOGYAN HASZNOSÍJTUK A KUTATÁSI EREDMÉNYEKET?

MINISZTERIUMOK

- ▶ a hallgatói véleményfelmérés eredményeinek beépítése a minisztériumok számára készített beszámolóba, jelentésekbe, a döntéselőkészítés támogatása
- ▶ a program finomhangolása, programszintű fejlesztési területek azonosítása

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

- ▶ alapvető szerepe van a hallgatói véleményfelmérésnek a jövőbeni fejlesztési irányok meghatározásánál, a program operatív szinten történő finomhangolásánál
- ▶ az SH programban való (ismételt) részvételre beadott intézményi pályázatok értékelésénél a bírálati szempontok között az intézményi szintű elégedettségi adatok is szerepelnek

FELŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

- ▶ a hallgatói véleményfelmérés eredményeinek visszacsatolása a felsőoktatási intézmények részére, intézményi szintű adattáblák összeállítása
- ▶ a hallgatói véleményfelmérés eredményeinek felhasználása minőségbiztosítás céljából, beleértve például a képzési akkreditációt is

HALLGATÓI ÖNKORMÁNYZATOK ORSZÁGOS KONFERENCIÁJA (HÖÖK)

- ▶ számos kezdeményezés kapcsán lényegi visszajelzést ad a hallgatói véleményfelmérés (pl. a HÖÖK mentorprogramja)

AJÁNLÁSOK ÉS FEJLESZTÉSEK

KOMMUNIKÁCIÓ

- ▶ a magyarországi tanulmányok választásával kapcsolatos fő döntési tényezők hangsúlyozása a kommunikációs anyagokban
- ▶ az egyes célcsoportok elérésénél a regionális különbségek számításba vétele
- ▶ az internetes ösztöndíjportálok intenzív használata

ORIENTÁCIÓ

- ▶ a beérkező külföldi hallgatók proaktív támogatása a beiratkozással és adminisztratív ügyintézésrel kapcsolatban, lépésről lépésre részletezett útmutatók a folyamatokról
- ▶ mentor hallgatók, valamint partnerek (például külképviseletek) bevonása
- ▶ a magyar hallgatókkal közös orientációs programok az ideérkezést követő időszakban

PÉLDÁK JÓ GYAKORLATRA:

- ▶ számos követség és konzulátus szervez átfogó orientációs programot a külföldi hallgatók számára a Magyarországra érkezés előtt változatos témákban mint például hétköznapi élet Magyarországon, magyar kultúra, vízumügyek, networking-lehetőség

INTEGRÁCIÓ

- ▶ magyar mint idegen nyelv és kultúra kurzusok
- ▶ integrált oktatás, idegen nyelvi kurzusok a magyar és külföldi hallgatók számára
- ▶ közös tanulmányi és tanórán kívüli programok a magyar hallgatókkal

PÉLDÁK JÓ GYAKORLATRA:

- ▶ a magyar mint idegen nyelv és kultúra kurzus kötelező az SH ösztöndíjasoknak a 2020/21-es tanévtől: az óralátogatás és vizsgaeredmény függvényében az ösztöndíj mértéke csökkenhet
- ▶ a mentorprogram megvalósítása az SH programban részt vevő intézmények számára alapkövetelmény
- ▶ a HÖÖK felsőoktatási intézményeken átívelő mentorprogramja (HÖÖK Stipendium Hungaricum Mentorhálózat)
- ▶ a magyar és a külföldi hallgatókból álló hallgatói önkormányzatok együttműködése, közös szabadidős események
- ▶ szakértők által tartott rendszeres interkulturális tréningek

INFRASTRUKTÚRA, SZOLGÁLTATÁSOK

- ▶ kiterjedtebb, sűrűbb védőháló a hallgatói sikeresség érdekében

PÉLDÁK JÓ GYAKORLATRA:

- ▶ jogi segítségnyújtó szolgálat
- ▶ karrier- és életvezetési tanácsadás
- ▶ angol nyelvű mentálhigiénés segítségnyújtás intézményi szinten
- ▶ nemzetközi hallgatók érdekképviseletének erősítése
- ▶ welcome programok

ALUMNI

- ▶ alumni hálózat bővítése
- ▶ alumni hallgatók intenzív bevonása a hallgatótoborzásba

PÉLDÁK JÓ GYAKORLATRA:

- ▶ az Alumni Network Hungary weboldalon ~4000 regisztrált alumni hallgató, az alumni önkéntesek aktívan támogatják a hallgatótoborzást, helyi alumni tagozatok alakítása stb.
- ▶ nemzetközi hallgatók pályakövetési vizsgálata

BETEKINTÉS AZ ALUMNI NETWORK HUNGARY HÁLÓZAT MŰKÖDÉSÉBE

A Tempus Közalapítvány azzal a céllal indította útjára az Alumni Network Hungary hálózatot, hogy felépítsen egy olyan nemzetközi közösséget, amelynek tagjaként a Magyarországon felsőoktatási tanulmányokat végzett és végző külföldi hallgatók a jövőben is kapcsolatban maradhatnak egymással és országunkkal.

Az elmúlt két évben a legfontosabb célunk e közösség létrehozása és gondozása volt, amit alapvetően két megközelítéssel igyekeztünk elérni: a **regisztrált tagok számának növelésével**, valamint ezzel párhuzamosan a számukra **elérhető szolgáltatások körének bővítésével**.

Az új tagok toborzásának elsődleges felülete természetesen a **hálózat honlapja** lett: 2018 májusában elindítottuk az Alumni Network Hungary portált, ahol minden Magyarországon felsőfokú tanulmányokat folytató vagy végzett külföldi hallgató regisztrálhat, megjelölheti alma materét, csoportokat hozhat létre, bemutatkozhat és felkeresheti hallgatótársait. Az oldalon két év alatt közel **3800 alumni regisztrált a világ minden részéről**, és célunk, hogy rendszeres kampányokkal, eseményekkel a továbbiakban jelentősen növeljük a tagok számát. A regisztráltak közül külön figyelmet érdemelnek az **önkénteseink**, akik mind Magyarországon, mind pedig hazatérésüket követően **otthonról segítik munkánkat**. A hálózat promóciója mellett aktívan részt vesznek a rendezvényeinken, helyi alumni találkozót szerveznek, és felsőoktatási vásárokon tájékoztatják az érdeklődő felvételizőket a magyarországi felsőoktatásról.

Az Alumni Network Hungary a tagok számára nem csak a kapcsolattartásra teremt lehetőséget: többféle szolgáltatással és tartalommal támogatjuk személyes és szakmai fejlődésüket.

Regisztrált tagjaink **online coachingban** részesülhetnek és **hálózatépítési tanácsokat** is szerezhetnek a portálon, valamint folyamatosan értesülhetnek a legfrissebb felsőoktatási és tudományos hírekről, eseményekről. 2019-ben újdonságként **webinárium-sorozatot** indítottunk, amelynek keretében szeptemberben **Mérő László** tartott előadást a mesterséges intelligencia közeljövőjéről, majd decemberben **Polgár Judit** szakkozó mesélt életéről és pályafutásáról.

Az Alumni Network Hungary fejlesztése és a közösségépítés 2020-ban is folytatódik. A portálon folyamatosan újabb funkciókat, felületeket és tartalmakat biztosítunk tagjainknak. Fontos újítás, hogy már a **felsőoktatási intézmények alumni koordinátorai is regisztrálhatnak**, hogy jelenlegi és volt hallgatóikat közvetlenül elérjék. Jövőbeni céljaink között szerepel az elérhető szolgáltatásaink bővítése és az önkéntesek segítségével számos helyi alumni esemény megrendezése.

KIRKÓSA ÁDÁM
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

alumninetworkhungary.hu

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

EGYSÉGBEN AZ ERASMUS+

Egy tankerületi központ jó gyakorlatai az Erasmus+ pályázatok terén

Az Erasmus+ pályázatok sikeres megvalósulásának egyik feltétele a projektbe bevont munkatársak közötti egység és partneri viszony. Természetesen ez nem újdonság, ha a projekt koordinálásában közvetlenül érintett munkatársakra gondolunk, azonban a szakmai felelősök mellett általában kevesebb szó esik egy másik kulcsszereplőről: a fenntartói oldalról. Annak érdekében, hogy a pályázatokban megfogalmazott célkitűzések maradéktalanul teljesülhessenek, elengedhetetlen, hogy a pénzügyi és szakmai megvalósításért felelős munkatársak összhangban, a közös célokat szem előtt tartva, egymást segítve végezzék munkájukat.

A közelmúltban a Tempus Közalapítvány konzultációs napot szervezett tankerületi központok munkatársai számára. A találkozó alkalmával lehetőség adódott az Erasmus+ projektekkel kapcsolatos tapasztalatok megosztására, a felmerülő kérdések tisztázására, valamint egy szorosabb együttműködés megalapozására. Öröndetes, hogy számos projektben a pályázó intézmény és fenntartója közötti munkakapcsolatot a kölcsönösen támogató attitűd jellemzi, sőt, az is elmondható, hogy a kialakított gyakorlatok sok esetben mások számára is inspirálóak lehetnek. Felkerestük a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központot azzal a kéréssel, hogy – mint rutinos Erasmus+ pályázó – ossza meg velünk a projektek megvalósításához kapcsolódó bevált gyakorlatait.

Az Erasmus+ szerepe a tankerület életében

A Pest megyében található Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ a Szigetszentmiklósi és a Ráckevei járásokat foglalja magába. A tankerülethez tartozó 30 intézményben több mint 16.000 diák tanul és 1300 pedagógus dolgozik. Mivel az intézmények és a tankerületi központ a földrajzi elhelyezkedésük miatt a fejlett régióhoz tartoznak, nem jogosultak az oktatási szféra részére a 2014-2020-as időszakban kiírt uniós források, operatív programok nagy részének lehívására. Éppen ezért kiemelt jelentőséggel bírnak a Tempus Közalapítvány által kezelt Erasmus+ pályázatok.

A felhívásokban rejlő szakmai, motivációs és továbbképzési lehetőséget felismerve a tankerület igazgató asszonya, dr. Pálos Annamária is kiemelt figyelmet fordít arra, hogy minél több pályázó és – lehetőség szerint – nyertes intézmény legyen.

A sikeres együttműködés feltételei

Az Erasmus+ projekteket megvalósító iskolákkal 2017-ben helyezte a tankerületi központ új alapokra az együttműködést. A szerződéskötés folyamatától indulva azonosították azokat a kritikus pontokat, melyek a megvalósítást és az elszámolást is veszélyeztethetik.

Az egyik ilyen pont a folyamatos kooperáció szükségességének elfogadása az intézmények részéről. A rutinos pályázók tudják, hogy mivel az oktatási intézmények nem önállóan gazdálkodó szervezetek, így a projektek menedzselése során szükséges, hogy szorosan együttműködjenek a kötelezettségvállalóval, a fenntartóval. Az új pályázók figyelemmel kísérése, „nyomon követése” e tekintetben fokozottabb. A közös munka során minden projektmegvalósítóval folyamatos kapcsolatban áll a tankerületi központ, személyes egyeztetéseket is tartva mind a tankerületben, mind pedig az oktatási intézményben.

A jó együttműködés alapja a kölcsönös bizalom, az elkötelezettség a minőségi munka irányába. Ennek feltétele a pályázatokkal foglalkozó munkatársak esetében a projekt tartalmának, míg a pedagógus részéről a jogszabályok és szabályozott munkafolyamatok fontosságának megértése, elfogadása.

Kommunikáció az intézmények között

A Tempus Közalapítvány rendezvényeit alapul véve, helyi sajtóságok mentén indult el a tankerületi workshop. Ezen eseményen olyan intézmények pedagógusai és vezetői vesznek részt, akik szeretnék Erasmus+ pályázatot benyújtani, a szakmai előadásokat pedig a tankerületi központ pályázati referensei és a már futó projektek koordinátorai tartják. A közös egyeztetés során a különböző nézőpontokon keresztül mindenki betekintést nyerhet a pályázati és a megvalósítási folyamatba, ami segítheti a résztvevőket abban, hogy a napi munkavégzés mellett a projektet legjobb tudásuk szerint bonyolítsák le. Ez azért is nagyon fontos, mert hazai vonatkozásban mind a pályázati szakasz, mind pedig a megvalósítás során egy háromoldalú együttműködés zajlik, a projektben részt vevő oktatási intézmény, a kötelezettségvállaló tankerületi központ és a támogató Tempus Közalapítvány közreműködésével.

Fontos kiemelni, hogy a projektet megvalósító intézmény a hazai együttműködés mellett a partnerországokkal is közös munkát folytat, ami kihatással van az itthoni kooperációra is. A több mint hároméves tapasztalat és a nyertes intézményekkel való folyamatos munka alapján elmondható, hogy a folyamatban résztvevők egymással való kommunikációja az a terület, ahol minden egyes apró változás egyre sikeresebb közös munkát vetít előre. A háromoldalú együttműködés rendszere magában hordozhatja azt, hogy az információk szórta jelennek meg az egyes feleknél (oktatási intézmény, tankerületi központ, támogató), így ez az a terület, amin folyamatosan dolgozni érdemes, hiszen az Erasmus+ projektek rendkívül sok pozitív hozadékkal bírnak. Ezen pozitívumok elsősorban a megvalósító intézmény beszámolóin keresztül jutnak el a fenntartóhoz.

Az Erasmus+ pozitív hozadékai

Nagy öröm és elismerés számunkra, hogy egyre több meghívást kap a tankerületi központ a disszeminációs tevékenységekre, valamint az itthoni partnertalálkozókra is. Ezen események során betekintést nyerünk abba a szakmai munkába, melyről a részt vevő tanárokkal együtt valljuk, hogy pozitív hatással van minden érdeklődő kollégára és a projektben részt vevő gyerekekre is. A befektetett munka elismerése a külföldi mobilitásokon való részvétel, mely néhány esetben az egyetlen lehetőséget jelenti az utazónak, legyen az diák vagy pedagógus, hogy eljuthasson egy tőlünk távol eső külföldi országba.

Merre tovább?

Annak érdekében, hogy ez a lehetőség megnyíljon olyan intézmények előtt is, akik eddig nem mertek Erasmus+ pályázatot beadni, a tankerületi központ pályázati referensei a tankerület igazgatóasszonyának támogatásával új fába vágják a fejszéjüket, és megkeresték azt a pályázati kiírást, ahol a pályázati referens és megvalósítói tapasztalat a tanári szakmával ötvöződni tud.

Ebben az évben két olyan iskolával karöltve, akik nem rendelkeznek Erasmus+ tapasztalattal, a tankerületi központ nemzeti konzorciumként adott be mobilitási pályázatot. A támogatási döntéstől függetlenül is úgy gondolják, hogy az együttműködés máris hatalmas hozadékkal bírt, hiszen a részt vevő felek láthatják a különböző részterületekről befektetett munkát, és felismerhetik, hogy egy projektben mindenkire szükség van. A már megfogalmazott tanácsokon túl, a friss élmények hatása alatt mindenképp a konzorciumként történő pályázást javasolnánk a közös munka következő állomásaként mindenkinek.

KORMOS KATA

Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

Kőműves szakértőként a világ körül

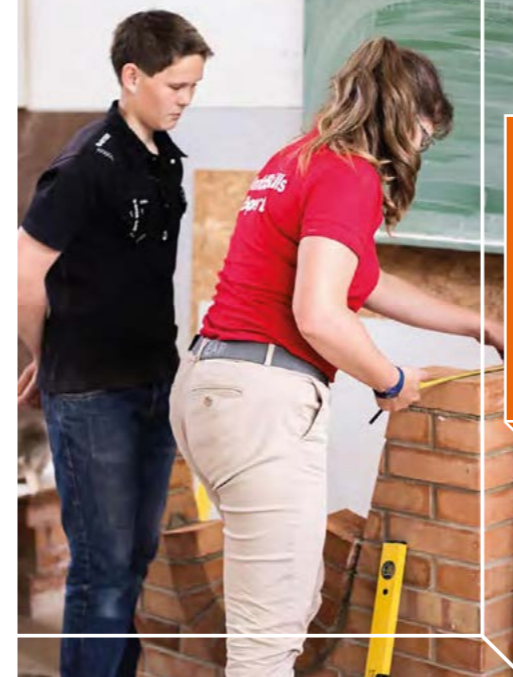
PÉLDAKÉPEK / ROLE MODELS

Péter Diána építészként végzett, ma már azonban ez csak a másodállása. **Kőműves diákokat tanít, mellette nemzetközi szakmai megmérettetésekre készíti fel a diákjait, és maga is részt vett szakértőként a Skills versenyeken. A zalaegerszegi Széchenyi István Szakgimnázium és Szakközépiskola oktatójával beszélgettünk.**

Ön eredetileg okleveles építész, egy ideje viszont a mérnöktanárság mellett kőműves oktatóként is dolgozik. Minek köszönhető a váltás?

Ez már a kezdetben is a levegőben volt. Az egyetemen ötödéven áthallgattam a pedagógia karra. Szerettem volna tanítani és emberekkel foglalkozni. Amikor a diplomám megszerzése után a szülővárosomban lehetőségem nyílt elhelyezkedni egy középiskolában, nem volt bennem kérdés. A friss szakma maradt másodállásnak. De a váltáshoz az Erasmus+ továbbképzés is nagymértékben hozzájárult. 2014 elején részt vehettem egy oktatóknak és szaktanároknak szóló képzésen. Éltre szóló élményt jelentett, mert teljesen új szemlélettel találkozhattam, remek kollegiális közösség alakult, ami később igazán jó kapcsolati háló lett.

Diána egyik diákja kijutott a 2019-es WorldSkills versenyre Oroszországba, ahol kisméretű téglából kellett egy 5 méteres Russia feliratot készítenie.

Mi az, amit konkrétan ennek a programnak köszönhet?

Az Erasmus keretein belül találkozhattam a Skills versenyek világával, ami meghatározta a további pályámat. A németországi tréningből pedig oktatásmódszertani fogásokat leshettem el, például a fugaesztétika alapjait, ami a saját munkám minőségét is emelte, illetve itt találkoztam először a kisméretű-téglaépítés gyakorlatával is.

Mit gondolt az Erasmus+ nemzetközi jellegéről? Mennyit számít ez ma a munka világában, illetve a jövőnk szempontjából?

Rengeteget. Az Európai Unióban más és más oktatási rendszerek működnek, a megoldandó feladatok és a felmerülő generációs kérdések azonban azonosak. Mind módszertanilag, mind pedig innovációs szempontból kulcskérdés, hogy egymás jó gyakorlatait megismer-

jük. Erre egy aktuális példa a most bevezetett szakképzési rendszer, melynek több eleme is megtalálható a német oktatási rendszerben. Szintén döntő fontosságú, hogy mindezt mennyire gyorsan tudjuk jól működően alkalmazni, illetve továbbfejleszteni, nemcsak a diákok, hanem a piac szereplői miatt is.

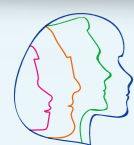

Az iskolában partnerségi projektjük is volt, amelyben koordinátorként dolgozott. Miket tart az együttműködés legfőbb hozadékainak?

A TWIN KA2-es projektben több éven keresztül lehetőségem volt végigkísérni egy nemzetközi stratégiai partnerséget. Nagyon érdekes volt látni például, hogy a lengyel kollégák hogyan viszonyultak a telefonok használatához az órán. A diákok gyakorlatilag a telefonjukról programozták a számítógépeket. De itt tapasztaltam meg azt is, hogy hogyan lehet berendezni praktikus egy tanműhelyt, hogyan és hol érdemes tárolni a tanulói szerszámokat, eszközöket, ami ugyan apróságnak tűnhet, de nagymértékben megkönnyíti a közös munkát a diákokkal. A program utóélete pedig egy testvériskolai és cserediák program lett.

Mennyire fontos a programok sikeréhez a személyes találkozás?

Az új technikákat, fogásokat nem lehet írásban vagy online felületen egymásnak átadni. A diákoknak muszáj élőben látniuk, hogyan változik például a habarcs keverés közben. Nekünk is ki kell próbálnunk az új technikákat, anyagokat, mert a tudás csak ez után tud beépülni az eszköztárunkba, csak ez után tudjuk továbbadni az új ismereteket, fogásokat a tanítványainknak. A céhek idejében sem volt véletlen, hogy a diákevekben, illetve utána is rendszeresen útra keltek a mesteremberek.

Különleges életutak és foglalkozások, melyekben meghatározó szerepe van az Erasmus+ tapasztalatoknak. Sikeres nők mesélnek a munkájukról és az ösztöndíjas élményeikről

Laposa Zsófia

Borász, számos hazai és nemzetközi verseny díjazottja, a badacsonyi Laposa borok készítője. Erasmusszal Spanyolországban, Valenciában tanult fél évig szőlészetet és borászatot.

„Az ösztöndíjasok helyett inkább a helyiek társaságát kerestem, akik hamar elfogadtak szakmailag. Hogy mennyire nem a szórakozásról szólt az az időszak, azt jól jellemzi, hogy az ott megismert társaságból ma mindannyian borászattal foglalkozunk, és szerencsére többekkel a jó szakmai kapcsolat is megmaradt.

Önállóságot, magabiztosságot tanultam leginkább. Emellett szakmailag sokat tanultam a szőlészetéről és borászatáról; olyan technikákat sajátítottam el, amit csak ott helyben lehet. A mindennapokban is hasznos, hogy a kint megszerzett nyelvtudásom révén sokkal többféle szakmai anyaghoz férek hozzá. Összességében pedig olyan szemlélettel lettem gazdagabb, ami sok mindenen át tud segíteni, és amiből egy egész életen át profitálni tudok az élet számtalan területén.”

Az interjú, amiből a részlet származik, 2016-ban készült

Orosz Nikolett

Kiválósági érmet szerzett ápolás és gondozás kategóriában a 2019-es WorldSkills versenyen. A „Szakmák Olimpiájának” is nevezett nemzetközi eseményen 63 ország több mint 1300 fiatalja mérte össze tudását 56 különböző szakmában. Nikolett Finnországban, Porvoo városban töltötte 4 hetes szakmai gyakorlatát. Egy idősek otthonában dolgozott gyakorló ápolóként az Erasmus+ program keretében.

„Rengeteget fejlődtem, nagyon sok energiát és pozitív szemléletet sikerült magammal hoznom, amit itthon is tudok hasznosítani. Szakmailag jóval előrébb kerültem, mint azok a társaim, akiknek nem volt alkalmuk ezen a gyakorlaton részt venni. Sok olyan eszközt, eljárást, technikát kipróbálhattam, amikre itthon nem valószínű, hogy lett volna lehetőségem. Összességében véve megerősödött bennem, hogy a mai világban is létezik hivatás, létezik az a féle munka, amit szívesen és becsülettel végzünk.”

Ön szerint miben látják a diákok ezekben a programokban a legfőbb értékét?

A diákok számára nagyon meghatározó az a tapasztalat, hogy együtt dolgozhatnak és együtt gondolkodhatnak más nemzetekkel. A mi intézményünkben is volt olyan KA2-es projekt, ahol egy műszaki probléma köré építve tapasztalhatták meg a nyelvi akadályok leküzdhetőségét, és megismerhették egy másik kultúrát és szokásrendszert. Ráadásul a jó tanulmányi eredményhez kötve mindez hatalmas motivációs erőt is jelentett. Valójában egy ilyen projekttel kinyílik a világ a diákok,

PÉLDAKÉPEK / ROLE MODELS

Horváth Hanna

Vitorlázórepülő és ultralight pilóta. Részt vett Magyarország legnagyobb karácsonyfájának égre rajzolásában. Angol-francia szakos tanári hallgatóként Franciaországban töltött egy félévet az Erasmus+ program támogatásával.

„Olyan külföldi egyetemet kerestem, amelynek a városában van lehetőség repülésre is. Így esett a választásom La-Roche-sur-Yon-ra. Új repülőgép típusokat ismerhettem meg, illetve ötleteket gyűjtöttem arra is, hogy itthon mit lehetne fejleszteni. Tagja vagyok az Endresz György Sportrepülő Egyesületnek és az Orion Sportrepülő Egyesületnek, sok olyan trükköt lestem el kint, amit itthon tudunk majd hasznosítani. A franciák klubháza nagyon jól ki volt alakítva, illetve meséltek róla, hogy náluk hogyan működnek a táborok. A magánklubok működésébe is beleláthattam. Nagyon jó inspirációforrás volt ez.”

Összeállította:
GYÖRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

a tanárok és az intézmények számára is, amihez mellesleg anyagi támogatást is kapunk.

Az elmúlt három évben szakértőként vett részt a hazai és a nemzetközi Skills versenyeken. Mennyire volt ez meghatározó szakasza az életének?

A hazai szakértők is egy igen összetartó és segítőkész közösséget képviselnek, élen járnak a hazai szakképzési életben. Nagy elismerés és kiváltság volt közüjük tartozni, de életem eddigi legnagyobb lehetősége és tapasztalata volt együtt dolgozni hat földrészről, mintegy 36 országból érkező közműves szakértőkkel. Rengeteg értékes beszélgetéssel és barátsággal lettem gazdagabb, nem beszélve arról az élményről, hogy milyen jó a közös munka a tehetséges fiatalokkal együtt.

Mi jelenti önnek jelenleg a legnagyobb kihívást?

A már említett modernizációs törekvéseink ellenére vannak még poros tananyagaink, amikre egyelőre muszáj építenünk. Nagy kérdés, hogy hogyan lehet ezeket közel vinni a mai fiatalokhoz. Komoly kihívásnak élem meg azt is, hogy követnünk kell a piac változásait. Erre is a folyamatos

továbbképzések és önképzések jelentik szerintem az egyedüli megoldást. Remélem, ez utóbbival jó példát mutatunk a diákoknak, mert nagyon fontos, hogy ők is tudják, rugalmasság és megújulás nélkül nem lesznek egy idő után versenyképesek.

BAKÓCZY SZILVIA
újságíró

KÜLFÖLDÖN TANULNI KÖZÉPISKOLÁSKÉNT

A 2019/2020-as tanév őszi félévében 5 magyar diák vágott bele az Erasmus+ hosszú távú diákmobilitási kalandba. A középiskolások 2 hónapot töltöttek külföldi iskolájukban, fogadócsaládoknál.

A 2-12 hónapig tartó külföldi tanulmányok lehetősége a 14 éven felüli fiatalok számára nyitott. A külföldi partnerintézményben mentor, valamint fogadócsalád gondoskodik a cserediákok biztonságáról és zökkenőmentes beilleszkedéséről.

Jánosi Kincső, a pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnázium tanulója Ausztriában vett részt mobilitáson. Az egri Andrassy György Katolikus Közgazdasági Szakgimnázium, Gimnázium és Kollégium tanulója, Györfi Brenda és Török Anna Lengyelországban, Róka Julianna és Csomós Anita Olaszországban folytatták tanulmányaikat. A kiutazó magyar diákok számos élménnyel, tapasztalattal, új világlátással tértek haza, melyekről lelkesen számoltak be nekünk.

festettünk fel. Hétköznap táncórára mentünk, péntekenként sport szakkörre. Az őszi szünetben a cserediákokkal és a művésztanárral, aki a mentorunk volt, elmentünk St. Johannba, ahol a hegyen egy kunyhóban laktunk. Ez a ház a tanár „művésztelepe” volt, ahol egy helyiséget az alkotás számára alakítottak ki. Itt szintén a kiállításunkra készültünk, illetve délutánonként elmentünk kirándulni, voltunk Velencében és a Swarovski kristálymúzeumban is. Az ételeket magunknak csináltuk, minden nap más nemzetnek a gasztronómiai különlegességébe kóstoltunk bele. Talán az volt az egyik legnagyobb tapasztalat a cserediákság során, hogy ha az ember nyitott új dolgok megismerésére, az mindenképpen a javára fog válni. Nekem nagyon nehéz volt például, hogy idegen nyelven megszólaljak, de szerencsére sikerült túllépnem ezen, amiben a társaim is sokat segítettek. Nagyon hálás vagyok ezért a két hónapért, a családért, aki befogadott, illetve a cserediáktársaimért is.

- KINCŐ -

Az őszi nagy részét Ausztriában töltöttem cserediákként. Egy nagyon kedves család fogadott be, akikkel hétfőként sokszor elmentünk kirándulni, illetve korcsolyázni. Az anyuka elvitt Hellbrunnba és más kulturális helyekre, valamint a némettanulásban is sokat segített. A tanórák mellett az Erasmus projektünkön dolgoztunk a diáktársaimmal. Meseillusztrációt készítettünk, amit egy falra

- BRENDA -

2019. október 20-án vette kezdetét a kalandos utunk, aznap megismerkedtünk a fogadócsaládjainkkal és a kisvárossal, Szubinnal, ahol élünk. Mindenki nagyon kedves, segítőkész és közvetlen volt velünk. Rengeteg gyönyörű helyet látogattunk meg a családjainkkal, új barátainkkal és tanárainkkal. Az egyik kedvenc helyem a Balti-tenger partján fekvő város, Sopot volt. Nagyon remélem, hogy egyszer visszatérhetek oda a tengerhez. Ezen felül rengeteg új ismerettel gazdagodtunk lelkileg és mentálisan is. A lengyel nyelvet is elkezdtük megtanulni tanárainkkal és diáktársainkkal. Nagy kihívás volt, hogy mindennap idegen nyelvet kellett hasz-

nálnunk a kommunikációhoz, de nagyon sokat fejlődtünk. Meg kellett küzdenünk a honvágygal és a borzasztó érzéssel, hogy távol voltunk az igazi családuktól és barátainktól, de legyőztük az akadályokat, és egy felejthetetlen élményben volt részünk. Minden nehéz perc ellenére semmire nem cserélném el ezt a kalandot, és ha lesz lehetőségem újra ilyen útra, biztos, hogy élni fogok vele!

- JULIANNA -

A kalandom október 20-án kezdődött, amikor is megérkeztem Szicília fővárosába, Palermo-ba. A fogadócsaládom már izgatottan várt a reptéren egy hatalmas üdvözlőtáblával. Legnagyobb meglepetésemre az ideiglenes otthonom a hegyekben helyezkedett el, ahonnan csodálatos panoráma nyílt a városra és a tengerpartra, ami rögtön elvarázsolt. A fogadócsaládom nagy része nem beszélt angolul, amit először negatívumként éltam

meg, viszont később hasznát vettem az olasz nyelv elsajátításában és a kommunikációs képességeim fejlesztésében. Az első napom az iskolában meglehetősen mozgalmas volt, az órarendem és annak részletei csak napokkal később alakultak ki. A diákok és a tanárok is nagy szeretettel fogadtak, és a kezdetektől fogva segítőkészek voltak. Az iskolában vendéglátó szakmákat tanítottak. **Többféle órán részt vehettem, és betekinhettem általam még soha nem tanult szakmák gyakorlati oktatásának menetébe.** Iskolai keretek között lehetőségem volt több palermói színház, múzeum meglátogatására. Egy napot pedig a „barokk Palermo” felfedezésével töltöttünk. „Családom” tagjai amatőr színjátszó körbe jártak, aminek erre az időre én is részese lehettem, és hétfévente színjátszás órán vehettem részt. A két hónap alatt nemcsak az olasz nyelvtudásomat fejlesztettem, hanem a látókörömet is tágítottam egy új kultúra megismerésével, és a szicíliai létbe való bekapcsolódással.

ANITA

dócsaládomnak és osztálytársaimnak köszönhetően nagyon hamar sikerült beleszokni az új helyzetbe. Minden hétvégén elutaztunk a családommal valahova. Nagyon szép helyeken jártam, megismerve a lengyel hagyományokat, kultúrát. Az iskola utáni időm jelentős részét otthon, illetve a lengyel barátaimmal töltöttem, és persze az itthoni kapcsolatokat is ápoltam. Megismerkedhettem a lengyel nyelv szépségeivel, amit nagyon megszerettem, de gyakorolhattam az angol nyelvet is, mert szerencsére mindenki beszélt angolul. Rengeteg új baráttal, élménnyel, tapasztalattal és bátorsággal gazdagodhattam. **Azt hittem, az első napok lesznek a legnehezebbek, de hazainduláskor rájöttem, hogy az utolsók azok.**

Az Erasmus+ programnak köszönhetően tavaly ősszel cserediák lehettem Szicília fővárosában, Palermóban. Az ott töltött kilenc hét alatt nagyon sok tapasztalatot szereztem, rengeteg élményben volt részem, természetesen jókban és „kevésbé jókban” egyaránt. Kihívásként éltem meg, hogy az eredeti tervekhez képest egy másik családdhoz kerültem. A változást cseppet sem bánom, hiszen az új családom nagyon kedvesen fogadott, és biztonságban éreztem magam velük a cserediák alatt. Az olaszországi tanulmányaim során alkalmam nyílt meglátogatni Palermo nevezetességeit, Monreale-ban is kirándultunk, és fürödhettem Szicília egyik legkedveltebb tengerparti részén, Mondellóban. Számomra ezek voltak a legszebb, felejthetetlen élmények. Az iskolában, ahova jártam, vendéglátást tanítottak, így a szakmai gyakorlatok során **azt is megtudhattam, hogyan készülnek a tipikus olasz ételek.** A diákok többsége sajnos nem beszélt angolul, de ennek is volt előnye - már sok mindent megértetek olaszul, ezért itthon is szeretném folytatni a nyelvtanulást.

A hosszú távú diákmobilitásról itt tájékozódhatnak:

- ▶ tka.hu » Pályázatok » Erasmus+ » Köznevelés » Pályázati dokumentumok » 2020 Iskolai, óvodai partnerségek (KA229) » Hasznos dokumentumok 2020 (KA229) » Útmutató a hosszútávú diákmobilitáshoz

JAKAB RÉKA
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ programiroda

Október 19-én szállt le a gépünk Varsóban, a fogadócsaládom a reptéren várt. Azonnal „hazamentünk”, ahol körbevezettek, mindenki bemutatkozott, ismerkedtünk, beszélgettünk. A hétfő gyorsan elérkezett, és kicsit szorongva indultam a fogadóiskolánkba. De felesleges volt az izgalom! Nagyon aranyos, otthonos iskolába kerültünk, ahol nagy szeretettel vártak minket. Az első napokon úgy éreztem magam, hogy ennek soha nem lesz vége, és haza szeretnék menni, de a foga-

PILLANATKÉP az iskolák digitális felkészültségéről

A **SELFIE** (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies) az Európai Bizottság által létrehozott eszköz, amely elősegíti a digitális technológia beépítését a tanításba, tanulásba és a diákok értékelésébe.

A SELFIE összegyűjti a diákok, tanárok és iskolavezetők meglátásait arra vonatkozóan, hogy hogyan használják a technológiát az iskolájukban. Ezek felmérése rövid állításokkal, kérdésekkel és egy 1–5-ig terjedő egyetértési skála segítségével történik. Az állítások olyan területeket ölelnek fel, mint például az iskolavezetés, az infrastruktúra, a tanári képzések, valamint a diákok digitális kompetenciája.

Az értékelés rávilágít arra, hogy mely területek működnek jól, melyek szorulnak fejlesztésre, továbbá segít a prioritások meghatározásában. Az eszköz az alap- és középfokú intézmények, valamint a szakiskolák számára is elérhető.

A SELFIE a felmérések alapján először egy pillanatképet (szelfit) készít az intézmény jelenlegi technológiai fejlettségéről, majd később az előrelépések nyomkövetéséhez, valamint a cselekvési terv átdolgozásához is segítséget nyújt.

Mivel minden oktatási intézmény egyedi, a SELFIE lehetőséget ad arra, hogy az adott iskola saját szervezeti felépítésének megfelelően állítsa össze a kérdőívet, így releváns kérdésekkel és válaszokkal segíti elő a fejlődést.

Az eszközt a Bizottság különböző európai iskolai, oktatási minisztériumi és kutatóintézeti szakértők csoportjával együttműködésben alkotta meg, a fejlesztésben részt vett az Európai Képzési Alapítvány, az Európai Szakképzésfejlesztési Központ (CEDEFOP) és az UNESCO oktatásban használt információtechnológiával foglalkozó intézete is. Az eszköz jelenleg az Európai Unió 24 hivatalos nyelvén érhető el.

SELFIE tool for schools
supporting learning in the digital age

További információ:
ec.europa.eu/education/schools-go-digital/about-selfie_hu

SIMON FANNI
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Tanulási lehetőségek kialakítása az alacsony iskolázottságú felnőttek számára

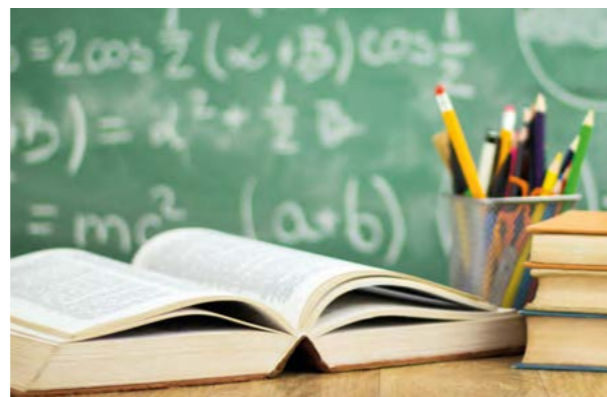
Az egész életen át tartó tanulásban történő intenzív részvétel támogatása kulcsfontosságú a szakpolitikai intézkedések sikeréhez. Az Európai Tanács ajánlása: Az új alapkészség-fejlesztési utak felnőttek számára, azaz az **Upskilling Pathways** arra ösztönzi az Európai Unió tagállamait, hogy biztosítsák a felnőttek számára a mindennapi életben és a munkaerőpiacon alkalmazható készségek, kompetenciák és tudás rugalmas fejlesztési lehetőségeit.

Éva 56 éves, és egy Bács-Kiskun megyei kistelepülésen él. Lányaival együtt egy nehézsúlyú gépjármű gyártó üzemből fűzőgyártó fizikai munkát végeznek két műszakban, majd annak végeztével közel másfél órát utaznak haza az üzemi buszjárárral. Éva valaha cukrásznak tanult, de iskoláit nem fejezte be. Aztán megszületett Anett. Családjával szüleinél laktak, bátorítást tanulásra nem kapott, így háztartásbeli és azt követően munkanélküli lett. Egészen addig, amíg férje alkoholizmusát elviselni már nem tudta, tőle megválva saját lábára állt, és a szintén iskolaelhagyó Anettel együtt helyezkedtek el férfiakra szabott nehéz fizikai munkát vállalva. Anett értelmetlen a napi munkakiírást számára, és ő viszi be helyette a termelési adatokat is a számítógépbe, nélküle nem lenne képes teljes körűen ellátni a feladatait. A megterhelő munka mellett nem nagyon marad sem idő, sem energia másra, nem járnak társaságba, a ház körüli kerti munkákon kívül mindig örömet okoz sütemények és torták alkalmi készítése. Éva érzi, hogy fizikai ereje fogyóban, testében egyre több helyen tartós fájdalmak vannak, nehéz lesz kitartania ebben a munkakörben a nyugdíjazásig, és Anettnek is más életet képzelt el. Tulajdonképpen egy korszerű gyártógépsor beállításával munkájuk egyik napról a másikra feleslegessé válhat. De nem tudja, mit tehetne, hogyan törhetne ki ebből a helyzetből.

Hogyan lehet Éva és Anett részére olyan tanulási lehetőségeket felajánlani és kompetenciafejlesztési pályákat kialakítani, hogy azokon keresztül jobb munkaerőpiaci pozícióba kerülhessenek, és új, vonzó életperspektívák nyíljanak meg számukra?

Az Európai Unió tagországaiban több mint 60 millió, Magyarországon pedig kb. 1,5-2,5 millió olyan aktív korú ember él, akik Évához és Anetthez hasonlóan alacsony iskolai végzettségűek és alacsony szintű alapkészségeik miatt sem munkavállalóként, sem állampolgárként nem tudnak környezetük elvárásainak megfelelően funkcionálni. Vagyis például **nem tudják a hivatalos okiratokat vagy munkautasításokat megfelelően értelmezni, a hírek és álhírek között különbséget tenni, a**

vásárláskor felbecsülni, hogy mire elegendő a náluk lévő pénz, vagy a gyógyszereket az orvos által előírt mennyiségeket betartva beszélni. A munkavégzés során gyakori probléma esetükben például a magas arányú selejtszám, a késések, elmaradás a minőségi elvárásoknak való megfeleléstől, a kommunikációs hiányosságok és a kollegákkal való konfliktusok. Ezeknek a problémáknak a hátterében legtöbbször az írás és értő olvasás, a számolás, a szóbeli kommunikáció, illetve az alapvető digitális készségek, valamint olyan szociális és gondolkodásbeli készségek elégtelen szintje áll, mint például a problémamegoldás, kritikus gondolkodás és az együttműködés.

Az Európai Unió Tanácsának ajánlása, *Az új alapkészség-fejlesztési utak felnőttek számára*, azaz az *Upskilling Pathways* éppen a hátrányos, kiszolgáltatott helyzetben lévő állampolgárok helyzetének javítását tűzte ki célul. Az ajánlás szerint a kompetenciafejlesztési pályákat három fontos lépésben kell kialakítani: **készségfelmérés**; annak eredményeire építő személyre szabott, rugalmas, minőségi **tanulási ajánlat**; és a megszerzett **készségek elismerése és érvényesítése** (validálás). A három lépés együttese, integrált megvalósulása biztosítja, hogy az egyén a legmegfelelőbb támogatást kapja ahhoz, hogy élet-helyzetében és munkaerőpiaci pozíciójában valódi előrelépés történjen.

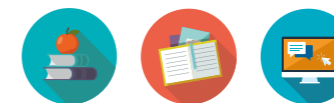
A kompetenciafejlesztési pályák kialakítása első olvasatra talán egyszerű feladatnak tűnik, valójában azonban számos nehézség akadály elé állítja a megvalósításra vállalkozókat. Ezt jelzi az is, hogy **az Európai Bizottság az Erasmus+ program mellett számos finanszírozási alapról támogatja az ajánláshoz kapcsolódó innovatív kezdeményezések kidolgozását és a nemzetközi tapasztalatcserét** (pl. ESF, ERDF, EASI stb).

A kihívások közé tartozik, hogy a célcsoport ugyan meghatározott, de tagjai nehezen azonosíthatók és elérhetőek. Egyrészt nagyon különböző élethelyzetben vannak: van, aki foglalkoztatott, van, aki álláskereső vagy tartósan inaktív, és mindemellett szociális és egészségügyi problémákkal nehezített a helyzete. A legtöbbször nincsenek tisztában azzal, hogy alapkészségeik hiánya vagy alacsony szintje milyen módon befolyásolja élethelyzetüket és kilátásaikat. Ha mindennek tudatában is vannak, akkor is gyakran előfordul, hogy a probléma rejtve marad, szégyellik és megpróbálják azt palástolni, illetve „túlélési stratégiákat” kialakítani. Az oktatási rendszerben szerzett korábbi kudarcos élményeik pedig visszatartják őket attól, hogy képzésben való részvételre vállalkozzanak.

Éppen ezért az alapkészségfejlesztésre, illetve a kompetenciapályák kialakítására vonatkozó projekteknek innovatív megközelítéseket kell találniuk:

- a célcsoport tagjainak elérése, azonosítása és motiválása tekintetében a tanulási tanácsadás keretében szükséges a bizalomépítés, a korábbi rossz tapasztalatokból fakadó gátlások és az önbizalomhiány legyőzéséhez a megfelelő módszerek és technikák megtalálása;
- a készségfelmérésnek, a nemformális és informális módon szerzett kompetenciák felmérésének adekvát, a célcsoport sajátosságaihoz illeszkedő és a konkrét célokra megfelelő eszközeinek kidolgozása;
- a célcsoport tagjai számára vonzó és tanulási készségeiknek megfelelő rugalmas tanulási lehetőségek, alapkészség-fejlesztési programok kidolgozása, amelyek figyelembe veszik a célcsoport munkahelyi és magánéleti kihívásait és közvetlenül hasznosítható tudást biztosítanak;
- a megszerzett készségek elismerése és érvényesítése a munkahelyen, illetve képzés megszerzésében;
- a tanácsadásban, a készségek felmérésében, fejlesztésében és elismerésében közreműködő szakemberek speciális felkészítése.

Ezek a kihívások feltétlenül megkövetelik a helyi, illetve regionális összefogást és együttműködések kialakítását a képzők, a munkaügyi, felnőttképzési és szociális rendszerek képviselőinek és az önkormányzatoknak az aktív szerepvállalásával.

Európában számos országban több tíz éve fejlesztik a kompetenciafejlesztési pályák rendszerét. A budapesti székhellyel működő **Európai Alapkészség Hálózat konferenciáival és más rendezvényeivel, valamint az EPALÉ portálon közreadott digitális oktatási anyagaival és online kurzusaival segíteni kívánja a szakmai tapasztalatcserét, innovációt és tudásmegosztást.**

Az Erasmus+ program felnőtt tanulási pályázattípusaiban lehetőség van nemzetközi jó gyakorlatok megismerésére, tapasztalatok megosztására, innovatív módszerek fejlesztésére, alkalmazására, hiszen az alacsony iskolázottságú felnőttek tanulási lehetőségeinek támogatása kiemelt fontossággal bír egész Európában.

Éva még reménykedik, hogy egyszer a közelben egy cukrászlatban helyezkedhet el, könnyebb lesz a munkája, és azt csinálhatja majd, amit mindig is szeretett. Ehhez fel kell frissítenie időközben erodálódott olvasási-írási és tanulási készségeit, meg kell tanulnia a számítógép alapvető kezelését. Talán Anett-tel együtt idővel még új képzést is szerezhetnek. Meglévő készségeinek elismerése megkönnyíti jövőbeni munkadója számára képességeinek felmérését és a számára megfelelő munkakör megtalálását.

VÁRKONYI ZOLTÁN
Európai Alapkészség Hálózat, Titkárságvezető

A felnőttkori tanulás elektronikus európai platformja:

[▶ epale.ec.europa.eu](https://epale.ec.europa.eu)

Európai Alapkészség Hálózat:

[▶ www.basicsskills.eu](https://www.basicsskills.eu)

Gondoljuk újra az inkluzív oktatást támogató nemzeti rendszereket!

Hogyan teremthető meg a minden egyes diák számára befogadó oktatási környezet? Hogyan lehet adaptálni a társadalmi befogadás európai jó gyakorlatait itthon? Mitől lehet sikeres egy adaptációs folyamat?

Országjelentések: stairs.tpf.hu

Jó gyakorlatok: eslplus.eu

Kik vagyunk?

✓ Coláiste Caitliceach
Limerick, IE

✓ Centrum aplikovaného výzkumu a dalšího vzdělávání
Písek, CZ

✓ Tempus Közalapítvány
Budapest, HU

✓ Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje
Ljubljana, SI

✓ Pedagoški inštitut
Ljubljana, SI

✓ Varaždinska županija
Varaždin, HR

✓ Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias
Lisszabon, PT

A STAIRS (Stakeholders Together Adapting Ideas to Readjust Local Systems to Promote Inclusive Education) című, az **inkluzív oktatást támogató nemzeti rendszerek újragondolása** projekt a társadalmi befogadás területén Európa-szerte fellelhető jó gyakorlatok felkutatására és adaptációjára, de leginkább magára az adaptációs folyamatra kézzel foghatóvá tételére fókuszál. A Tempus Közalapítvány koordinátorként, és 6 országból további 6 intézmény partnerként dolgozik együtt a témán.

A projekt átfogó célja, hogy a jó gyakorlatokat megosztó országokban (Írország, Portugália) fellelhető, bevált módszereket szakértők segítségével összegyűjtse. Négy ország (Magyarország, Csehország, Szlovénia és Horvátország) vállalta, hogy a felkutatott jó gyakorlatokból kiindulva adaptációs tervet készít saját országára vonatkozóan. Végül a partnerség közösen szintetizálja az eredményeket, és egy ún. európai adaptációs útmutató is készül.

A projekt elsődleges célcsoportjai: szakpolitikusok, szakértők, szakszolgálatok munkatársai, hátrányos helyzetű célcsoportokkal foglalkozó szakemberek, ifjúsági szervezetek képviselői. További célcsoportok: iskolavezetők, tanár- és tanítóképzésben oktatók, civil szervezetek munkatársai, tanárok, szülők, egyetemi és főiskolai hallgatók.

Már elérhetőek a projekt első eredményei a STAIRS projekt honlapján, illetve az ESLplus tudásportálon, amely az elmélyült tanulást támogatja a korai iskolaelhagyás témakörében. Az érdeklődőket idén is várjuk a már jól ismert Alma a fán műhelysorozatunkon. Az aktuális műhelymunkákról kérjük, tájékozódjon a Tempus Közalapítvány honlapján a rendezvények menüpontban.

CSERNOVITZ ADÉL

Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

IDÉN A TÁRSADALMI BEFOGADÁS ELŐMOZDÍTÁSA AZ ALMA MŰHELYEK TÉMÁJA

A Tempus Közalapítvány közel 10 éve tart rendszeresen Alma a fán műhelyeket. A workshopok eredetileg pedagógusoknak, munkaközösség- és iskolavezetőknek szólnak, támogatva a tanárok elméleti és módszertani fejlődését, illetve a szakmai hálózatépítést. 2019-től a műhelyek témája a társadalmi befogadáshoz kapcsolódik, ezért a részvétel nyitott minden olyan társterületi szakember számára is, akinek szerepe lehet ennek elősegítésében. Az idei témák az oktatás egészének tanulóközpontú, inkluzív megközelítéséhez kapcsolódnak.

Február 27-én rendeztük meg az első idei Alma a fán műhelyünket a Tempus Közalapítvány STAIRS (Stakeholders Together Adapting Ideas to Readjust Local Systems to Promote Inclusive Education – Az inkluzív oktatást támogató helyi rendszerek újragondolása) projektje keretében, melynek célja olyan nemzetközi jó gyakorlatok megosztása, amelyek a társadalmi befogadás előmozdítását segítik elő.

A műhely témája a befogadó oktatási környezet volt. Ennek újragondolása azért is szükséges, mert bár az esélyteremtés, a méltányosság, a befogadó, inkluzív vagy nyitott iskola jellemző kifejezései az intézmények pedagógiai programjának, közben az iskolák egyre inkább kihívásokkal szembesülnek, hogy képessé váljanak a tanulók egyéni szükségleteihez és sajátosságaihoz való igazodásra.

A workshopon az alábbi kérdésekre kerestük a választ a Nyitott Iskolákért Alapítvány trénerének, illetve a részt vevő pedagógusok, intézményfenntartók és az oktatást segítő társszakmák képviselőinek segítségével:

- Van-e különbség a fenti fogalmak mögöttes tartalmi között?
- Hogyan juthat el egy iskola a szavak és célkitűzések szintjéről a mindennapi gyakorlatot átható cselekvésig?
- Hogyan teremthető meg a minden egyes diák számára befogadó oktatási környezet?
- Miként válhat egy iskola olyan közösséggé, ahol a gyerekek jól érzik magukat, mert a pedagógusok nyitottan és elfogadóan viszonyulnak az egyéni különbségekhez?

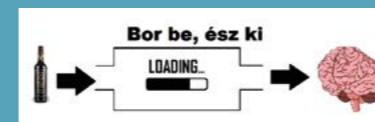
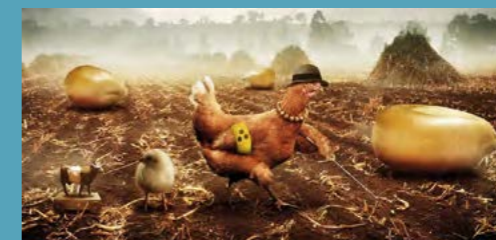
A rendezvényen elhangzott előadás és az azt követő gyakorlati műhelyek alapján a fenti kérdések közül néhányra a válaszok pár szóban is összefoglalhatóak: bizalomépítés és kapcsolatteremtés, kommunikáció és szeretet. Ahhoz, hogy ezek megvalósulhassanak, nyitottságra van szükség. Nyitott pedagógusok és iskolavezetők tudnak nyitott iskolát építeni, és az innen kikerülő gyerekek pedig egy nyitott, befogadó, azaz inkluzív társadalmat.

JAKAB ERIKA

Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

Megtalálta a vak tyúk a szemét? – interjú a Digitális Módszertár két díjazottjával

Beszélgetőpartnereink Dénesné Szak Andrea, a Kaposmérői Hunyadi János Általános Iskola magyar és német nyelv szakos tanára és Pandur Emese, a Kadarkúti Jálics Ernő Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium könyvtárosnára. Ők a Vak tyúk is talál szemet közös ötletgazdái, a Digitális Módszertár többszörös díjazottjai.

Bár egyre több Digitális Módszertár feltöltőnk nem szaktantárgyi pedagógus, mégis „ritka páros” vagytok. Hogyan találtatok egymásra, mi motivált benneteket, hogy közös projekten dolgozzatok?

DSZA: Ott lakom, ahol Emese dolgozik. Mindig érdeklődve figyeltem, hogy milyen sokrétű az a tevékenység, amit ő könyvtárosként végez. Egy közös iskolai projekt után merült fel az igény egy közös munkára. Mind a ketten elismerjük a másik szakmai munkáját, és talán épp ez volt az, ami a legjobban motivált, hogy hogyan tudunk egy közös projektet kidolgozni és megvalósítani. Így utólag mondhatom, hogy nagyon élveztem a közös munkát, amely tulajdonképpen az online térben folyt. Csupán egyszer találkoztunk személyesen és a záró rendezvényen. Nagyon sokat lehet egymástól is tanulni a közös tervezés során. Mindenkinek szívből ajánlom, hogy próbálja ki a kooperatív tervezést. Megéri!

Miért kezdtetek el a tanulókkal digitális eszközöket használni?

DSZA: Én már 2015 óta aktívan használom a diákjaimmal a digitális eszközöket a tanóráimon. Eleinte egy-egy projekt keretén belül próbáltam ki velük érdekes és hasznos web2-es alkalmazásokat. Ezek közül néhányat meg is tartottunk, és rendszeresen beépítettem az óráimba. Fontos, hogy a mai diákok lépést tartsanak a digitális világ változásaival, és megtanulják eszközszinten használni az alkalmazásokat egy-egy feladat elvégzésére.

A Tempus Közalapítvány 7 éve útjára indított **DIGITÁLIS MÓDSZERTÁRA** arra hivatott, hogy az IKT-eszközöket és digitális pedagógiai módszereket kreatív és innovatív módon alkalmazó tanárok ötlettára legyen. Az adatbázis használatával a pedagógusok a tanórák és a tanórán kívüli tevékenységek megújításához nyerhetnek inspirációt, illetve konkrét, a mindennapi iskolai teendők során alkalmazható módszereket tanulhatnak másoktól. Jelenleg több mint 400 projekt található a Digitális Módszertárban. A legjobb ötletek feltöltői minden évben Digitális Pedagógus Díjat kapnak.

További információ: digitalismodszertar.tka.hu

PE: Könyvtárosanárként fontosnak tartom, hogy a tanulók ismerjék és tudatosan használják a digitális eszközöket. A könyvtári órákon információt keresünk, adatbázisokat használunk. A digitális eszközökkel próbálom az órákat színessé, érdekessé tenni, hiszen az iskolai könyvtár egy nagyon izgalmas közösségi tér.

Mi volt az első nagyobb sikerélményetek a digitális oktatás területén?

DSZA: Nagy meglepetésemre 2015-ben az első pályázatomat mindjárt Digitális Pedagógus díjjal jutalmazták. Akkor kísérleteztem először a gamification eszközeivel egy 8. osztályban. A pályázat címe: „József Attila és én” volt. Attól kezdve minden évben készítettem egy innovatív projektet, amelyekben a legkülönbözőbb digitális eszközöket és témákat dolgoztam fel. A legemlékezetesebb az volt, amikor a fordított osztályterem mintájára minden tanulócsoportom külön helyiségben dolgozott 1 héten keresztül, és én csak a záró foglalkozáson voltam jelen. Hihetetlen, de működött.

PE: Nagy élmény volt számomra, amikor először vettünk részt tanulóinkkal a Digitális Témahéten, valamint a Könyvtárosnarak Egyesülete által 2018-ban kiírt pályázaton megterveztek a jövő iskolai könyvtárát (kiterjesztett valósággal). Országos első helyezést értünk el.

Sokat emlegetett téma a tanárszerep átalakulása. Mi ebben a fontos számodra?

DSZA: A tanár egy kicsit olyan, mint egy kaméleon. Mindig igazodik a változásokhoz. Ez a mai generáció már teljesen más, mint akár 5 évvel ezelőtt. Ha eredményesen szeretnénk őket tanítani, igazodnunk kell a kor és az új generáció igényeihez. A tanárszerep is teljesen átalakul: a frontális tanítás már nem olyan hatékony, a team-munka, a projekt alapú oktatás sokkal hatékonyabban alkalmazható. Ehhez társulnak az önálló tanulást segítő digitális eszközök. Sokkal fontosabbá válik a tanulási út, a megszerzett készségek és tapasztalások.

PE: Könyvtárosanárként adatok gyűjtését, feldolgozását is tanítom. Fontosnak tartom az információforrások pontos ismeretét, az információk etikus felhasználását. Ebben is kulcsszerepe van a digitalizációnak.

Úgy látjuk, hogy az olyan innovatív személyek, mint ti, a kollégák figyelmét is felkeltik, és az iskolában másokra is átragad lendületük, innovatív gondolkodásuk. Mit gondoltok erről?

DSZA: Az innováció belülről fakad. Jó érzés, ha a kollégák elismerik, ha sikereket érünk el. Számomra nagyon fontos visszajelzés a gyerekek véleménye egy-egy projekt után, illetve a szakmai megmértetés. Ezek igazolják, hogy jó úton járok, és érdemes időt és energiát fektetni a kísérletezésbe, innovációba. Helyi szinten az érdeklődő kollégákkal osztom meg a tapasztalataimat, és hálás vagyok, ha a Digitális Tér konferencián másoknak is megmutathatom, hogy mit alkottunk közösen a diákjaimmal.

PE: Valóban ragadós az innovatív szemlélet. Az új eszközök, módszerek lendületet adnak a munkámhoz. Számomra a legnagyobb segítség és öröm, ha a gyerekek élvezik az órát, a tanulást. Ez ösztönöz arra, hogy minél több módszert, ötletet elsajátítsak, kipróbáljak. A gyerekektől is szívesen tanulok.

Mit éreztek legfontosabbnak a tanárok digitális fejlesztése kapcsán? Mitől lehet számukra egyszerűbb vagy élményszerűbb ez a folyamat?

DSZA: A tanárok digitális fejlesztése kulcskérdés. Az idősebb kollégák már nehezebben igazodnak ki a digitális alkalmazások között, hiszen napról napra újabbak jelennek meg. Hasznos lenne egy digitális feladattár, amiből az adott tananyagnak megfelelően válogathatnának. A digitális okostankönyvek a másik megoldás, ahol egy-egy

tananyagrészt után online feladatokat lehet elvégezni. Fontos a helyes arány megtalálása a hagyományos és az új módszerek között.

PE: Szerintem fontos lenne a nyitott(abb) szemlélet elsajátítása, saját tapasztalat útján. Egyszerű digitális alkalmazásoktól kiindulva, alkalmazva a tanított tantárgyakban.

Milyen ötletet ajánlanátok a sajtótanároknak a Digitális Módszertárból?

DSZA: Számomra az egyik legizgalmasabb projekt a *Nyomozás Erdélyben* című volt az idei díjazottak közül. Jó ötletnek tartottam, hogy egy krimi történetét egy valós nyomozás keretjébe ágyazva élték meg a diákok. Hatalmas munka volt ez az ötletgazda pedagóguspártól, de azt hiszem ezekért a gyöngyszemekért érdemes ilyen monumentális alkotómunkát végezni.

PE: Nehéz a választás, nagyon sok jó ötlet található a módszertárban. De szeretném ajánlani Andi MÁV - *Mindannyian mások vagyunk* című projektjét, mert úgy gondolom, hogy az érzékenyítés és a toleranciára nevelés nagyon fontos téma.

GYÖRGYI-AMBRÓ KRISTÓF ÁRON
Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

2019-BEN DIGITÁLIS PEDAGÓGUS DÍJAT KAPOTT A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNYTÓL

PROJEKTEK KATEGÓRIÁBAN:

- Dénesné Szak Andrea & Pandúr Emese: VAK TYÚK IS TALÁL SZEMET
- Hunyadi-Buzás Éva: 13 HÍRES NÉMET – AVAGY SEGÍTSETEK GUTENBERGNEK!
- Horváth Anita, Horváthné Gyurisán Szabina: NYOMOZÁS ERDÉLYBEN – KRIMIJÁTÉK
- Mgr. Henzel György: LEONARDO DA VINCI AZ ELSŐ STE@M MAKER

ÓRATERVEK KATEGÓRIÁBAN:

- Éder Márta: ÚTON-ÚTFÉLEN, AVAGY JÓ ÚTON JÁRSZ?
- Rekec Muci Natália: STORY TIME: CALYPSO THE FLAMINGO

tka.hu » Tudástár » Módszertani ötlet gyűjtemény és digitális módszertár

TANULÁS MINDEN SZINTEN

XTALKS-TO-ZED

avagy hogyan érti meg egymást az X és a Z?

A Tempus Közalapítvány 2019. november 29-én egynapos műhelymunkát szervezett XTALKS-TO-ZED – Fókuszban az együttműködés címmel. A rendezvényen a szakképzési rendszer két kulcsszereplője, a tanuló és a tanár gondolkodott közösen arról, hogy mit tanulhat egymástól az X és a Z generáció annak érdekében, hogy eredményesebben tudjanak együttműködni a tanítási-tanulási folyamatban.

Nemcsak a téma, de a munkamódszer is formabontó volt. A papírműhelymunka résztvevői egy virtuális osztályteremben dolgoztak, a csoportmunka feladatait különböző digitális eszközökkel és formában kellett megoldani. Míg a tanárok a szövegalkotásban, addig a tanulók az okoseszközök és applikációk kezelésében jeleskedtek. A műhelymunka egyik legnagyobb „felfedezése”, hogy ha megismerjük és megértjük egymást, valamint figyelembe vesszük és tiszteljük egymás adottságait és igényeit, a vártnál eredményesebben tudunk együtt dolgozni.

Steigervald Krisztián generációkutató, a 6generacio.com blog szerzőjének bevezető előadása után a tanárok és diákok közösen, problémafa segítségével tárták fel az X és Z generáció közötti különbségeket, az ebből adódó iskolai problémákat és azok megoldási lehetőségeit. Minden csapat bemutatott egy-egy olyan öket érintő nehézséget, valamint annak forrásait és lehetséges megoldásait, mely az oktatás terén jelen lehet a generációs különbségekből adódóan.

Míg a korábbi generációk számára az új ismeretek megszerzésének jellemző színterét és forrását az iskola jelentette, addig ma a Z és az Alfa generáció számára az iskola csak egy a számtalan tanulási színtér közül. A Z generáció állandó online jelenlétben él, a virtuális környezet mindennapi életük részévé vált. Másfélp generációk, mások a tanulási szokásaik, másként alkalmazkodnak, mint az előző generációk. Ez pedig folyamatos pedagógiai kihívást jelent a tanárok számára. Az oktatást is érintő társadalmi, gazdasági, nemzetközi és technológiai változások átalakítják a tanulás és az iskola hagyományos kereteit és a tanulási-tanítási folyamat már nem szűkíthető

le a formális, iskolai oktatásra. Ez pedig azt is eredményezi, hogy a tanár központi szerepe helyett a tanuló és az ő igényei kerülnek a középpontba. A műhelymunkához az Office 365 „Teams” nevű programja adta a keretet, mely könnyen a tantermek kollaborációs eszközövé válhat, elősegítve a diákok aktivizálását, figyelmük fenntartását, a tanár számára pedig a tanulói munka nyomkövetését és – a közösségi médiához hasonlóan – az azonnali értékelő visszajelzések nyújtásának lehetőségét.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a nemformális tanulási környezetben – ahol a tanulás módszerei és a tanulói tevékenységek értékelési technikái eltérnek a formális tanulás során alkalmazott módszerektől – sokkal eredményesebb lehet a tanuló személyre szabott fejlesztése, a tanuló személyes képességeinek, tudásának, lehetőségeinek, ambícióinak figyelembe vétele, a tehetség kibontakoztatása. A nemformális tanulási környezet egyik jellemző színterét jelentik a szakképzési tanulói mobilitási programok, melyek során a formális módszerekkel nem, vagy csak korlátozottan fejleszthető kompetenciák (pl. transzverzális, globális, digitális, társas, személyes kompetenciák) fejlesztése is hatékonyan megvalósulhat. Különösen igaz ez a hosszú távú mobilitások, például az ErasmusPro esetében. A hosszabb időtartam alatt a tanulók jobban átlátják az adott szervezet működését, elmélyülhetnek az egyes munkafolyamatokban, komplex folyamatokkal és feladatokkal találkoznak, több lehetőség

van a kollégákkal, ügyfelekkel vagy vendégekkel történő interakcióra, a nyelvi kompetenciák fejlesztésére. A szakmai és nyelvi kompetenciák mérhető fejlődésén kívül a tanulók mélyebben megismerik az adott ország kultúráját, szokásait, mindennapjait, hiszen több hónapon keresztül benne élnek.

A műhelymunka résztvevői ötleteket, tanácsokat kaptak ahhoz, hogyan tudják a bármilyen tanulási környezetben – beleértve a mobilitást is – megszerzett tanulási eredményeiket a leghatékonyabban demonstrálni. Erre az egyik legalkalmasabb módszer a portfólió, amelynek célja az egyéni fejlődés és tanulási út láthatóvá tétele. A portfólió segítségével dokumentálható a teljes tanulási folyamat, lehetőséget ad a folyamatos értékelésre, önértékelésre, önreflexióra (reflexív tanulás), a birtokolt tanulási eredmények sokszínű, komplex bemutatására. A portfólió a tanulási folyamat során keletkező tanulási eredmények és dokumentumok rendszerezett gyűjteménye, amely

- megvilágítja, láthatóvá teszi valakinek egy adott területen szerzett tudását, jártasságát, hozzáállását,
- dokumentálja a tudás és kompetenciák fejlődését,
- segíti a tanulásban résztvevő számára is saját teljesítményének, fejlődésének megítélését,
- lehetővé teszi a tanulási folyamat, a szakmai és személyes kompetenciák fejlődésének és a tanulási-tanítási folyamat eredményességének átfogó értékelését.

OKTATÁS ÉS KÉPZÉS AZ EU-BAN ÉS ITTHON – a Tempus Közalapítvány hírlevele döntéshozóknak, oktatóknak és oktatási szakértőknek

A Tempus Közalapítvány 2015 óta létező hírlevelének célja, hogy segítse az egyes szakpolitikai anyagok, diskurzusok értelmezését egyrészt az ezek háttérében álló szakmai megfontolások, kutatási eredmények (evidence-base) összefoglalásával, másrészt a konkrét intézményi, oktatási-képzési gyakorlathoz való kapcsolódásuk feltárásával.

A műhelymunka résztvevői maguk is elkészítették – természetesen digitális eszközök használatával – a műhelymunka során szerzett tanulási eredményeiket bemutató portfóliójukat.

A délutáni blokkban Nádori Gergely, az Alternatív Közgazdasági Gimnázium tanára és a *Tanarblog.hu* szerzője a digitális térről mint a nemformális tanulás lehetőségéről beszélt előadásában. Abból az alapvetésből indult ki, hogy „a diákok számára a mai iskola teljesen érdektelen”. A kérdés az, hogy tud-e ezen változtatni egy digitális tanóra, illetve hogy miért nem elég, ha a tanárok okos applók segítségével tanítanak?

A nap végén a megismert „Teams” segítségével szemléletes módon foglalták össze a diákok, és a tanárok is, hogy milyen új tapasztalatokat szereztek a műhely és az együttműködés során és hogyan tudják ezt kamatoztatni az iskolai mindennapokban. A rendkívül jó hangulatú műhely a résztvevők számára az önismeret, valamint a tanáraik/diákjaik megismerésének és elfogadásának egy fontos állomása volt. •

FARKAS ÉVA
Nemzeti ECVET Szakértői Hálózat

A Tempus Közalapítvány Oktatás és képzés az EU-ban és itthon hírlevele évente ötször jelentik meg a következő célkitűzésekkel:

- az európai oktatással, képzéssel kapcsolatos szakpolitikai témákról információk terjesztése a magyar döntéshozók számára;
- a döntéshozóknak szakmai és gyakorlati háttér nyújtása a szakpolitikai anyagok értelmezéséhez;
- a TKA által kezelt támogatott projektek és a szervezet működése során születő eredmények és tudás célzott terjesztése, illetve azok hasznosulásának elősegítése;
- a mobilitásban rejlő pedagógiai lehetőségek és az ehhez kapcsolódó módszerek bemutatása.

A széles körű pályázati tevékenység mellett a közalapítvány számos olyan nemzetközi együttműködésben vesz részt, melyek fókuszában az európai oktatáspolitikai szándékok szakmai és gyakorlati vonatkozásai állnak. Szakpolitikai hírlevelünkben ezekről a tevékenységeinkről is beszámolunk. •

FELIRATKOZÁS:

▶ tka.hu » Oktatási szakembereknek » Hírlevél európai oktatási-képzési szakpolitikai témákról

KORÁBBI SZÁMOK:

▶ oktataskepzes.tka.hu » Szakmai böngésző » Szakpolitikai hírlevél

Az ECVET szerepe az európai szakképzési mobilitások támogatásában

SZINTÉZISRIPORT 2019

10 évvel ezelőtt jelent meg az Európai Parlament és Tanács ECVET (Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer) ajánlása. Az évforduló kiváló alkalmat teremtett arra, hogy a nemzetközi ECVET szakértői hálózat tagjai megvizsgálják, hogy a szakképzés és a szakképesítések kialakításának minősége, valamint az ECVET elvek alkalmazása hogyan szolgálja az európai polgárok szakmai kompetenciájának jobb munkaerőpiaci megfelelését.

Kapcsolódva az aktuális európai szakpolitikai kezdeményezésekhez, az ECVET célkitűzések megvalósításának előmozdítására ebben az évben az EU ECVET Titkársága és több nemzeti Erasmus+ iroda által szervezett PLA-k (tematikus egymástól tanulási alkalomok), éves fórum, konferenciák és szakértői találkozók adtak alkalmat a tapasztalatok kicserélésére, az eddig elért eredmények értékelésére, új kezdeményezések megvitatására és a továbbfejlesztés irányainak meghatározására. Az itt szerzett tapasztalatokat szeretnénk bemutatni, fókuszba helyezve az európai szakképzési mobilitásokat és az ECVET jövőjét.

Az elmúlt években számos nemzeti reform és nemzetközi projekt bizonyította, hogy az ECVET elvek (tanulási eredmények alkalmazása a szakképzés tervezésekor, tananyagegységekre bontás, előzetes tudás elismerése, képesítési keretrendszer alkalmazása stb.) a munkaerőpiac elvárásainak megfelelő, rugalmasabb szakképzések tervezését eredményezik és növelik az egyén lehetőségeit képességei és kompetenciái fejlesztésére.

Napjainkra a munka világa és a szakképzés a gyors technológiai fejlődés, az éghajlatváltozás, a globalizáció, a demográfiai változások és az új üzleti modellek hatására új kihívásokkal szembesült. Ez azt mutatja, hogy egyre nagyobb szükség van a hatékony alap-szakképzési rendszerre, valamint a felnőttek továbbképzésére és átképzésére, ami segíti az egyéneket az újonnan létesülő munkahelyek és a változó munkaerőpiac elvárásaira való felkészülésben.

Az ECVET számos témakörben hozzájárult a szakképzés fejlesztéséhez:

- ▶ Segített a földrajzi mobilitások kiterjesztésében és a jobb minőségű mobilitási projektek megvalósításában.
- ▶ Sok tagállamban támogatta a tanulási eredményekre való áttérést, és hozzájárult a tanulók által elért kompetenciák átláthatóságához.
- ▶ Segített a munkaerőpiaci kapcsolatok erősítésében, mivel a munkáltatók egyre gyakrabban használják az ECVET elveket a tanulók értékelési folyamatában.
- ▶ Az ECVET az érdekeltek bevonásával egy közös nyelvet vezetett be Európában, amely segítségével az országok szakképzési rendszerének és képzési kultúrájának változatosságából adódó eltéréseket kezelni lehet a mobilitások alkalmával.

▶ Az ECVET hozzájárult több ország szakképzési reformjához.

▶ Mivel a tagállamok egy kisebb részében társítanak a modulokhoz kreditpontokat (ECVET pont), így a jövőben felvetődik a követelmény ECVET ajánlásból való törlése.

A nemzetközi szakértői hálózat tevékenységét összehangoló EU ECVET Titkárság egy önálló szemináriumot szervezett a tanulói mobilitási eszközökkel kapcsolatban. A bemutatott kutatási eredmények alapján a résztvevők megállapították, hogy a **szakképzési mobilitások eredményes megvalósítása során az ECVET eszközök európai szinten általánosan elterjedtek**. A tanulási eredmény alapú megközelítés egy közös nyelvet eredményezett a szakképző intézmények és a mobilitás megvalósításában közreműködő egyéb szervezetek szakemberei számára, amelyhez általánosan használt eszközöket és sablonokat dolgoztak ki és vezettek be. A kutatások szerint az ECVET tanulási megállapodás (LA) és az együttműködési megállapodás (MoU) sablonokat használják a legáltalánosabban.

A szeminárium legfontosabb célja az volt, hogy megvitassák a szakképzésben részt vevő tanulók mobilitása érdekében tíz éve használt ECVET eszközök helyzetét, és javaslatokkal segítsék a Bizottság Foglalkoztatási Főigazgatóságát a továbbfejlesztéssel kapcsolatban.

A viták legfontosabb üzeneteit a következőképpen lehet összefoglalni:

- ▶ A gyakorlat azt mutatja, hogy az ECVET eszközök megkönnyítik a kommunikációt a küldő és a fogadó szervezet között. Bár lehetne a dokumentumok használatát egyszerűsíteni és a tartalmát módosítani, de a mobilitások minőségének biztosításában a szerepük meghatározó.

- ▶ Jelenleg a mobilitási projektek megvalósítása során sok a papírmunka, ezért érdemes lenne az ECVET eszközök egyes elemeit teljesen digitalizálni (például együttműködési megállapodás, online nyelvi támogatás)

A digitalizálás nem automatizálhatja ezt a tevékenységet.

- ▶ A folyamat minden lépésében figyelemmel kell lenni a GDPR előírásokra.

A jövő gyors változásaihoz való alkalmazkodásban és a minőségi mobilitások megvalósításában nagyon fontos feltétel a kompetens tanárok jelenléte a szakképzésben, ez alapvetően meghatározza a szakképzés eredményességét. Ezért figyelmet kell fordítani a tanárok kompetenciájának folyamatos fejlesztésére. A Tempus Közalapítvány (TKA) a szakképzésben dolgozó tanárok jobb felkészítése érdekében a nemzeti ECVET szakértőket bevonta a pályázati szemináriumok programjába. Emellett a szakértők részvételével sor került egy interaktív szakmai műhely megtartására *XTalks-to-ZED – Fókuszban az együttműködés* címmel, valamint a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamaránál és a Szegedi Szakképzési Centrumban megrendezett felkészítő tréningre „Tanulási eredmény alapú megközelítés a szakképzésben” témában. tehát

Az világosan látszik, hogy az ECVET alapelvei továbbra is fontosak lesznek a szakképzésben az egész életen át tartó tanulás (LLL) érdekében kialakítandó rugalmas tanulási utak, az előzetes tudás elismerése és az eredményes tanulói nemzetközi mobilitások tekintetében.

Az Európai Bizottság Foglalkoztatási Főigazgatóság ACTV munkacsoportja két tervezetet vázolt fel az ECVET jövőjéről

1. változat: Az ECVET továbbfejlesztése – támogassa a mobilitást és a korábban megszerzett tanulási eredmények validálását.
2. változat: Az ECVET funkcióinak más uniós eszközökbe való beágyazása, például az Európai Képesítési Keretrendszerben – tanulási eredmények, előzetes tudás validálása. Az ECVET elvek szakképzési mobilitásban való megerősítése. Például az ECVET eszközöket a megújuló Europass szolgáltatási csomagjában, valamint az új Erasmus + programban lehetne alkalmazni.

A nemrégiben megválasztott új Európai Bizottság szakpolitikai felelőseinek nyilatkozataiból azt tudhattuk meg, hogy az új finanszírozási időszak kiemelt prioritása lesz a magas színvonalú szakképzés, a rugalmas tanulási útvonalak, valamint a felnőttek továbbképzésének és átképzésének támogatása. Az ECVET vonatkozásában ez azt jelenti, hogy az ECVET eszközök és a kapcsolódó szakpolitikai témák továbbra is nagyon nagy hangsúllyal lesznek jelen a következő időszak szakmai fórumain, de az irányítás és a munka keretei változhatnak. •

MARTON JÓZSEF
Nemzeti ECVET Szakértői Hálózat

AZ EURÓPAI SZOLIDARITÁSI TESTÜLET PÁLYÁZATI EREDMÉNYEI 2019-BEN*

Az Európai Szolidaritási Testülettel szervezetek vagy intézmények és 18-30 éves fiatalok valósíthatnak meg projekteket a szolidaritás jegyében. 2019 volt az első teljes pályázati éve.

ÖNKÉNTESÉG

(külföldi) fiatalok magyar szervezeteknek segítenek vagy magyar szervezetek fiatalokat küldenek külföldre

MUNKAVÁLLALÁS ÉS GYAKORNOKI TEVÉKENYSÉG

(külföldi) fiatalok magyar szervezeteknél dolgoznak

SZOLIDARITÁSI PROJEKT

minimum 5 fiatal helyi projektje

126 beérkezett pályázat...

...amelyből

90 kapott támogatást.

Ez a beérkezett pályázatok 70%-a.

460 önkéntes* csatlakozhatott magyar szervezethez.

218 magyar fiatal* önkénteskedhetett külföldön vagy belföldön.
A belföldi önkéntesség is népszerű: Magyarország is benne van a TOP6 célországban.

* A magyar és a külföldi nemzeti irodákhoz beérkezett pályázatokra vonatkozó adat.

689 MILLIÓ FORINT támogatás

TÁMOGATOTT PROJEKTEK ELOSZLÁSA:

FUN FACT

A magyar önkéntesprojektek száma évről évre csökken...

...míg a projektek révén hozzánk érkező önkéntesek száma nő!

MIÉRT? MERT EGY PROJEKTEN BELÜL EGYRE TÖBB A RÉSZTVEVŐ, RÁADÁSUL A 10-40 FŐS CSOPORTOS ÖNKÉNTESÉG IS EGYRE NÉPSZERŰBB.

* A JELZETT IDŐSZAKBAN FÜTŐ PROJEKTEK MÉG NEM ZÁRULTAK LE.

© Tempus Közalapítvány

Az önkéntesség menő!

Az Európai Szolidaritási Testület volt önkéntesei elárulják, miért

18-30 éves vagy, és szeretnéd egy külföldi szervezet munkáját segíteni, miközben egy idegen kultúrát fedezel fel? Az Európai Szolidaritási Testület támogatásával külföldön önkénteskedhetsz akár egy éven át. Ez lehet életed legjobb éve – a már hazatért önkéntesektől megtudhatod, miért!

Külföldi kalandba vághatsz

Papp Roberta 12 hónapot élt Olaszországban, ahol egy nemzetközi videós csapat tagjaként a helyiekkel és az oda érkező önkéntesekkel készített interjúkat.

„A projektem igazi interkulturális élmény volt. Az egyesület egy nagy lakást bérelt, ahol megismertem lettet, lengyelt, belgát, svédet, törököt, franciát, sőt, még indonézeket is! A konyha és a zene kötött össze minket. Sok receptet tanultunk egymástól, ráadásul a belga srác kocsi-val érkezett, így road tripeztünk is, a saját interkulti lejátszási listánkkal. Magyar zene is került rá, tetszett is a többieknek, de egy török dal volt a közönségkedvenc.

A csapattal azóta is tartom a kapcsolatot. A nettó húsevő lengyel srác két napja mesélte, hogy csinált lecsót, és milyen finom volt. Nemrég pedig a török srác jött Magyarországra, és összerántottunk pár embert, de voltam Krakóban is meglátogatni az egyik volt önkéntest. Az önkéntességnek hála sok helyen vár rám egy kanapé, ahol eltölthetek néhány éjszakát barátok között...

Heti háromszor egy nemzetközi színjátszó körbe is jártam. Annak a fele olasz volt, a fele pedig minden más, amit csak el tudsz képzelni! Improvizáltunk, ráadásul mindenki a saját nyelvén beszélt, izgalmas élmény volt. Ott olyan sztorikat és embereket ismertem meg, amiket máshol nem. Két menekült srác története érintett meg leginkább, akik már négy éve voltak ebben a csoportban, de csak most hozták be a saját élményeiket. Azt végignézni, hogy milyen az élet egy libiai táborban, milyen menekülni, vagy látni, ahogyan a barátaid belefutnak a tengerbe... Mélyen megérintett."

Adhatsz és kaphatsz .....

Vinczi Alexandra Belgiumban önkénteskedett egy évig, fiatalokat készítette fel nemformális oktatási módszerekkel csereprogramokra.

„Az önkéntesség évek óta szerves része az életemnek, szerettem volna az Európai Szolidaritási Testület programjába is bekapcsolódni. Ennek az az oka, hogy itthon önkéntesség mellett dolgoznod kell, viszont a Testület támogatása lehetővé teszi, hogy teljes munkaidőben azzal foglalkozz, amivel igazán szeretnél.

A nemformális oktatás a szenvedélyem, így olyan projektet kerestem, ahol ezzel tudok foglalkozni. Motivál, ha tanulási élményt adhatok másoknak, ha láthatom, hogy eközben fejlődnek. Belgiumban fiatalok interkulturális kompetenciafejlesztésével foglalkoztunk, a témáról én magam is sokat tanultam. Volt szó sztereotípiáról, diszkriminációról, esélyegyenlőségről, azóta én is másként látom a dolgokat. Van egy analógia, a coloured glasses, azaz színezett szemüveg. Eszerint mindannyian átlátszó szemüveggel születünk, de utána a családunk és a közösségek hatására különböző színek, minták, foltok jelennek meg a lencsén. Ezzel a gondolattal jobban el tudom fogadni, hogy mindenki másképp látja a dolgokat.

„Bátrabb voltam, nyitottabb az újdonságokra. Tudtam, ha nemet mondok valamire, akkor nagy dolgot veszíthetek, de ha igent, akkor igazán rossz nem történhet, mivel ez egy véges szituáció. Ez egy igazán felszabadító érzés!”

„Nagyon sok kapcsolódási lehetőségem volt másokkal és egy gyermek őszinte lelkesedésével fedezhettem fel embereket és a körülöttem lévő valóságot!”

➤ A volt önkéntesek pár mondatban összefoglalták, miért volt különleges ez az időszak az életükben. Ha szeretnéd megtudni, olvasd el a kék keretes idézeteket!

Az önkéntesség és a nemformális tanulás továbbra is része az életnek. Az egyik legnagyobb hozadéka ennek az évnek az volt, hogy az egyik belga nemzeti iroda felkért tréninget tartani, így tovább adhatok az ifjúsági területen. Önkéntesként a Láthatatlan Egyetem kommunikációját segítem és pár nemzetközi szervezetnél szervezetfejlesztéssel foglalkozok. Mindenkinek azt javaslom, hogy olyan projektet válasszon, ami kapcsolódik a hobbiához, a szenvedélyéhez. Nekem bejött!"

Kipróbálhatsz valami újat

Gáspár Ferenc 'Tádé' 10 hónapig egy civil szervezet munkáját segítette Romániában.

„Gépészetet tanultam, ehhez képest egy kreatív, emberközpontú projektbe kapcsolódtam be. Az egyetem alatt ugyanis rájöttem, hogy az az irány nem jön be, viszont már kiskoromban is érdekelt az írás és a rendezvényszervezés, emiatt tetszett meg a projekt is. Cikkeket írtam, honlapot szerkesztettem, és a régi rendezvényszervezői tapasztalataimat frissítettem fel új környezetben. Az oktatás is érdekelt, önkéntesként pedig németórát is tartottam, így volt alkalmam kipróbálni... Rá is jöttem, hogy nem vagyok jó benne! Először kicsit megijedtem az új dolgoktól, gondoltam, hogy »Fú, hát jó, csináljuk, még ha nem is lesz a legjobb!«, de szerencsére mindig tudtam, hogy kitől kérhetek segítséget.

Korábban már sokat hallottam, hogy a külföldi önkéntesség munkatapasztalatnak is számíthat, de én nem így fogtam fel, csak ott voltam, és kipróbálhattam bármit, mert mindig volt védőhálóm. Volt felelősségem, persze, de nem túl nagy, ezért sokkal lelkesebb voltam, és igyekeztem igazán jól csinálni, hogy tanulhassak belőle. Az önkéntesség hatására jöttem rá, hogy marketinggel szeretnék foglalkozni, később,

„Úgy gondolom, az oktatásunkból hiányzik az, hogy megismerjük, milyen szakmák vannak. Önkéntesként kipróbálhattam olyan dolgokat, amik érdekelték, így rájöttem, mi illik hozzám és mi nem. És ehhez nem kellett éveket tervúton töltenem.”

az állásinterjú pedig arra, hogy az önkéntesség szakmai tapasztalatnak is számíthat!"

TAKING COOPERATION FORWARD

With our funding, cities and regions learn from each other's experiences and develop smart solutions for problems that apply to respect borders. We help them to join forces for a stronger and a better central Europe.

2014-2020

246 976 million EUR from 85 countries and regions
629 projects
901 partners
1.872 cities and towns

Ezernyi területen fejlődhetsz

Zsoldos Diána fél évet önkénteskedett Ausztriában, ahol kommunikációs feladatai voltak.

„A projekt során nagyon sokat fejlődtem. Egyből olyan feladatokat kellett megoldanom, amik itthon is kihívásnak számítanak, de egy új országban még inkább. Lakást kerestem, fogászati kezelésre jártam, ráadásul az első nap tönkrement a laptopom is. Ezeket a kihívásokat akkor viszonylag rosszul éltem meg, de végül mindig megoldódtak. Így utólag újból belevágnék az egészbe, mert sokkal önállóbb és nyitottabb lettem. Itthon könnyebben feladtam volna, de ott ez nem volt opció, ciki lett volna hazajönnöm!

„Fél év alatt annyi tapasztalatot és élményt szereztem, amennyit itthon csak öt év alatt tudtam volna!”

Azóta sokkal jobban tudok állni magamért is. Ausztriában minden flottul működik, így könnyebben segítenek. Például, bár a szervezet rám bízta a lakáskeresést, extra anyagi támogatást szereztek hozzá, mert kértem. Az is alap volt, hogy könnyen és gyorsan bejelentkezhetek a lakásba, az adminisztrációs ügyek intézése ott egyszerűbb. Megtanultam, hogy kimondhatom, ha valamire szükségem van, kiállhatok magamért, és nem fognak ezért megszólalni.

Kommunikációs projektben vettem részt, így szakmai szempontból nem jelentett kiesést ez az időszak. Önkéntesként kezdtem el weboldalakat szerkeszteni, és részt vettem több száz fős konferenciák szervezésében. A munkám kapcsán utaztam, igaz, az volt egy ismeretlen városban és helyszínen, így szervezni voltam Brüsszelben, Berlinben és Budapesten, bemehettem különböző minisztériumokba is. Ezt a projekt nélkül nem tehettem volna meg!"

BELEVÁGNÁL? www.eusolidaritycorps.hu

Erasmus+ Ifjúság és Eurodesk

HARGITAI ÁGNES

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

30 éve a fiatalok szolgálatában Az Eurodesk hálózat története

Mi az Eurodesk?

Egy európai ifjúsági információs hálózat, mely jelenleg 36 országban több mint 1600 partnerszervezettel rendelkezik. Küldetése szerint alacsony küszöbű, ingyenes szolgáltatásokat nyújt, ifjúsági információkat biztosít a fiatalok számára, annak érdekében, hogy hiteles, őket érintő tájékoztatást kapjanak önkéntességről, ösztöndíjakról, tanulási lehetőségekről és egyéb nemzetközi mobilitási programokról, valamint ösztönzi a projektekben való részvételüket nemformális, valamint interkulturális tanulás segítségével.

A kezdetek

Az első ifjúsági információs iroda az 1980-as évek végén Edinburgh-ben, Skóciában nyitotta meg kapuit azzal a céllal, hogy a fiatalok számára Európával kapcsolatos információkat gyűjtösködjen, és ifjúságsegítők közreműködésével eljuttassa azokat a célcsoport számára. Tíz évvel később az Eurodesk már több országban is megtalálható volt, és kialakította multiplikatív hálózatát.

Az Eurodesk nemzetközi koordinációja

1994-ben született, de 2019-ben új arculatot és nevet kapott az Eurodesk Opportunity Finder, ami egy olyan gyűjtőoldal, ahol a fiatalok megtalálhatják az aktuális, tanulókkal, önkéntességgel, gyakornoki helyekkel és ösztöndíjakkal kapcsolatos európai projekteket. Ahogy nőtt a hálózat, úgy lett egyre nagyobb az igény a különböző információkra és a szolgáltatások minőségének egységesítésére. Ennek érdekében 1995-ben Brüsszelben létrejött az Eurodesk Brussels Link, mely koordináló szervként segíti a tagállamok közös gondolkodását, az „Eurodesk brand” kiépítését. Saját weboldallal rendelkeznek, melyen a hálózatról minden információ megtalálható.

Eurodesk Magyarország

Magyarország már az uniós csatlakozását megelőzően részt vett az EU ifjúsági programjaiban. 2000-ben nyitotta meg kapuit a **Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat** alatt működő **Mobilitás Információs Szolgálat**. Feladata nemzetközi mobilitással kapcsolatos információk biztosítása volt. Ezt a célt támogatta az Ugródeszka havilap is, mely jelenleg hírlevél formában jelenik meg, valamint a 2009-ben indult magyar Eurodesk weboldal.

Az Eurodesk projektjei

A hálózat kezdetől fogva fontosnak tartotta az együttműködések. Ennek eredményeképpen 2007-ben a **SYTYKIA projekt** keretében uniós ismereteket közvetítettek fiataloknak a nemformális pedagógia eszközeinek felhasználásával.

Az Önkéntesség Európai Éve alkalmából 2011-ben indult útjára a **HYHO projekt** (Help Yourself by Helping Others), melynek célja az önkéntesség népszerűsítése volt szintén az Eurodesk multiplikátorok által.

Az **Eurodesk Díjat** (Eurodesk Awards) 2011-ben hirdették meg először. A díj elismerésül szolgál az Eurodesk helyi szervezetei által nyújtott kiemelt tevékenységek minősítésére, melyre minden évben különböző kategóriákban tudnak nevezni a partnerek. 2017-ben és 2019-ben is volt magyar szervezet a nyertesek között, mindkét alkalommal az Együttműködés Kö-

„Az edinburgh-i projektbázison egy „franchise-rendszernek” képzelték el: függetlenül attól, hogy melyik Eurodeskhez fordulsz, a szolgáltatásnak és a válaszoknak azonosnak kell lenniük. Ezt elsősorban képzésekkel és minőségellenőrzéssel igyekeztek biztosítani... a következő három évben a regionális irodák által nyújtott szolgáltatások területén olyan szintű fejlődés ment végbe, mint ahogyan azt csak remélni merték.”

(Bob Payne, az Eurodesk egyik alapítója és az Eurodesk Brussels Link volt igazgatója)

zösségépítő Egyesület érdemelte ki az elismerést.

Az Eurodesk projektjei közül a legnépszerűbb a **Time to Move kampány**, melyet 2014 óta minden év októberében megrendeznek. Célja különböző rendezvényeken multiplikátorok által népszerűsíteni a nemzetközi mobilitási lehetőségeket.

Nem telhet el úgy egyetlen év sem, hogy az Eurodesk hálózatban ne születne valami új ötlet, mellyel a korcsoport igényeinek szeretnének eleget tenni, ill. fejleszteni a szolgáltatási palettát. Az elmúlt 30 év hosszú, kihívásokkal teli időszak volt, folyamatos együttműködést követelt, nyitottságot a változtatásokra és az újratervezésre. Mind nemzetközi, mind pedig hazai szinten történtek izgalmas pillanatok, sikerek és kudarcok, de egyvalami nem változott: a hálózat országos koordinátorai és multiplikátorai folyamatosan, töretlenül a fiatalok hiteles, minőségi információkkal való ellátásáért dolgoznak.

Hasznos linkek:

www.eurodesk.hu www.eurodesk.eu
www.ifportal.hu www.timetomove.eurodesk.eu
programmes.eurodesk.eu/learning

KURDI MÓNICA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

TANULÁS MINDEN SZINTEN

Online enciklopédia
a sikeres ifjúságpolitikáért

YOUTH WIKI

SZERETNÉ MEGISMERNI...

- ...a legfrissebb értekezéseket és reformokat az európai ifjúságpolitika terén?
- ...az önkéntesség történetét Magyarországon?
- ...a nemzeti stratégiákat a korai iskolaelhagyás csökkentésére?

SZERETNE TÖBBET TUDNI ARRÓL...

- ...milyen támogatási rendszer érhető el ifjúsági szakemberek számára nemzeti és európai szinten?
- ...milyen mobilitási lehetőségei vannak az ifjúsági szakembereknek?
- ...mi a nemzeti szintű irányvonal a nemformális és informális tanulási eredmények elismertetésének kérdésében? Mik az előrelépések ez ügyben Európa más országaiban?

A Youth Wiki online gyűjteményében minderről és számos más, fiatalokat érintő szakpolitikai intézkedésről olvashat tematikusan, országokra lebontva. A digitális enciklopédia folyamatosan frissül, és jelenleg huszonkilenc európai ország szerkesztésében valósul meg, ifjúságügyi információt és hivatkozásokat nyújtva az adott országról érdeklődőknek. Ideális forrásanyag szakemberek számára és azoknak, akik helyzetképet szeretnének kapni Európa ifjúságpolitikai helyzetéről.

A közzétett tartalmak fő információforrásai a nemzeti ifjúságpolitikai hatóságok hivatalos dokumentumai, tanulmányok, felmérések, elemzések, nemzeti adatok és statisztikák.

Ha többre kíváncsi:
youthwiki.tka.hu

SOMOGYI DOROTTYA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

europass

MEGÚJUL AZ EUROPASS

Átalakul és szolgáltatások
széles körével bővül a kínálat

2020-ban, az aktuális munkaerőpiaci kihívásokra reagálva, illetve azért, hogy idomuljon a digitális kor követelményeihez, teljesen átalakul az Europass. A portfólió korábban a hazai és a külföldi álláskereső folyamatát, a tanulmányi pályázást, valamint a végzettségek elismertetését támogató dokumentumcsaládként segítette a felhasználókat, mostantól azonban ennél sokkal többet tud nyújtani számukra.

Az Europass megújulása mögött a folyamatos fejlődés igénye, az élethosszig tartó tanulás és az uniós országokon belüli mobilitás mind meghatározó tényezők. Napjainkban nagy nehézségeket okoznak az egyéni képességek közti szakadékok is, továbbá erős igény mutatkozik az átláthatóságra a különféle végzettségek validációja és a toborzási folyamat megkönnyítése érdekében. Ezekre nyújt választ az Europass, mely a jövőben még inkább szeretne megfelelni a felhasználói igényeknek.

A új központi Europass portál ötféle szolgáltatást kínál az érdeklődőknek:

Europass Online Platform: Az összes Europass szolgáltatás, beleértve az önéletrajzot, motivációs levelet és a mobilitási igazolványt, egy integrált információs hálózat részeként egy helyen található meg az új felületen.

Europass E-Portfólió: Egy olyan web alapú eszköz, melynek segítségével a felhasználók hatékonyan dokumentálhatják végzettségeiket, tapasztalataikat, készségeiket és kompetenciáikat. Egy gyors regisztrációt követően adataikat ezentúl már tárolni is tudják, valamint rendszerezhetik karriercéljaikat is. Az új felületen az álláskeresőkhöz szükséges minden Europass és nem Europass dokumentum, mint például a referencialevelek, tanári ajánlások vagy saját publikációk, együttesen kezelhetők, további újdonságként pedig többféle CV-sablon közül is lehet válogatni. A felhasználóknak ezáltal lehetőségük van egy teljesen személyre szabott, egyedi portfólió megalkotására, amelyet egyéniségüknek és a megpályázott pozíció kívánalmainak megfelelően szabadon alakíthatnak.

Europass Információs Szolgáltatás: Az új Europass felületen különféle tanácsadással kapcsolatos és egyéb információk és linkek érhetőek el, melyek segítséget nyújtanak a végzettségek elismertetésével, tanulási lehetőségekkel és az álláskeresővel kapcsolatos kérdésekben, valamint a támogató szervezetek megtalálásában.

Digitális Technikai Keretrendszer: Az új rendszer olyan egységes, digitális formájú hitelesítést használ a végzettségekre vonatkozóan, melyet a munkáltatók bármikor, bárhol ellenőrizni tudnak, szemben a papír alapú aláírásokkal és pecsétekkel.

Europass Interoperabilitás: Az új Europass egyik fő célja, hogy az Europass dokumentumok kompatibilisek legyenek más rendszerekkel, és hogy szinergiák alakuljanak ki különböző eszközökkel és szolgáltatásokkal. Ilyen összefonódás jön létre például az az Európai Unió, illetve az Európai Gazdasági Térség országai közötti munkaerő-áramlást támogató EURES hálózattal, de a jövőben további rendszerek is csatlakoznak a szinergiához.

Az Europass hamarosan nemcsak dokumentumcsaládként lesz elérhető, hanem szolgáltatások összességévé alakul át.

Olyan platformot kínál, melyen az álláskereső, tanulni, illetve a karrierjük építésében fejlődni vágyók folyamatosan új lehetőségekre, információra és segítségre lelhetnek.

A megújuló Europass általános célja a 21. századi álláskereső és az élethosszig tartó tanulás iránt elkötelezett felhasználók igényeinek maximális kiszolgálása. Immár nemcsak az egyéni portfóliók, de a pályázás egész folyamata is személyre szabható. Ha például feltölti az érdeklődési köreit a pályázó, a rendszer annak megfelelően ajánl neki újabb lehetőségeket.

Az új portál, annak valamennyi friss szolgáltatásával együtt várhatóan már idén elérhető lesz. További információért és részletekért a

www.europass.hu weboldalt, valamint az **Europass Magyarország Facebook oldalt** érdemes látogatni.

SZATYINA DÁVID

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

BŐVÍTSD
A TUDÁSOD!

TALÁJ RÁ ÚJ
LEHETŐSÉGEKRE!

ÉPÍTSD
A KARRIERED!

TANULÁS MINDEN SZINTEN

ÁLLÁSKERESŐ KISOKOS

A Nemzeti Europass Központ új blogja hasznos tippekkel és tanácsokkal várja az olvasókat

Álláskeresőként sokan szembesülnek azzal a problémával, hogy cikkek százait olvassák végig arról, hogyan kell jól szerepelni az állásinterjú, tucatnyi motivációs beszédet hallgatnak meg, amiből megtudhatják, miként tűnhetnek ki a jelentkezők sokaságából, mégsem kapnak választ azokra a konkrét dolgokra, amikre valójában kíváncsiak lettek volna.

A Nemzeti Europass Központ új blogja, az **Álláskereső kisokos** olyan témákkal foglalkozik, melyekről a motivációs beszédek nem szólnak, melyeket fiatal álláskeresőként fél megkérdezni az ember, vagy épp fel sem merül benne az állásinterjú döntő pillanatáig. Az álláskereső márpedig nem egyszerű folyamat, ezért csak a lehető legfelkészültebben érdemes belevágni. Számos tényező múhat egy pályázó sikeressége, és megannyi apró részletre érdemes odafigyelnie annak, aki eredményes szeretne lenni.

Az Álláskereső kisokos, melynek tartalmát **Karácsony Zoltán** állásügyi szakértő állította össze, ezekre a témákra világít rá, mellette pedig gyakorlati tippekkel és tanácsokkal szolgál a felmerülő kérdésekre.

A Nemzeti Europass Központ blogján három tematikán belül szemezgethetnek az olvasók. **Az Önismeret témakörben olyan cikkeket találhatnak, melyek az álláskereső kezdeti lépéseire nyújtanak támogatást.** Így például megtudhatjuk belőlük, mi alapján érdemes pozíciót választanunk, hol érdemes elkezdünk a böngészést, honnan szerezhetünk segítséget, milyen veszélyekre kell odafigyelni, illetve a külföldi munkavállalás kérdésével foglalkozók is hasznos tippeket és információkat találhatnak itt. Jelentősen megnehezítheti például a karrierépítést, ha valaki már az elején nem tisztázza magában, hogy inkább egy multinál vagy mondjuk a közsférában dolgozna-e szívesebben, és azzal is megkönnyítheti a saját dolgát, ha megismeri azokat a platformokat, amelyek a segítségére lehetnek a minél gyorsabb elhelyezkedésben.

Az Álláspályázati anyag összeállítása témakörben megjelenő cikkek kitérnek minden, az önéletrajzírással és egyéb, az álláskereső során fontosnak minősülő eszköz és felület használatával kapcsolatos kérdésre. Sokaknak talán meglepő lehet például, hogy már pályakezdőként is ajánlatos LinkedIn profilt létrehozni, illetve az is, hogy munkatapasztalat hiányában az iskolai mindennapokból hozott példákkal is tartalmazhatunk egy CV-t. Kiderül továbbá, hogy mi számít jó fotónak egy önéletrajzban, ahogyan az is, mely kifejezések minősülnek közhelynek.

Az Állásinterjúra készülés blokkban az álláskereső gyakorlati tippeket kaphatnak: mindent megtudhatnak arról, hogyan kelthetnek jó benyomást az elbeszélgetésen, milyen öltözetben érdemes megjelenniük, szabad-e tegeződni, mi az, amit mindenképp érdemes elkerülni, továbbá kiderül, mire számíthatunk egy Skype-interjú, és a beszélgetés után mennyi idővel illendő visszajelzést kérni. Mindezek mellett választ kapunk például arra, hogyan érdemes kezelni az olyan dilemmákat, mint mikor felajánlanak valakinek egy állást, de a jelentkező még visszajelzésre vár egy másik, számára fontosabb cégtől. De olvashatunk arról is, hogy miként reagáljunk, ha megválaszolhatatlan, esetleg megalázó kérdést tesznek fel az elbeszélgetésen. Az ebben a témakörben összegyűjtött írások egészen a munkaszerződés megkötéséig kísérik el praktikus tanácsokkal az olvasót.

A rövid, három tematika szerint elkülönülő cikkek valóban hasznosítható, gyakorlati tippekkel szolgálnak olyan egyszerű, mégis kritikus kérdésekkel kapcsolatban, melyek alapvetően határozhatják meg egy pályázó esélyeit a munkaerőpiacon. Az Álláskereső kisokos trükkjeinek segítségével a lehető legfelkészültebben lehet belevágni az álláskeresőbe, és ezáltal a siker már egy lépéssel közelebb lesz. •

SZATYINA DÁVID

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

europass

europass.hu » Blog

SZERVEZZEN ESEMÉNYT ÉS MUTASSA MEG PROJEKTJÉT A MAGYARORSZÁGI #ERASMUSDAYS PROGRAMSOROZATON, OKTÓBER 15-17. KÖZÖTT!

FONTOSNAK TARTJA AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGET ÉS A SZAKMAI KAPCSOLATOK BŐVÍTÉSÉT? SZERETNÉ MEGMUTATNI MÁSOKNAK IS A PROJEKTJÉT? HA A VÁLASZ IGEN, CSATLAKOZZON A KÖZÖS ÜNNEPLÉSHEZ, LEGYEN SZERVEZŐ, OSSZA MEG TAPASZTALATAIT ÉS ELÉRT EREDMÉNYEIT MÁSOKKAL IS!

A nemzetközi Erasmus Napok keretében együtt ünnepeljük az Erasmus+ programot. Az októberi háromnapos programsorozatban minden projektmegvalósító szervezet megmutathatja magát, különféle események szervezésével: lehet információs nap, workshop, módszertani bemutató, flashmob, élménybeszámoló, vagy bármilyen rendhagyó megmozdulás a résztvevők bevonásával.

2020 két fő témája, az Erasmus Alumni és a Zöld Erasmus, közvetlenül kapcsolódik az új Erasmus+ programszakasz elindításához, ugyanakkor ebben az évben kiemelt szerepet kap a lezárás, összegzés is, mivel véget ér az Erasmus+ hét éves, jelenlegi ciklusa.

Bízunk abban, hogy októberben már személyesen is találkozhatunk a rendezvényeken, de ha a helyzet úgy kívánja, akkor az online térben szervezzük meg az Erasmus Napokat, és ide (is) várjuk az online eseményeket, tartalommegosztásokat.

tka.hu/erasmusdays

erasmusdays.eu

HOZZA EL OSZTÁLYÁT EGY INTERAKTÍV NAPRA A PARLAMENTBE!

2020-ban is Parlamenti Ifjúsági Nap!

A fiatalok érdekképviselője, aktív részvételük az őket érintő közösségi ügyek megoldásában mindannyiunk számára fontos, ezért szeretnénk ismét megteremteni az alkalmat, hogy megismerhessék a demokrácia alapintézményét, a Parlamentet és a törvényhozás helyszínét, az országgyűlést.

A rendezvény **2020. október 2-án** kilencedik alkalommal kerül megrendezésre a Tempus Közalapítvány, az Országgyűlés Hivatalának Közgyűjteményi és Közművelődési Igazgatósága, valamint az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodájának közös szervezésében. Fókuszában a helyi szintű ifjúsági kezdeményezések állnak.

Részvételre az idén tavasszal 10-11. évfolyamos középiskolás osztályok, csoportok jelentkezését várjuk.

JELENTKEZÉS RÉSZLETEK:

tka.hu » Rendezvények » Van Beleszólásod! Parlamenti Ifjúsági Nap 2020

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ:

2020. május 10. dél

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

Kiemelkedő tanulási eredményeket értek el, mely az intézmény rövid és hosszú távú munkájában is kifejti hatását. A mobilitásokon részt vevő pedagógusok a megismert új módszereket, applikációkat, számítógépes programokat a tanítási óráikon alkalmazzák, valamint módszertani képzésen, workshopok keretében osztották meg egymással, a munkaközösségük tagjaival és a nevelőtestülettel.

A tanárok közösségében rejlő erő

Digitális és nyelvi kompetenciák fejlesztése

A Szegedi Szakképzési Centrum Vasvári Pál Gazdasági és Informatikai Szakgimnáziumának 14 pedagógusa vett részt külföldi szakmai továbbképzésen. Az Erasmus+ mobilitási projekt a nyelvi és IKT kompetenciák fejlesztésén túl, új ismeretek és jó gyakorlatok megismeréséhez segítette hozzá a kollégákat. Így a modern nevelési-oktatási módszerek jó gyakorlatait a mindennapi oktató munkában is kamatoztathatják, ezzel is segítve az intézmény 21. századi kihívásokhoz való alkalmazkodását. A projekt egyik koordinátorával, Szegfű Mártával beszélgettünk.

Intézmény:
Szegedi SZC Vasvári Pál
Gazdasági és Informatikai
Szakgimnáziuma

Projekt címe:
Szakmódszertani, digitális
és nyelvi kompetenciák
fejlesztése a Vasváriban

Koordinátor:
Szegfű Márta,
Hegyközi Éva

Honlap:
www.vasvari.hu/
nemzetkozi_kapcsolatok

Melyek voltak a projekt legfőbb céljai, és hogyan határozták meg ezeket? Volt valamilyen konkrét probléma, amelyre megoldást kerestek?

Az iskolánk helyzete, lehetőségei nyújtották a kiindulópontot. Volt több új IKT eszközünk, iskolai szintű fejlesztések álltak mögöttünk, de úgy éreztük, hogy ezek csak esetlegesen épülnek be az iskolai munkába, és új szemléletet, módszertani ismereteket kívánnak meg. A megoldást abban láttuk, hogy leginkább digitális témájú és modern szakmódszertani ismereteket átadó kurzusokat kerestünk, ami szerencsére nagyon sok kollégát érdekelt. Munkatársaink nyelvi képzésének célja hasonló természetű, hiszen az üzleti élet és az informatika nyelve az angol, így a modern ismeretek tanórai bevonását is segíti a nyelvi fejlődés.

Hogyan támogatták a projekt céljainak megvalósulását az érintett kurzuszervezők és a fogadóintézmények?

A projekt célkitűzéseire illeszkedő kurzusokat, képzőhelyeket kerestünk. **A fogadóintézmények nemcsak magukkal a kurzusokkal, de a nemzetközi légkörrel, a modern szemlélettel is hozzájárultak a sikerhez.** Olyan szakmai kapcsolatok alakultak ki, amelyekre a továbbiakban is építeni lehet.

Kik vettek részt a mobilitásokon? Hogyan állt össze a projektcsapat?

Az elején kellett egy kis biztatás a kollégáknak, ezért nagyon fontos volt az információk pontos átadása. Aztán a jelentkezők már egyedül is kerestek kurzusokat, együtt is megbeszélték az érdekes lehetőségeket. A mobilitásokra utazó munkatársainkkal próbáltuk iskolánk teljes ágazati szerkezetét lefedni: **a részt vevő 14 fő között képviseltette magát az iskolavezetés, az informatikai, a közgazdasági és az idegen nyelvi munkaközösség is.** A 10 nyelvszakos kolléga főleg digitális és szakmódszertani témájú kurzuson vett részt, míg a 4 közismereti tárgyat oktató pedagógus nyelvi képzésen tanult.

Milyen kurzusok segítették a mobilitás során a kollégák kompetenciáinak fejlődését? Mely területeken történt a legnagyobb változás, fejlődés?

Nagy szerencsénk volt a képzőhelyekkel, hiszen kivétel nélkül szakmailag magas szintű, emberileg nagyon pozitív, motiváló légkörben tanultunk kollégáink. A munkatársak digitális kompetenciáinak és módszertani ismereteinek fejlődése különösen érezhető volt, emellett kiemelném, hogy megerősödve tértek haza, hiszen mindannyian megállták a helyüket egy nemzetközi szakmai térben.

Hogyan épült be az intézmény mindennapjaiba a hazahozott tapasztalat és tudás? Milyen hosszú távú hatása van a projektnek?

Egyrészt általánossá vált a mobilitás során tanult applikációk, weboldalak és ismeretek használata, hiszen ezek nagyon könnyen megoszthatók, nemcsak munkaközösségen belül, de akár az egész tantestülettel. Mi például egy feladatbankot hoztunk létre ebből a célból. Másrészt érezhetően nőtt a kollégák motivációja az új lehetőségek órai bevonására, egymással való megismertetésére. A technikai gondokat könnyebb áthidalni, ha több ismert módszer és lehetőség közül választhatunk. A projekt hosszú távú hatása egy folyamatosan megújuló szakmai, módszertani tudás, amit a diákok és szülők is érzékelnek.

Milyen lépéseket tettek az iskola nemzetköziesítésének terén?

Iskolánknak korábban nem volt munkatársakat megcélzó Erasmus+ projektje. Első projektünkkel nagyon sok nemzetközi tapasztalatra tettünk szert, és olyan szakmai kapcsolatok alakultak ki, melyek a jövőben is segítik iskolánkat. **Mára már nem csak a nyelvtanárok érdeklődnek a szakmai fejlődés ilyen típusú lehetőségei iránt.**

A projekt egyik legnagyobb sikere, hogy a megvalósulás fázisai egymásra épültek. Hogyan alakították ki az ütemtervet, milyen nehézségei voltak a betartásának és mi segített átlendülni rajtuk?

Az ütemtervet a projektvezető koordinátorok alakították ki, és az iskolavezetéssel történt egyeztetés végére állt össze. Az így elkészült tervet minden résztvevő ismerte, és mindenki végezte a rá eső feladatokat, ezen kívül rugalmasan változtattunk, amikor arra volt szükség, hogy az aktuális iskolai igényekhez alkalmazkodjunk.

További kiemelkedő értéke a projektnek, hogy a kollégák részletesen beszámoltak a tapasztalataikról. Hogyan lehet 14 embert motiválni, hogy ennyire összeszedetten és minden részletre odafigyelve osszák meg a tapasztalataikat?

A Vasvári egyik legnagyobb értéke az összefogás, a tanárok közösségében rejlő erő. Koordinátorként azt mondanám, hogy a jól átgondolt ütemterv, valamint a projektkoordinátorok és a résztvevők között lévő folyamatos egyeztetés a fontos. Közös megbeszéltek, hogy a beszámoló milyen információkat tartalmazzanak, így a résztvevők tudták, mikorra kell elkészülni a feladatokkal. Egymást segítve tettük ezt. Motivációra igazándiból nem is volt szükség, mert a hazautazás után közvetlenül irtuk meg a beszámolókat, így mindenkiben élénken éltek a kinti élmények.

A projekt értékét nagyban növeli, hogy a disszeminációs tevékenységei széles körben kiterjedtek az intézmény közvetlen partnereire (diákok, szülők) és az intézményi kereteken túlra is (disszeminációs nap, Facebook, projekt honlap, nyílt nap). Erre is volt részletes ütemtervük vagy stratégiájuk?

A disszeminációs stratégiánk célja az volt, hogy lehető legtöbb helyen és módon mutassuk meg iskolánk első Erasmus+ projektjét. Ütemtervünk természetesen volt erre is, de a jó példák is segítettek minket, hiszen a Szegedi Szakképzési Centrum több iskolája tapasztalt Erasmus+ projekt megvalósítót, nálunk láthattunk hasonló eseményeket. Minket leginkább a lelkesedés vitt előre, hogy minél szélesebb körben megmutathassuk eredményeinket!

Milyen disszeminációs tippet adna más projekteknek, mit tanácsolna, mire figyeljenek oda, mire fektessenek hangsúlyt ezen a területen?

Azt tanácsolnám, hogy többféle módon vonják be a diákokat és a kollégákat - élménybeszámoló, Erasmus Napok, bemutatók vagy workshopok alkalmával. Nálunk az is nagyon bevált, hogy a **disszeminációt az iskola hagyományos, munkatervben szereplő programjaiba is beillesztettük.** Mivel ezek a programok a diákságon kívül különböző célcsoportoknak is szólnak, így több fórumon is lehetőségünk nyílt a terjesztésre: beiskolázási programsorozat 8. osztályosoknak, nyílt napok általános iskolásoknak és szüleiknek, szülői értekezletek, Vasvári-napi rendezvények városi szinten, centrumszintű disszeminációs nap szakmai workshopokkal kollégáknak és vezetőknak. Azt tapasztaltuk, hogy a disszemináció remek lehetőség a projekt eredményeinek terjesztésén túl a további szakmai tapasztalatcserére és kapcsolatépítésre is, ezért azt tanácsoljuk, hogy helyezzenek rá nagy hangsúlyt és tartalékoljanak rá a szervezési költségből megfelelő összeget. •

SIMON BOGLÁRKA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projekt relevanciáját aktualitása, ugyanakkor univerzális jellege adja. A téma az európai oktatás- és társadalompolitikának fontos pillére, s a partnerek egy nagyon szentív időszakban, az általános és középiskolai átmenetben ragadták meg a lehetőséget a fiatalok érzékenyítésére. Nagyon változatos tevékenységekkel és módszerekkel segítették elő a prioritások (készségek és kompetenciák megerősítése, valamint társadalmi befogadás) megvalósulását. Felhívni a figyelmet és küzdeni a kirekesztés, a nemi, faji vagy vallási megkülönböztetés ellen sosem könnyű feladat, mégis kiváló volt a partnerválasztás, a feladatok megosztása, magasan kiemelkedik a közös munka folyamatos önreflexiója és értékelése.

Fő a nyitottság!

A sztereotípiák ellen – tevékeny társadalmi részvétellel

Érzékeny témához, az előítéletesség, a sztereotípiák kérdésköréhez nyúlt a No Stereotypes But Diversity című Erasmus+ projekt, amely a budapesti Ady Endre Gimnáziumban valósult meg. A projekt koordinátorával, Sallai Zoltánnal beszélgettünk, aki etikát, erkölcsant, drámát és táncot tanít. Úgy gondolja, a diákok mellett az iskolák és a pedagógusok is profitálhatnak egy ilyen együttműködésből.

Mi volt a fő célkitűzése a projektnek?

Az előítéletek és a sztereotípiák elleni küzdelemre összpontosítottunk, több színes tevékenység megvalósításával, és tanulói mobilitás révén. Olyan megoldásokat kerestünk, amelyek lehetővé teszik egy toleránsabb gondolkodásmód kialakítását, és ezen keresztül egy békeesebb világ építését, miközben a diákok készségei és kompetenciái is fejlődnek. A projekt céljai nagyon fontos és aktuális problémákra kerestek megoldást: a gyűlöletbeszéd, gyűlöletkeltő viselkedés elleni küzdelem az iskolában; a társadalmi tudatosság, a tolerancia növelése a bevándorlók és a menekültek vonatkozásában; a sztereotípiák megszüntetése és az általa okozott kockázatok tudatosítása. Négy iskola két évig azon dolgozott, hogy megismerjük és minél szélesebb vonatkozásában megértsük ezeket a jelenségeket és a problémák súlyát.

Milyen programok valósultak meg a projekt keretében?

A tanulók tevékeny társadalmi részvételére helyeztük a hangsúlyt; számos szakmai látogatás, te-repgyakorlat, kampány, az elfogadást erősítő program valósult meg, ezek során szakemberekkel, hatóságok képviselőivel is találkoztak a résztvevők. Egymástól és számtalan civil szervezettől tanulva, a jó gyakorlatokat átvéve az intézményeink is fejlődtek. Hangsúlyos projektelem volt a kreatív módszerek alkalmazása, mint például a szerepjátékok, vagy projekt logó festése az iskola falára, plakátkészítés és kiállítás, kreatív versírás. **Az egyik leginnovatívabb elem a civil szervezetekkel való együttműködés volt, de az összeállított módszertani gyűjtemény is számos új pedagógiai módszert, ötletet kínál,** ami a különböző tanórákon hasznos segédanyag lehet.

Pontosan milyen témák kerültek elő a különböző eseményeken?

Minden partnernél volt egy tematikája. Sztereotíp gondolkodás és megkülönböztetés az iskolában; a nemzetiséggel kapcsolatos előítéletek; a diszkrimináció formái; a nemi és faji sztereotípiák és azok hatásai; vallásokkal szembeni megkülönböztetés előfordulásai. A kollégákat és a diákokat is erősen megosztó téma volt a tolerancia növelése a bevándorlók és a menekültekkel szemben. Kellőképpen merész vállalkozás volt ennek a tárgyalása, több esetben ellenállásba ütköztünk. Mivel ebben a témában az emberek véleménye általában megosztott, mi is szembesültünk a diákok, a kollégák és a szülők erős elutasításával is.

Kikkel működtek együtt a projekt megvalósítása során országon belül és kívül?

Spanyol, román, török szervezetekkel is együtt dolgoztunk, mind-egyik partner szervezett projekttalálkozót vagy képzési programot, ahol megismerhettük egymás jó gyakorlatát és a környék civil szervezeteit is. A köztük és a hatóságok közötti kapcsolatok erősítése segítheti bevinni az iskolába azt a tudást, módszertani megújulást, amire az iskola magától kevésbé képes. Számos külső partnert be-vontunk, 34 szervezettel kerültünk kapcsolatba a 2 év során. Helyi szinten a közeli régiók más Erasmus+ projektet megvalósító intézményeivel is kapcsolatot tartottunk, és közös rendezvényt szerveztünk a tapasztalatok megosztása és egymás segítése érdekében. Az elvégzett munka tapasztalataiként **több mint 30 kipróbált módszert gyűjtöttünk össze és tettünk elérhetővé elektronikusan a projektünk TwinSpace oldalán** (NO HATE in our lives - Breaking free from stereotyping and discrimination). Az anyag interaktív játékok, óratervek és különböző más módszertani anyagok kiváló gyűjteménye négy fejezetben: a sztereotípiák és a diszkrimináció mérséklését segítő módszerek; menekültek és bevándorlók elfogadását segítő módszerek; a civil szervezetekkel és a szakemberekkel való együttműködési lehetőségek; rövidfilmek. Az elkészült anyagok bármely iskolában dolgozó pedagógusnak hasznos segítséget jelenthetnek a társadalmi befogadás témakörében.

Milyen módszertani eszközöket ismertek meg a közös munka során?

Elsősorban a digitális alkalmazások használatában fejlődöttünk, ami segítette az együttműködést és az innovatív módszerek alkalmazását, mint például a Google Drive megosztások, Facebook, Kahoot, TwinSpace felületek. A résztvevők a projekttalálkozókra a gyakorlatban is láthatták a partnereik által használt pedagógiai módszereket, stratégiákat; személyesen is megtapasztalhatták azok hasznosságát, és beépíthették ezeket a saját oktató-nevelő munkájukba. Így a találkozóknál a különböző műhelyekben a pedagógusok képzése valósulhatott meg.

Hogy látja, összességében az iskola és a résztvevők mit profitáltak a projektből?

Az iskolában a szokásosnál hangsúlyosabban került elő az előítéletmentesség témája a tanórákon és tanórai tevékenységeken kívül is. A részt vevő diákok rengeteg új ismerettel, élménnyel, tapasztalattal lettek gazdagabbak; fejlődött az angoltudásuk és kommunikációs készségük, sőt még az önismeretük, az önértékelésük és a szociális érzékenységük is. A diákokat, családokat és a helyi közösségek tagjait is nagy számban sikerült bevonni a közös rendezvényekbe.

A részt vevő tanároknak olyan szakmai és személyes kompetenciái erősödtek, melyek fejlesztésére a hétköznapi munkájuk során kevésbé van lehetőség, miközben nagyon is szükségesek. Innovatív módszertani ismereteket szereztek, melyek további használatát is tervezik, így biztosíthatják és erősíthetik a projekt hosszú távú hatásait.

A külső szakemberek és civil szervezetek bevonása is sokat adott mind a tanárok, mind a diákok számára. Az így megszerzett tudást a pedagógusok alkalmazzák a mindennapi munka során.

A projekttevékenységek, a kollégák témára való érzékenysége, szakmai fejlődése sok-sok kapcsolódó programot generált az összes partnerintézményben, ami már önmagában egy jelentős eredmény.

Milyen tanácsokkal látná el azokat az iskolákat, amelyek belevágnának egy hasonló pályázatba?

A saját kollégáinkkal való konfrontáció együtt jár a hasonló projektek megvalósításával. Sajnos, nehéz jól láthatóvá tenni a módszertani munkát, a kollégák számára sokszor szembetűnőbbek a hiányzások és utazások. Éppen ezért **egyszerre motiváló, a munkánkat igazoló, és a projekt céljait támogató, ha még inkább láthatóvá tesszük a saját kollégáink munkáját.** Ez mindenkinek legyen nagyon-nagyon fontos! A munkánk gyümölcseinek „illata, finom íze van”, ez mindenképpen inspiráló tud lenni, és erőt ad a nehézségekben. Elengedhetetlen a rugalmasság, nagyon fontos a kompromisszum-készség, a türelem. Tudjunk rácsodálkozni, meglepődni, mögé látni a különbözőségeket! Előfordulhat, hogy a tervezett területen nem is kapjuk meg teljes mértékben a várt eredményeket, egészen más vonatkozásban viszont csodálatos, nagyon izgalmas tapasztalatokra tehetünk szert. Ehhez legyünk kellően nyitottak! •

F. SZABÓ KATA
újságíró

A portugál péksüteménytől a modern, rendszerszemléletű iskoláig

A Miskolci SZC Martin János Szakközépiskola és Szakiskola 40 tanulója vett részt mobilitásokban, akik 7 szakmacsoportot, 8 szakmát képviselve mélyítették el elméleti és szakmai gyakorlati ismereteiket. A többségében sajátos nevelési igényű tanulók a nyílt munkaerőpiacon, inkluzív környezetben szereztek munkatapasztalatot. A projekt élményeiről és az intézményre gyakorolt hatásáról Lénárt Györgyné koordinátorral beszélgettünk.

Honnan jött az ötlet, hogy belevágjanak egy Erasmus+ pályázatba?

Az iskola kiemelt céljai, feladatai között szerepel a széles körű nemzetközi kapcsolatok építése, az állandó megújulásra törekvés, és a lemorzsolódás csökkentése. Munkánk során a módszertani változatosság mellett az inkluzív, élményszerű oktatásra-képzésre, illetve a munkavállalás támogatására helyezük a hangsúlyt. Az egyre gyorsabban változó környezetben a tudományos tudás mellett szükséges a megfelelő technikai műveltség is, ezért az intézmény elkötelezetten támogatja pedagógusai, tanulói szakmai fejlődését. **Egy modern, innovatív iskola középpontjában a tanuló áll, a jó iskola kulcsa pedig a naprakész, továbbképzett, európai tapasztalatokkal rendelkező pedagógus – és diák.** Az Erasmus+ program szakképzési tanulók és munkatársak számára elérhető mobilitási pályázatai erre kiváló lehetőséget adnak.

Mi történt a mobilitások során?

Tanulóink a háromhetes gyakorlat során komplex feladatokon keresztül ismerkedtek meg a szakterületüknek megfelelő technológiákkal, gyártásirányítási folyamatokkal. Valamennyi gyakorlati helyen különleges empátiával, befogadással, megértő odafigyeléssel fordultak a sajátos nevelési igényű tanulóink felé, és támogatták számukra a mesterfogások elsajátítását. Iskolánk tanárai pedig a portugál duális szakképzéssel ismerkedtek meg. A szakmai látogatások során tanulmányozhatták a portugál szakképzésbe bevezetett új technológiákat, zöld és digitális rendszereket, programokat. Műhelymunkák keretében a korai iskolaelhagyást és a lemorzsolódást csökkentő módszertannal is megismerkedtek.

Milyen gyakorlatokat építettek be a mindennapi munkába?

A tapasztalatokat beépítettük az iskola fejlesztési folyamataiba, pedagógiai programjába, a helyi tantervekbe, tanmenetekbe. Az iskola jól felszerelt tanműhelyeibe is integráltuk a megszerzett tudást, illetve az elsajátított tudásanyag gyakorlati alkalmazására is folyamatosan sor kerül. Az új ismeretek, tudásanyagok beépültek a tanítás-tanulás mindennapi folyamatába, továbbá a tanév során megvalósított projekthetek, témahetek, témnapok témaköreibe is: például új receptúrák alkalmazása, digitális rendszer a varrodába, high-tech textilek a varrásban. Ezáltal mindebből az iskola többi tanulója is profitálhat.

A nemzetközi dimenzió megjelenése milyen hatással volt a tanulókra?

Speciális szükségletű tanulóink számára igen nagy lehetőséget biztosítanak az Erasmus+ pályázatok. **Az SNI tanulók számára a nyílt munkaerőpiaci inkluzív szakmai gyakorlat bebizonyította, hogy képesek integrált környezetben dolgozni, a szakmai elméleti és gyakorlati tudásukat gyarapítani, és hogy tudásuk szintje megfelelő ahhoz, hogy a rájuk bízott gyakorlati feladatokat elvégezzék.** Diákjaink büszkék a megszerzett új ismeretekre. Megerősödött a motivációjuk és az igényük a további tanulásra, mivel az elméleti és gyakorlati tudásukat konkrét külföldi tapasztalatokkal fűszerezhették. Mindezt igazolják a projekt során készült tanulói önértékelő lapok, amelyek két területen hoztak mérhető eredményt. Egyrészt az idegen nyelvterületen történő nyelvyakorlásban, melyet igazolnak a bemeneti-kimeneti mérés tanulási eredményei; másrészt a külföldi cégeknél eltöltött szakmai gyakorlat során a foglalkoztathatóság feltételei, kritériumai szempontjából is fejlődtek a tanulók. Megerősödött motivációjuk és az igényük a további tanulásra, mivel az elméleti és gyakorlati tudásukat konkrét külföldi tapasztalatokkal fűszerezhették. A kiutazás után többen is kapcsolatban maradtak a külföldi munkahelyekkel, adott esetben vissza is látogatnak. Egy testvérpár például Portugáliában egy kárpitosüzemben kapott lehetőséget munkavállalásra. Egy fazekas diáknak pedig olyan logisztikai készsége került felszínre, melynek itthon is hasznát veszi. A pék tanulók portugál receptúrái (Pastel de nata - portugál krémes, Serradura krémpohár) megjelentek a miskolci üzletek kínálatában, és népszerűvé váltak a vásárlók körében.

Milyen hosszú távú hatása van a projektnek?

A tapasztalatok és azok hatásai nagy jelentőséggel bírnak a tanulók és a munkatársak szakmai előmenetelére is. A szakemberek módszertára bővült, különös tekintettel a korai iskolaelhagyás csökkentésére. A környezettudatos szemlélet és a zöld rendszerek alkalmazása beépült a tanítási-tanulási és a gyakorlati munkafolyamatokba. A közösségfejlesztés területén megvalósult az esélyteremtés, a társadalmi és kulturális sokféleségre való nyitottság, az integrációs tevékenység, és fejlődött a tanulók egymás iránti elfogadása. **Intézményünk is rengeteget profitált a projekt megvalósításából, hiszen erősödött a tanulási motiváció. Az intézmény arculatának szempontjából is fontos egy-egy nemzetközi projektekben való részvétel. Az utóbbi években megnövekedett az intézménybe jelentkezők száma, és erősödött a diákok tanulási motivációja.** Ez utóbbi azért is nagyon fontos, mert hozzájárul az iskolai lemorzsolódás csökkenéséhez. Ezzel együtt, a kollégákban is tudatosodott, hogy a hatékony módszerek növelik a tanulók aktivitását és a tanítás-tanulás eredményességét.

Mit jelent az Önök számára az Erasmus+?

A projekt hozzájárult, hogy iskolánk előtt megnyíljon az európai távlatokban való gondolkodásmód, hogy a tanárokkal, diákokkal, szülőkkel, vezetéssel való együttműködés és közös munka jobba tegye az intézmény környezetét és hangulatát. Egy nyitott, pozitív szemléletű iskolai közösség alakult ki ezáltal. Az Erasmus+ számomra bebizonyította, hogy az új technológiák, innovatív digitális rendszerek világmé-

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projekt hatása nemcsak a kiutazók, valamint a projektbe közvetlenül bevont résztvevők körében érzékelhető, hanem az intézmény működésének egészére kiterjed, a projektben szerzett tapasztalatok, új ismeretek beépültek az iskola mindennapjaiba. A tanulók elhelyezkedési esélyei javultak, az oktatók a szakmájukhoz kapcsolódó új ismeretekkel gazdagodtak, és a projekt eredményeként a lemorzsolódás csökkentéséhez kapcsolódó jó gyakorlatokat ágyazták be munkájukba.

retű terjedése az információ szabad áramlásával valósul meg, és a világ bármely pontján hasznosítható. Az eredmények beépülése a szervezeti kultúrába még inkább lehetővé teszi a nemzetközi intézmények közötti szakmai kommunikációt, a közös gondolkodást, tudásmegosztást, csoportban való együtt dolgozást, együttműködést. A pénz, az idő és a tehetség hiánya csupán kifogás, amelyeket céllá kell alakítani, hogy ezáltal valóra váljanak az álmaink. **A Portugáliában szerzett tapasztalatok, gyakorlatok egy modern, rendszerszemléletű iskola kialakítását eredményezték, amely az egyéni kezdeményezésekre, és az állandó párbeszédre támaszkodik, ezáltal korszerű követelményeknek megfelelő képzést tud nyújtani –** testre szabott bánásmóddal, harmonizált életterben, szervezésében differenciáltan, sokszínűen.

Mik a jövőbeni tervek?

Szeretnénk, ha iskolánk továbbra is a szakmai közeget aktívan és tudatosan formáló, változásokra nyitott intézmény lehetne. Ehhez szükségesek a nemzetközi pályázatok és projektek, és a folyamatosan megújuló szakembergárda, mely képes a magas színvonalú nevelő-oktató munka eredményességének fenntartására. A projekt eredményeinek hasznosítása érdekében tudásmegosztó fórumokat, szakmai műhelyeket rendezünk, referencia intézményként pedig hangsúlyt fektetünk a megismert és elsajátított jó gyakorlatok, innovációs programok bemutatására és átadására. A terveink között új projektek megvalósítása és a jó gyakorlatok adaptációja is szerepel. Hiszen aki elhivatott, az állandóan úton van, új és új élményekre van szüksége, ahhoz, hogy munkájában mindig élénk és kreatív maradjon.

BARANYI DIÁNA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

Gyakorlatias, online, élményorientált: Kurzus az idősekért és gondozóikért

Szemléletformálás, önképzés és mások tanítása, valamint több generáció bevonása: igazán összetett a gödöllői Prompt-H Kft. Erasmus+ projektje, amellyel az időskorúak otthoni gondozását lehet megoldani – méghozzá online eszközökkel.

Adott egy társadalmi probléma, amire valakinek van egy innovatív megoldása. Ebből az alaphelyzetből indulnak ki az Erasmus+ projektek, a Grandis XXI. is, amelynek kiindulópontja az idősebb társadalom problémája. A legjobb az volna, ha minél több nyugdíjas minél későbbi életkorig képes volna ellátni magát – ha szükséges, némi távsegítséggel. Ezt a bizonyos távsegítséget ma már képesek megadni olyan okoseszközök, amelyek biztonságot adnak mind a használójának, mind a hozzátartozóknak. Gondoljunk mondjuk egy vérnyomásmérőre, amelynek az eredményeit egy okostelefon küldi a házi orvosnak. Vagy egy felületre, ahol a szociális gondozó nyomon követheti, hogy épp milyen élelmiszerre vagy gyógyszerre van szüksége a gondozottjának. Igen ám, csak hogy legyenek bármilyen jók is ezek az eszközök, ha a potenciális felhasználók nem értnek hozzájuk.

Az első feladat: alapozás

Úgyhogy a feladat adott volt: ki kell képezni ezeket az embereket az okoseszközök hatékony alkalmazására. A megoldás pedig egy gyakorlatorientált, modulrendszerű és kompetencia alapú továbbképzési program (tematika és tananyag) lett, a Grandis XXI., amit Erasmus+ KA2 támogatással fejlesztett a PROMPT-H Számítástechnikai Oktatási, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Hogy a jó gyakorlatok cseréje is esélyt kapjon, további négy országot (Egyesült Királyság, Írország, Franciaország, Spanyolország) vontak be az előkészítő és tesztelő munkába 2016 októberé és 2019 júniusa között.

A közös munkát Dr. Lengyel József ügyvezető igazgató, projektvezető és Huszár Ágnes e-learning fejlesztésért, oktatásért felelős koordinátor fogta össze. A PROMPT-H 1989 óta az oktatás területén működik, vezetője korábban matematikát és számítástechnikát tanított a felsőoktatásban. Nagy gyakorlatuk volt már a felnőttképzésben és az informatikai szakképzésben, ugyanakkor oktatási anyagokat és orvosi alkalmazást is fejlesztettek már.

Az elemzés tapasztalatai

„Ezúttal olyan rendszert álmotunk meg – okosórával, mérleggel, vérnyomásmérővel és hasonlókkal –, amely olcsón fenntartható és praktikusán használható. Sok elemét én magam próbáltam ki, tudtam a hibáit. Aztán jöhettek a felhasználók. Pontosabban először azok a szakemberek, akik majd megtanítják nekik” – meséli Dr. Lengyel József.

Ehhez először is szükségletelemzést készítettek az idősek és idősgondozók között: ötszáz kérdőívet küldtek ki öt országban. Az eredményekből az derült ki, hogy a célcsoport nagy arányban nyitott a képzésre. A nethasználat is biztatóbb képet mutatott, mint amit vártak. „**Kiderült, hogy hazánkban is van egy olyan rétege az időseknek, amely nagyon is élénk online életet él – szinte már a fiatalokkal versengve vannak jelen a közösségi oldalakon**” – mondja Huszár Ágnes.

„**Kirajzolódott viszont az is, hogy minden országban más és más technológia áll rendelkezésre, Magyarországon pedig ez elég alacsony szintű**” – folytatja Lengyel József. „**Emiatt még a tananyagfejlesztés előtt készítettünk egy közös gyűjteményt: minden partner beleírta az eszközöket, amiket az országukban használnak (tevékenységfigyelő karkötők, mozgásérzékelők, kamerák, távdiagnosztikai készülékek...), és a több száz elemből választottuk ki azt a magot, ami mindenütt elérhető.**”

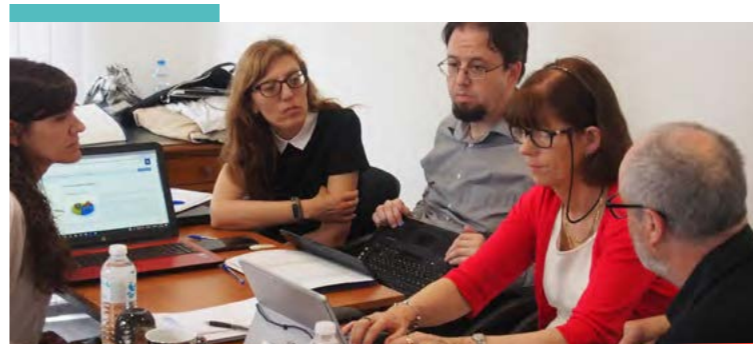
Az is eltérő volt, hogy melyik partnernél milyen a szociális szféra fejlettsége. Az íreknek például korábban is volt már e-health képzésük, Magyarországon viszont a szociális és egészségügyi szektor OKJ-képzései a gondozásban alkalmazható okos eszközökről, e-egészségügyről minimális információt tartalmaznak. A spanyol egyetemi partner pedig informatikában különösen erős, ők kiváló egészségügyi-informatikai berendezéseket alkalmaznak a képzésben. Ezen kívül gerontológiai szakértő bevonását is ők javasolták.

Nyugat-Európában általában magasabb szintű a szociális gondozás és az időügyi stratégia, mint nálunk, ám a finanszírozás jellemzően ott is hiányos. A magyarokról pedig az derült ki, hogy maga az alapszintű gondozási hálózat jól működik, de sok kárt okoz az alulfejlettség és a kiégés. A távélérés még ezen is segíthet, hiszen könnyít a mindennapi terheken.

Kölcsönösen hasznos

„**Úgy gondoljuk, nem baj, hogy mindenütt mások a kihívások, hiszen így tudjuk egymást kiegészítve egymást segíteni**” – mondja Huszár Ágnes. „**Mindent, ami máshol jobb, próbáltunk beépíteni a képzésbe.**” **Menet közben arra is rájöttek, hogy a kézenfekvő célcsoportok mellett a szakképzésben tanuló diákokat, a munkaképes nyugdíjasokat és a családtagokat is érdemes bevonni.**

A fejlődéshez a szemléletformálás is hozzátartozik. Érdekes tapasztalat volt, hogy amikor egyes résztvevők bármilyen eszközt beszerezhetek volna, digitális helyett hagyományos vérnyomásmérőt kértek. Ebből az derült ki a projektgazdák számára, hogy nem haladhatnak túlságosan nagy lépésekkel.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

Olyan gyakorlatorientált, kompetencia alapú és moduláris tanterveket dolgoztak ki, amelyek bővelkednek a digitális eszközök használatában, ezáltal fejlesztve a hallgatók IKT kompetenciáit. A projektet sokszínű partnerség jellemzi: kivállalkozások, szakképzési és felnőttképzési szervezetek, valamint két egyetem összehangolt munkája segítette elő a célok minél kiterjedtebb megvalósulását. Az innovatív projekteredmények (tanterv, komplex oktatási tartalmak, e-learning platform) bárki számára elérhetők és adaptálhatók.

Az e-learning tananyag és a hozzá kapcsolódó kurzus angol, spanyol, francia és magyar nyelven készült el. Négy modulból áll: digitális készségek gondozóknak, aktív és egészségben történő idősödés, az idősgondozásban alkalmazható technológiák, virtuális közösségek.

A képzés gyakorlatorientált módon valósult meg, ami azt jelenti, hogy a kurzus gyakorlatias, interaktív, esettanulmányokkal és projektmunkával tarkított. Természetesen online zajlik, de az anyagok szükség esetén rendelkezésre állnak személyes részvételt igénylő, tanár által vezetett csoportokhoz is.

2019 júliusában hatvannyolc tanuló végzett a kipróbálási szakaszban (idősgondozásban aktív szociális gondozók, szociális és egészségügyi szakképzésben oktató tanárok és néhány tanuló), köztük tizennyolc magyar. A tananyagot mentorok támogatásával sajátították el, elvégezve az itt előírt feladatokat, amelyek alapján továbbléphettek a tanfolyam többi moduljához. Azt tervezik, hogy az online tananyagot hozzáférhetővé tesszik idősek számára, mert olyan eszközöket mutat be, amelyekkel enyhíthetők a magány okozta mentális problémák.

Sikerélmények és a jövő

A kezdeti bátortalan lépések után az első sikerek nagy örömet okoztak a résztvevőknek. „**Talán a netes kommunikációs és tanulási lehetőségeknek, aktivitást fenntartó appoknak, online játékoknak és hangoskönyveknek volt a legnagyobb sikerük**” – számol be Huszár Ágnes. „**De volt, akinek hatalmas sikerélmény volt az is, hogy el tudott készíteni egy videót vagy meg tudott tervezni egy kirándulást.**”

Ez persze még korántsem a végállomás: a munka folytatódik. **Készülnek mobilapplikációk és e-könyv esettanulmányokkal, amittől további szakmai kapcsolatokat remélnek a kezdeményezők.** A cél az, hogy a program fenntartható legyen. Ehhez első lépés az volt, hogy a felnőttképzési rendszerben is megkapták az akkreditációt. Már egy újabb projekt is készülődik: ez az E-Smart Senior, ami szintén időskorúaknak szól. Megmaradt a kapcsolat a külföldi partnerekkel is. „**Az angolok már kapacitálnak minket, hogy adjunk be egy közös pályázatot**” – beszél már a jövőről Lengyel József. „**Szívesen folytatnánk a munkát.**” •

KEMPF ZITA
újságíró

Önkéntes program kialakítása szociális intézményekben

„Nem elég halat adni az intézményeknek, meg kell őket tanítani halászni”

Extra segítséget, új lendületet és szint vihetnek az önkéntesek a szociális intézmények életébe. De hogyan valósíthatják meg az intézmények saját, személyre szabott önkéntes programjukat? Erre a kihívásra keresett választ a SoVol projekt, amely során öt közép-kelet-európai és egy holland szervezet fogott össze, hogy a régió sajátosságainak megfelelő módszertant fejlesszenek ki a szociális szféra intézményei számára. Hadrévy Borbálával, az Erasmus+ felnőtt tanulási stratégiai partnerség koordinátorával beszélgettünk.

Intézmény:
Önkéntes Központ
Alapítvány, Budapest

Projekt címe:
Capacity Building in the
Social Sector through the
Development of Volunteer
Programs at Social
Institutions in the CEE
Region (SoVol)

Koordinátor:
Hadrévy Borbála

Honlap:
<http://sovol.wordpress.com>

Mi motiválta önöket a projekt megvalósítására?

A korábbi együttműködéseink azt mutatták, hogy a szociális intézményeknek szükségük van ilyen típusú segítségre, és a projektpartnereinknek is hasonló tapasztalataik voltak. Végiggondoltuk, hogy miben tudnánk támogatni ezeket az intézményeket, hogyan tudnánk az önkéntességet fejleszteni, és arra jutottunk, hogy hasznos lenne önkénteseket integrálni szociális intézményekbe. Azonban tudtuk, hogy nem elég halat adni az intézményeknek, meg kell őket tanítani halászni. Az volt a cél, hogy egy olyan eszköztárat dolgozzunk ki, amelynek segítségével ők maguk is ki tudják alakítani saját önkéntes programjukat.

Miért hasznos önkénteseket bevonni egy szociális intézmény életébe?

Egyrészt az intézmények dolgozói nagyon túlterheltek, önkéntesek révén pedig lehetséges egyfajta kapacitásbővítés, extra segítség. Másrészt így olyan kiegészítő szolgáltatásokat, lehetőségeket is tudnak nyújtani az intézmény klienseinek, amiket másképp nem. **Van olyan intézmény, ahol táncklubot, énekotatást tartanak az önkéntesek az időseknek, máshol a házi segítségnyújtást teszik komplexebbé.** Ez azért is fontos, mert a házi segítségnyújtás rendszerében nincs idő beszélgetésre, hogy egy kicsit oldódjon az idős ember magánya, vagy arra, hogy elkísérje őt a segítő az orvoshoz, ha erre szükség van. Önkéntesek révén viszont erre is lehetőség van.

A módszer kipróbálására úgynevezett pilot intézményeket is bevontak az öt részt vevő országban, Magyarországról a Budafok-Tétény Budapest XXII. kerületi Önkormányzat Szociális Szolgálatát. Esetükben mit jelentett ez a gyakorlatban?

Az egyik legfontosabb szereplő az önkéntes program koordinátora volt, akit maga az intézmény választott ki. Fontos volt, hogy olyan személy legyen, aki ismeri az intézményt, a klienseket és az alkalmazottakat is. Az intézményvezető-helyettesre esett a választás, aki igazán együttműködő és lelkes volt.

A pilot folyamat elején képzéseket szerveztünk az önkéntes menedzserek, a mentorok és az önkéntesek számára. Ezt követően a szociális szolgálat néhány munkatársával közösen kialakítottunk egy stratégiát, amelyben azt fejtettük ki, hogy mit szeretnénk elérni. Ezután összehívtuk az intézmény összes dolgozóját, és egy érzékenyítő workshop keretében arról ötleteltünk, hogy milyen területeken lenne szükség önkéntesekre, illetve átbeszéltük a félelmeiket, kétségeiket az önkéntesek csatlakozásával kapcsolatban.

Külön hangsúlyt kapott a mentorok felkészítése, akik közvetlenül az önkéntesekkel foglalkoztak a program során, valamint az intézmény klienseit készítették fel az önkéntesek érkezésére. A cél az volt, hogy az önkéntesek a csoportos foglalkozások során támogassák az intézményt.

A kliensek nyitottan álltak az önkéntesek érkezéséhez?

A hazai tapasztalat vegyes volt. A Szociális Szolgálat kliensei demens idős emberek és fogyatékossgal élő személyek. Egy részük abszolút nyitott volt, de a pszichiátriai részleg tagjai például elzárkóztak a lehetőségtől, oda végül nem is sikerült önkénteseket integrálni.

Hogyan látja, a pilot intézmény működése, az alkalmazottak önkéntesekről alkotott képe milyen irányba változott?

Nagyon sokat tanultak. Korábban is volt valamennyi tapasztalatuk önkéntesek fogadásában, de a tudásuk nem volt rendszerezett, nem látták át, hogy milyen tevékenységeket érdemes az önkéntesekre bízni, hogyan lehet őket megtartani, illetve mik a jogi vonatkozások. Az önkéntesekhez és az önkéntes programhoz való hozzáállásuk abszolút pozitív irányba változott, az viszont meglehetősen nehéz az önkénteseket találni, ráadásul csak munkaidőben vannak nyitva, ami még inkább szűkíti a potenciális jelentkezők körét. A programot ennek ellenére azóta is aktívan vizik: **a pilot alatt 15 önkéntes csatlakozott hozzájuk, ők továbbra is náluk tevékenykednek.**

Más magyar intézmény vagy szervezet érdeklődött már a módszertan iránt?

A projekt vége felé tartottunk egy szakmai konferenciát, ahol sokan érdeklődtek a lehetőségről. Emellett a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, a Miniszterelnökség és az EMMI felé is elindítottunk egy folyamatot, akik szintén nyitottnak tűnnek. Már tartottunk nekik egy képzést, részt vettek a konferenciánkon és a megbeszéléseinken is. Nemzetközi szinten pedig Oroszország érdeklődött a projekt iránt, ott egy országos önkéntes program kialakításán dolgoznak, és a tervezési fázishoz kérték a tapasztalatainkat.

Az Önkéntes Központ Alapítvány (ÖKA) 2002 óta működik. Ez a konkrét Erasmus+ projekt milyen új tapasztalatot adhatott egy 15 éves múltla visszatekintő szervezetnek?

Projektmenedzsment szempontjából nagyon sok tapasztalatot szereztünk. Eddig csak partnerként vettünk részt Erasmus+ projektben, így a SoVOLT menedzselni teljesen új élmény volt, sokat tanultunk közben. **Külföldi példákat, jó gyakorlatokat láttunk, a szociális területen is kialakítottunk új kapcsolatokat.**

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projekt célja, hogy olyan szociális intézmények törekvéseit segítse, amelyek nyitottak egy önkéntes program kialakítására és bevezetésére a saját intézményükön belül. Ennek érdekében a partnerek gyakorlatorientált kézikönyveket, módszertani útmutatókat hoztak létre, valamint 5 pilot intézményben önkéntes programot is kialakítottak. Ezeket a projektermékeket a közép-kelet-európai országok sajátosságainak megfelelően dolgozták ki, jó példákat pedig a holland partnerüktől nyertek. A projekt hosszú távú hatása, hogy a régióban található szociális intézmények szereplői új kapcsolatokat, ötleteket és inspirációt szereztek arra vonatkozóan, hogy hogyan növeljék kapacitásaikat.

Az önkéntességre új szemzőgből láthattunk rá így, hogy a szociális szektorral foglalkoztunk, ami azért elég más, mint a civil szféra, más önkéntesmenedzsmentet is igényel. A projekt során megismertük a szektor speciális vonásait, azt, hogy milyen jellegű kihívások, jellegzetességek jellemzik.

A projekt biztosan hatással volt az ÖKA szemléletére is.

Így van. A Hollandiában látott modell nagyon tetszett nekünk, egy új gondolkodásmódot ismerhettünk meg. Ott teljesen másképp állnak az önkéntességhez. Nem is önkéntességről beszélnek, az aktivitás szót használják az élmény leírására. A működésük is más: már nem önkénteseket keresnek, hanem a civil szervezetek, kezdeményezések és vállalatok közötti összekötő szervezetként működnek.

Terveznek másik Erasmus+ projektben részt venni?

Természetesen. A SoVol folytatásaként elindult egy másik Erasmus+ projekt, a hollandokat leszámítva ugyanazzal a csapattal, aminek a szlovák partner a projektvezetője. Ez a projekt a fiatal önkéntesekre fókuszál. A hosszú távú cél az, hogy a fiatalokat különböző szakemberek (pl.: ifjúsági segítők, oktatók) révén olyan önkéntes programba kapcsoljuk be, amely illeszkedik a tanulmányaikhoz, így gyakorlatorientált módon egészíthetik ki az elméleti oktatás során szerzett tudásukat.

HARGITAI ÁGNES
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

Az ifjúságsegítők között is előfordul kiégés – most itt a peer szupervízió!

Nem elég, ha a fiatalok jól vannak, fontos, hogy a velük foglalkozók is bírják a terheket. Ebben segít egy alternatív szakmai önfejlesztő módszer, amelynek hazai elterjesztésében az Együttható Egyesület Erasmus+ projektjének is fontos szerepe volt.

Kiégés. Ismerjük a szót, és leginkább az egészségügyi vagy a szociális szférában dolgozókkal kapcsolatban használjuk, bár érintettek lehetnek akár a gazdaságban dolgozó cégvezetők is. Mindenki, aki a munkájában erős mentális, lelki nyomásnak van kitéve. Azt gondolhatnánk, hogy aki fiatalok közt tölti a napjait, azt az ilyesmi nem fenyegeti. Pedig a tinédzserkor nagyon is veszélyeztetett időszak, megterhelő lelkileg, és ez a feszültség az ezzel a körrel dolgozó ifjúsági szakembereket is érinti.

A szupervízió **egy olyan technika, ami a munkahelyi stresszt, a humán szakmákkal együtt járó lelki terhelést segít csökkenteni, és ezzel a néhány éve már diagnózisként is ismert kiégést megelőzni.** A lényege az, hogy fórumot ad az érintett munkatársnak arra, hogy időnként kibeszélje a gondjait, a munkájával kapcsolatos dilemmáit, konkrét esetkezelési kérdéseit – egy külső, józan és objektív nézőpontot behozó személy vagy csoport támogatásával.

Nagyszerű eszköz, ugyanakkor messze nem mindenki számára elérhető, akinek szüksége lenne rá. Egyrészt mert nincs hagyománya minden területen, másrészt mert komoly költségei lehetnek. Erre a problémára kínál megoldást a műfaj egy frissebb változata, az úgynevezett peer szupervízió, ami olyanoknak is újdonság lehet, akik amúgy az alapfogalmat ismerik.

Szupervízió – egy kicsit másként

Mint minden jó ötlet, ez is egy nagyon egyszerű gondolaton alapszik: ne kívülről hozunk segítséget, hanem legyünk a saját magunk segítői! Vagyis ha nincs mód arra, hogy külsős szakember végezzen szupervíziót időről időre egy szervezetnél, akkor a belső stábtagnak saját maguk is teremthetnek olyan bizalmi közeget, ami megfelelő a feszültségek levezetésére, fontos kérdések tisztázására, elmentmondások feloldására.

A szociális és oktatási területen már tapasztalattal bíró Együttható Egyesület azt a célt tűzte ki a *Let it be vol. 2 - Shared Wisdom* című Erasmus+ képzésében, hogy ezt a módszert minél több érintettnek bemutassa, megtanítsa, ezzel javítva a részt vevő országokban működő ifjúsági munka minőségét, fejlesztve az ott dolgozó szakemberek személyiségét és képességeit.

„A peer szupervízió tulajdonképpen egy strukturált esetsfeldolgozási és párbeszéd-forma, csak épp vezető nélkül” – magyarázza Szentpétery Elemér projektkoordinátor. – „Mindegyik csoporttag egyenrangú, és a szerepeket (moderátor, esetsmegosztó, titkár, konzulensek) változtatják. Feltesznek egy kulcskérdést, amire adott időkereten belül keresik a választ. Az eszköz lehet moderált beszélgetés

vagy akár szabad ötletelés. Előnye, hogy könnyen elsajátítható és külső erőforrás nélkül használható, habár létezik egy olyan verziója, amikor szervezetek között működik – új nézőpontokat behozva ezzel.”

Hogyan történik a gyakorlatban?

Az Erasmus+ program által támogatott projektben tehát **ifjúsági szervezetek képviselői (kortárs segítők, pszichológusok, mentorok, animátorok) vettek részt kilenc országból.** A tizenegy napos képzés három elemre épült: nyitott workshopok, csoportos szupervízió és reflexiók csoportok. „Az elsődleges célunk kettős volt: felkelteni az igényt a szakemberekben a párbeszédre, illetve felhívni a figyelmet a burn out jelenségére. Emellett a résztvevők tapasztalati tanuláson keresztül megérthették a csoportdinamikát és a felelősség átruházásának fontosságát.”

Első körben a korábbi külföldi partnereiket keresték meg, és pozitív volt a fogadtatás. A keretek meghatározása nem volt könnyű, mivel Elemér és munkatársai azt tapasztalták, hogy eltérő az ismeretanyag és a fogalomhasználat Kelet- és Nyugat-Európában, sőt, van, ahol a szupervízió fogalma is újnak számít. Ráadásul ebben a projektben több szakma találkozik. „Úgy döntöttünk, hogy nem vágunk rögtön a közepébe. Mielőtt behozzuk a képzésbe a peer szupervíziót, az első öt napon igyekszünk megeremteni a csoportbizalmat, és létrehozni az önreflexív tereket, létrehozni a megfelelő attitűdöket és csoportkultúrát.”

Más kihívásokkal is találkozott menet közben. Mivel 2017-től évente ismétlődő képzésről volt szó, ez lehetőséget adott arra, hogy rugalmasan csiszolgassák a részleteket – ebbe a folyamatba maguk a résztvevők is beleszólhattak. „Úgy tekintünk erre a projektre, mint egyfajta szigetre, ezért mindig távol szervezzük a civilizációtól. Így a résztvevők csak a szakmai önismeretükkel foglalkozhatnak minden nyomás nélkül.”

Mi történik egy ilyen tizenegy napos program alatt?

Például reflexiók csoportülések az önismereti és reflexiók készségek erősítésére. A résztvevők az aznapi jelenlétükre, aktuális témákra reflektálhattak vezetett kérdések és moderált beszélgetés keretében. „Arra ösztönöztük őket, hogy megfigyeljék saját érzeteiket, belső történéseiket, és hangot adjanak ezeknek, valamint visszajelzéseket adjanak és kapjanak társaiktól” – mondja Szentpétery Elemér.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

Valós helyzetekre és igényekre reflektál, az eredmények és tapasztalatok pedig beépíthetőek a helyi ifjúsági munkába. A projekt tudatosan tervezett és alaposan dokumentált, kipróbált partnerségben valósult meg, a szervezetek szoros együttműködésében. A tevékenységek és a résztvevők visszajelzései alapján a tervezett tanulási célok megvalósultak, így az önreflexió és szupervízió kapcsán azonnal alkalmazható módszereket tanultak, emellett pedig kompetenciafejlesztésük is tetten érhető, amely szintén támogatja jövőbeli munkájukat, ezáltal biztosítva a projekt fenntarthatóságát.

A program egyik fő tengelye a workshopok voltak fix témamegjelöléssel – a résztvevőknek ezeket a témákat kellett feldolgozni saját eszközeikkel. Ez lehetőséget nyújtott más kontextusban való tesztlésre, tapasztalatcserére és az önismeret fejlesztésére. „Facilitátorok által hozott szituációkat kellett csoportonként feldolgozni: hogyan járnának el? Mi a feladatuk abban a helyzetben? Vagy épp a résztvevők egy csendes helyre vonulva párokban megosztottak egymással egy-egy nehezebb történetet az életükből, a másik feladata pedig az aktív hallgatás és az empátia gyakorlása volt. A résztvevők jeleneteket alkottak annak megmutatására is, hogy mi történik, amikor bizonyos szabályok nincsenek betartva, vagy nem definiáltak. A céljaikat nyíl alakú papírdarabokra írták fel, és teljesülésüket napi szinten ellenőrizték. És persze jöhetett maga a peer csoportos szupervízió.”

A kötetlenebb elemek között szerepelt művészetterápiás foglalkozás és kulturális est is, ahol a partnerországok képviselői interaktív feladatokon keresztül mutatták be saját vidéküket.

Szórakoztató tanulás, hasznos gyakorlat

A három év alatt ez a program az Együttható talán legerősebb nemzetközi képzése lett: minden évben más fókuszot kapott. Ma már honlapja is van, illetve könyv alapján is elsajátíthatók a tréning lépései. Nem száraz információhalmazt kell elképzelni, inkább a megismert esettanulmányokkal találkozhatunk írásos formában is – az egyesület szervezetek körében terjeszti a kiadványt. A visszajelzésekből ugyanis az derült ki, hogy a programra nagy szükség van, a résztvevők nemcsak jól érezték magukat, de hasznosítják is a tanultakat a gyakorlati munka során. „Egy részüknek újdonság volt, amit itt hallottak” – számol be az utóhatásokról Szentpétery Elemér. „Ők azóta már tíz országban valósítottak meg további eseményeket a tapasztalataik átadására. Van, ahol az elnökségben, másutt a kliensekkel kapcsolatos döntéshozásra használják a módszert. Mostanra kialakult egy hatvan fős, aktív nemzetközi közösség.”

KEMPF ZITA
Újságíró

Párbeszéd a roma nőkért

Intézmény:
BAGázs Közhasznú
Egyesület, Budapest

Projekt címe:
Párbeszéd a roma nőkért

Koordinátor:
Dr. Aczél Zsófia,
Dr. Kovács Krisztina

Honlap:
<https://bagazs.org>

A BAGázs Közhasznú Egyesület jelenleg két Pest megyei település roma telepein, Bagon és Dányon végez munkát. Célja, hogy ezekben a szegregátumokban és az őket körülvevő társadalmi valóságban, attitűdökben változást érjen el. A Párbeszéd a roma nőkért című Erasmus+ projekt célja változás kezdeményezése a dányi közösség életében, erős és megtartó női csoport felépítésén keresztül. A projekt koordinátorával, Dr. Aczél Zsófiával beszélgettem.

Megoldást találni, mindig a telepen élőkkel együtt

Az egyesületnek szükségletalapú megközelítése van: nem feltétlenül állandó programokat szervezünk, hanem az éppen megfogalmazódott szükségletre vagy problémákörre próbálunk minél több irányból megoldást találni, mindig a telepen élőkkel együtt. A Párbeszéd a roma nőkért projektben a strukturált párbeszéd módszerét alkalmazva, a roma nők helyzetével kapcsolatos közpolitikai kérdéseket dolgoztuk fel, önkéntesek és szakértők bevonásával. Kezdsenek a módszerünket, amivel Bagon hatékonyan dolgozunk, szeretnénk volna átvinni Dányra.

A BAGázs módszer

A BAGázs-módszer az egyesület szakmai munkájának alapja, egy komplex, többszintű közösségi megközelítés, melynek keretében programokat indítanak egyének, családok és közösségek részére, követhető és teljesíthető célokat kijelölve a résztvevők számára. Az egyesület nem adományoz, munkavállalóik a telepeken dolgoznak; az ő képzésük a telep közösség egészében a változás lehetőségét és hitelességét teremti meg. Évente közel száz vegyes korosztályba tartozó önkéntest képeznek és vannak be a programokba, hogy általuk új mintákat hozzanak a zárt közösségbe.

Baghoz képest Dányon egy szervezettebb keretek közt, hagyományokhoz erősen ragaszkodó közösség él, ezért igényfelméréssel kezdtünk: narratív élettörténet-elbeszélés módszerével készítettünk mélyinterjúkat az ott élő roma nőkkel. Így valóban **olyan problémák vetődtek fel, amit a helyeik annak definiálnak, és nem olyan, amit mi külső szemmel annak érzünk**. A roma nők csoportja az egyik legkevésbé képviselt, leginkább sérülékeny társadalmi réteg, a cigány kisebbségen belül is kiszolgáltatottak. A dányiak életét alapvetően meghatározzák a cigány hagyományok; a konzervatív családmodellben a lányokat korán férjhez adják, emitt kiesnek az oktatási rendszerből. A nők elérését megnehezítette, hogy a telepen kevesen rendelkeznek telefonnal vagy internettel, illetve a megszólításukra csak egy igazán kedvező időpont létezett: mikor férjeik munkában voltak. A telep férfiakkal korlátozhatták őket a részvételben, mi is kaptunk negatív visszajelzéseket. Végül

a BAGázs állandó jelenléte volt a katalizátor a sikerhez; a közösség ismert minket, a szervezetet és a programjainkat, amiken keresztül volt kapcsolódási pontunk a telep nőikkel. A fiatal egyetemistákat is, akik közül a projektbe bevont önkéntesek kerültek ki, könnyebben érintettük meg a gender kérdés és a nők helyzetének témájával.

A tanult tehetetlenség állapotába rekedni

A tizennyolc telep nővel készített mélyinterjúkat közösen dolgoztuk fel az önkéntesekkel, értelmeztük a telep szokások, hagyományok rendszerét. Így szerveztünk meg húsz, heti rendszerességgel működő női csoportot, ahol különböző játékok és szituációs gyakorlatok segítségével dolgoztunk. A közös motívum, ami a csoportok tagjait összekötötte, a településen elterjedt dizájn drogok használata volt. A problémával a telep lakói napi szinten találkoznak: a drogfüggő férfiak helyett nincs kinek eltartani a családokat. Bagon jelentős probléma a droghasználat; a közösség teljesen szétesett, megszűntek a hagyományos keretek és szabályok. A telepek közel vannak egymáshoz és a dányiak ismerik a Bagon történeteket: az ott élő nők félnek, hogy Dányon is az fog történni, féltik a családjuk és a maguk biztonságát.

Miért a drogok?

Fontos megemlíteni, hogy a dizájn drogok használata tünete annak, hogy a közösség a társadalomból kirekesztetten, elszigetelten működik. A hazai mentálhigiénés ellátás az intézményrendszer problémái és a szakemberhiány miatt nem tud választ adni a hátrányos helyzetből fakadó kilátástalanságra. A drogfogyasztás viszont ad egyfajta választ. Kiutat jelent, menekülési lehetőséget a kétségbeesett állapotból, amit a telepiek oktatáshoz, egészségügyhöz való hozzáféréseinek hiányosságai, illetve a munkanélküliség és az azzal összefüggő anyagi problémák teremtenek.

Az egyéni történetek feltárták az ellátó intézményrendszer hiányosságait, megmutatva, **hogy tartós és valós változás a helyi érintettek, az intézményrendszer és a döntéshozók kommunikációjával érhető el**. Felépült a szociális, oktatási intézményekkel, valamint a település vezetőivel való párbeszéd. Szerettük volna elérni, hogy a problémáról közösen és nyíltan tudjunk beszélni (nehéz felvállalni egy településnek, hogy egy részében milyen komoly társadalmi krízis van), és az összefogás keretében kialakíthassunk egy megoldási stratégiát. Ezt hátráltatta az, hogy egy olyan komplex problémára kellett volna helyben választ adni, amely szélesebb társadalmi beavatkozást igényelne. A nem létező vagy teljesen diszfunkcionálisan működő szociális, egészségügyi, oktatási rendszer és társadalompolitika helyett egy kistélepülés nem tud mozdulni, így a cigánytelepekkel együtt inkább a tanult tehetetlenség állapotába reked.

A legfontosabb változás

A hatásméréséhez a legfontosabb változás módszerét használtuk, ahol a személyes élmények és tapasztalatok jelentik a kiindulópontot. Célja a megértés: a történeteken keresztül a közösség tagjainak egyéni és egyedi megközelítésével a saját tapasztalások példáin keresztül. Fontos, hogy a folyamatokat meg lehet beszélni, át lehet gondolni. A módszer megmutatja, minek van értelme abból, amit csinálunk, és az alapján tervezhetünk tovább.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

Alkalmat teremtettek Dányon a közös gondolkodásra roma és nem roma fiatalok, valamint a bevont döntéshozók között, ami alapot ad az esetleges további együttműködéshez. A közösségi aktivitás és összefogás a drogprobléma megoldására más települések számára is példaértékűvé vált.

Módszertana és szemlélete, miszerint alulról jövő, önszerveződő csoportokként lehetséges nyomást gyakorolni felsőbb szinteken is, valamint a döntéshozók szempontjából levont tanulsága – ahelyett, hogy segítség nélkül, magukra hagyatottan próbálnák megoldani a mélyszegénység problémáját, kifizetődőbb szövetségeket keresni – sok hasonló helyzetben lévő település és lakói számára jelenthet követendő példát.

A program legfontosabb változása, hogy kialakult egy olyan közeg, ahol a részt vevő telep női megélhették a bizalmat, életükben először tudtak problémáikról nyíltan beszélni.

Megtapasztalhatták, hogy nem kell hagyniuk, hogy a fejük fölött történjenek a dolgok: alulról jövő, önszerveződő csoportként is lehetséges nyomást gyakorolni felsőbb szinteken. Bár a női csoport ebben a formában nem ment tovább, a korábbi tagok bekapcsolódtak a telepen folyó párhuzamos programokba: adományboltunk keretében varrtak, munkavállalást segítő mentorprogramban vettek részt, egy korábbi csoporttagpedig a telepen futó gyermekprogramunk koordinátora lett.

A döntéshozók számára a probléma kilépett a szegregátum falai mögül, szembesítve őket a roma nők és a telep társadalmi helyzetével, a döntések és azok hiányának következményeivel.

A projekt lezárásával az ügynek nincs vége: egyesületünk tovább folytatja az egyeztetéseket az állami intézményekkel. Nem engedjük el Dány kezét. Ami a gondokon kívül összeköti egymással a telepeket, az az, hogy a közösség egy részének határozott szándéka van a változásra: hisznek abban, hogy közös munkával képesek változtatni a jelenlegi, sokszor reménytelennek tűnő helyzeten. •

SOMOGYI DOROTTYA
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

PROJEKT NEVE:
NEWSREEL – New skills for the next generation of journalists

IDŐTARTAM: 2017.09.01-2020.08.31

PARTNEREK:
Pécsi Tudományegyetem; University of Bucharest;
Erich-Brost Institut für Journalismus in Europa, Dortmund;
University Institute of Lisbon

SZELLEMI TERMÉKEK:
összehasonlító elemzés az újságírás-oktatás helyzetéről,
vázlatok a kurzusokhoz, e-learning tananyagok,
oktatási segédanyag, online szótár

Újra kell gondolni az újságírás szerepét és kereteit

Hírforgó: Bemutatkozik a Pécsi Tudományegyetem Newsreel projektje

Az újságírás felsőoktatási és munkaerőpiaci szempontból is dinamikusan fejlődő terület, amely a határokon átívelő együttműködést és a digitalizációt kiemelten fontossá teszi.

Az ebből fakadó kihívásokra kereste a válaszokat a Pécsi Tudományegyetem vezetésével megvalósuló „Newsreel – New Skills for the Next Generation of Journalists” projekt, melynek vége felé közeledve Polyák Gáborral, az egyetem oktatójával és projektkoordinátorával beszélgettünk.

A projekt honlapja:
newsreel.pte.hu

Hogy merült fel a gondolat, hogy éppen felsőoktatási stratégiai partnerségek keretében pályázzanak?

Volt egy szakmai és egy személyes ok. A szakmai az, hogy a világon mindenhol újra kell gondolni az újságírás szerepét és kereteit, ami különösen súlyos társadalmi kérdéseket vet fel. Az újságíróknak utat kell találniuk a közönséghez a közösségi média zajában, és meg kell őrizniük azt a hitelességet, amivel a demokratikus társadalmak működéséhez eddig hozzájárultak. Mivel a digitális és közösségimédia-alapú nyilvánosság minden országban hasonló kérdéseket vet fel, és sokat tanulhatunk a külföldi partnerektől magáról az újságíró képzésről, szakmailag nagyon indokoltnak tűnt egy ilyen együttműködés. A személyes szál pedig az, hogy egy rendezvényen találkoztam a partnerekkel, és mindhármukról az első pillanattól tudtam, hogy lesz közös projektünk. Ez a szimpátia a projekt során barátsággá alakult, és folyamatosan keressük a további közös munka lehetőségét.

A projekt eredményeként több elektronikus kurzus is született. Milyen szempontból jelentenek újdonságot ezek a projekttermékek?

Az e-learning jelentőségét például a koronavírus-járvány is nagyon világossá tette. Mi a kurzusainkon ebben a helyzetben is jól tudjuk használni az anyagainkat. A tananyagok kidolgozása egy hosszú folyamat volt, sok előkészítő munkával és ellenőrzési ponttal. **A végeredmény négy olyan elektronikus kurzus, amelyek teljeskörűen lefedik a digitális újságírás egy-egy területét.** A német partner a kollaboratív, mindenekelőtt a határokon átnyúló újságírás témáját dolgozta fel, a román résztvevők az adatújságírás és az adatvizualizáció témakörében készítettek tananyagot, a portugálok az újságírás jövőbeli üzleti modelljeit dolgozták fel, mi pedig olyan etikai kérdésekről készítettünk tananyagokat, mint az álhírek, az újságírás átláthatósága vagy az adatszivárogtatás. Ezek európai szinten is új témák, az elkészült anyagok nem csak a részt vevő intézmények számára értékesek. Célunk volt továbbá az angol nyelvű oktatás fejlesztése, és ezáltal egy szorosabb, akár közös képzés formájában történő együttműködés előkészítése.

Mennyire vonják be a hallgatókat a projektbe? Érkeznek tőlük visszajelzések?

A tananyagokat minden partneregyetem kipróbálta egy-egy kurzus keretében, és az így kapott visszajelzéseket igyekeztünk beépíteni a végleges anyagokba. Fontos szerep jutott egy határokon átnyúló újságírói projektnek is: **minden országból bekapcsolódtak hallgatók** egy-egy csapatba, és feldolgoztak egy, a környezetvédelemhez, klímaváltsághoz kapcsolódó témát. Az volt a terv, hogy a hallgatók az elkészült anyagokat a projekt zárókonferenciáján, Lisszabonban mutatják be, de ezt sajnos egyelőre felülírta a koronavírus. A cikkek meg fognak jelenni a projekt honlapján, és bízunk benne, hogy a lisszaboni workshop sem marad el véglegesen.

Mi bizonyult a legnagyobb kihívásnak a megvalósítás során? Merült fel valamilyen váratlan nehézség, akár szakmai, akár projektmenedzsment szempontból?

Mindannyian most ismerkedtünk az e-learning fejlesztés folyamatával. A technikai fejlesztést természetesen szakember végezte, mi a szakmai tartalmat állítottuk elő, ám az e-learning esetében ennek sajátos logikája van. A magyar csapat közvetített a külföldi partnerek és a magyar fejlesztő között, ami nem egyszerű feladat, de mivel mindenki lelkes volt, a nehézségeket megoldottuk konfliktus nélkül. Szerintem elég jó menedzsment megoldást találtunk ki. Minden részt vevő team felelős egy szakmai területért (kollaboratív újságírás, adatújságírás, üzleti modellek, etikai kérdések), amit végig kézben tart, és az egyes fázisok irányítását is megosztottuk egymás között. Így egyrészt senki nem volt túlterhelve, mégis mindenki kapott vezető szerepet, másrészt nem kellett várni egymásra, mert a szakterületét mindenki maga vitte.

Hogyan épülnek be az eredmények a jelenlegi képzésbe a projektben részt vevő, illetve a partnerségen kívüli intézményekben?

Ahogy említettem, már tartottunk kurzusokat a kifejlesztett szellemi termékek alapján. Pécssett két képzés is tervben van, ahol az összes tananyagot használni tudjuk. Bízom benne, hogy egy második stratégiai partnerségi projektben ki tudjuk bővíteni a szakmai területeket annyira, hogy önálló továbbképzés vagy mesterképzés épülhessen rá. Ahol újságíró képzés folyik, ott az általunk feldolgozott témák napirenden vannak, ezért **jó esély van arra, hogy más egyetemek is beépítik a kurzusokat vagy azok egy részét a képzéseikbe.** Egyébként a kutatás első fázisa egy összehasonlító tanulmány elkészítése volt az újságíró képzés helyzetéről, és a szabadon elérhető munka iránt óriási érdeklődést tapasztaltunk a világ minden tájáról.

Van olyan dolog, amit mai fejjel már másképp terveznének, alakítanának?

Biztosan több időt és személyes találkozót szánnánk az e-learning előkészítésére, a lehetőségek bemutatására, a koncepció megértésére. Ha lesz folytatás, akkor lehet, hogy beveszünk a projektbe egy olyan szakértőt, aki a tartalomelállító és az informatikai fejlesztő között közvetít. Ma már jobban ismerjük a fejlesztői felületeket is, biztosan még interaktívabb anyagokat tudnánk készíteni. De összességében ez egy olyan projekt, amit másodszor is így csinálnék.

A projekt vége felé járva adódik a kérdés, hogy milyen terveik vannak a jövőre nézve: terveznek szorosabb együttműködést más intézményekkel vagy akár egy új projektet?

Mindenképpen szeretnénk a lehető legszorosabbra fűzni a szálakat. Idén tavasszal elkészültünk az újabb KA203-as pályázattal, majd ezt követően jöhet egy közös mesterképzés. Addig is járunk egymáshoz konferenciákra és oktatni, és erősítjük a személyes kapcsolatokat. •

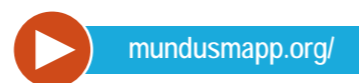

CSONKA VIKTÓRIA
Tempus Közalapítvány,
Felsőoktatási egység

A MESTERKÉPZÉSEK MAGASABB SZINTJE

Az Európai Bizottság szigorú szempontok alapján „Erasmus+ sikersztori” minősítéssel illetett két magyar Erasmus Mundus képzést. Korábban hazai projektek nem kaptak ilyen kitüntetést, és európai szinten is csak néhány egyetem büszkélkedhet az elismeréssel. Magyarország – különösen a felsőoktatási intézmények számát tekintve – eddig is eredményes volt az Erasmus Mundus programban: 2014 óta 16 nyertes projektben szerepelnek magyar intézmények, és hat esetben a koordinátor is hazai, de a mostani eredmény egyedülálló sikernek számít. Az ilyen projektek a minőségfejlesztést, az innovációt és a nemzetköziesítést is támogatják, de hozzájárulnak az Európai Felsőoktatási Térség minőségének és vonzerejének növeléséhez is a világban.

MUNDUS MAPP – LÉPÉSELŐNY A GLOBÁLIS ISMERETEKBE

A Közép-európai Egyetem által irányított projekt kiemelt célja, hogy bővítse a hallgatók ismereteit a felgyorsult ütemben változó globális környezetváltásokról, és felkészítse őket a kihívásokra a közpolitikában bevezetett újdonságok tekintetében. A program felvértezi a diákokat mind elméleti, mind gyakorlati tudással, melyek segítségével képesek lesznek átfogó képet alkotni a kortárs transznacionális politikai problémákról: az éghajlatváltozástól kezdve a nemzetközi terrorizmuson át egészen az új pénzügyi rendeletekig. Résztevői betekintést nyernek abba, miképp működnek az egyes politikai intézmények, milyen folyamatok zajlanak, és hogyan hatnak az intézkedések a globális gazdaság-politikára nemzetközi és helyi szinten, különös tekintettel az európai projektekre.

A Mundus MAPP program résztvevőinek összetétele igencsak sokszínű, mind az oktatói gárda, mind pedig a hallgatók tekintetében. A program 2007-es indulása óta 323 diák tanult a képzésben, akik a világ 78 országából érkeztek, öt kontinensről. Legnagyobb számban Németországból (23), az Egyesült Államokból (21) és Kolumbiából (20) jöttek Magyarországra.

A program akkreditációt szerzett a négy konzorciumi egyetem székhelyén: Magyarországon, Hollandiában, Spanyolországban és az Egyesült Királyságban, így a diploma európai szinten teljes mértékben elfogadott, a képzés elvégzése után pedig a diákok nagyobb eséllyel tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon. A Közép-európai Egyetemen végzett felmérés szerint a 2018-ban diplomát szerzett hallgatók 93%-a talált munkát az államvizsgát követő 6 hónapon belül.

A program további erőssége, hogy a hallgatók tanulmányi kirándulásokat tehetnek, illetve gyakorlatot végezhetnek elsőrangú nemzetközi szervezeteknél, állami szerveknél, illetve civil szervezetek kötelékében, ez pedig szintén elősegíti a munkába állást.

DOC NOMADS – A MOBIL FILMISKOLA

A budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem koordinálásával megvalósuló közös mesterképzési ösztöndíjprogramot dokumentumfilm-hallgatók számára hozták létre 2012-ben, hogy „határok nélkül” tanulhassanak, fejlődjenek, tapasztaljanak. Minden évben körülbelül 24 diák csatlakozik a programhoz, akik bejárják a részt vevő országok fővárosait, Lisszabont, Brüsszelt és Budapestet. Ezáltal különböző kulturális környezetben kell helytállniuk, fel kell találniuk magukat, érvényesülniük kell a megszokott szociális közegekön kívül, mindezt angol nyelven. A hallgatók a négy szemeszter alatt összesen 120 kredit értékű tantárgyat teljesítenek, és mintegy száz filmet készítenek el, melyeket különböző filmsztyilok gyakran építenek be programjaikba.

A DOC NOMADS programmal nyári egyetemre is lehet jelentkezni Európán kívüli filmintézményekbe, kiegészítve ezzel a mesterképzést. Az első, 2018-as nyári egyetemnek Libanon adott helyet, tavaly pedig Grúziában tartottak workshopot a dokumentumfilm-készítésről. A műhelymunka során a résztvevők abban fejlődtek, hogy minél inkább valóságként tudják ábrázolni a körülöttük lévő világot. Meg kellett örökíteniük egy történetet, amely az ő nézőpontjukon keresztül mutat be egy adott helyzetet, helyszínt, személyt, mindezt kép- és hangeffektusok segítségével. Ez a feladat arra szolgált, hogy fejlessze a diákok tehetségét a témaválasztásban és az idegen környezetben való kapcsolatépítésben, illetve hogy hozzászoktassa őket, milyen egy kreatív csapatban dolgozni.

A DOC NOMADS egyike azon néhány európai közös képzésnek, amelyeket nemzetközi szinten akkreditáltak. Az eljárást a flamand VLUHR ügynökség folytatta le, amely tagja az európai minőségbiztosítási ügynökségeket tömörítő EQAR regiszternek, és mint ilyen, jogosult az Európai Felsőoktatási Térségen belül nemzetközi eljárásokat lefolytatni. A DOC NOMADS közös diplomája így számos országban teljes mértékben elfogadott.

Összeállította: KISS-NÉMETHY NÓRA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Az Erasmus+ programon belül működő Erasmus Mundus közös mesterképzések (Erasmus Mundus Joint Master Degrees) célja, hogy az európai felsőoktatási intézmények kimagasló színvonalú – közös, kettős vagy többes diplomát adó – mesterképzéseket nyújtsanak a világ minden tájáról érkező hallgatók számára. Ezáltal a mesterszakon végzett hallgatók kompetenciái és készségei nagyobb mértékben és gyorsabb ütemben fejlődhetnek, arról nem is beszélve, hogy az elhelyezkedési esélyeik is jobbak a munkáltatók bevonása révén.

A DOC NOMADS IGAZI BRAND LETT MOSTANRA

A pozsonyi születésű, de gyermekkora óta Budapesten élő Dér Asia a Pázmány Péter Katolikus Egyetem kommunikáció szakán végzett, majd egyike volt a DOC NOMADS dokumentumfilm-es nemzetközi mesterképzés első végzőseinek. Arról kérdeztük, miként változtatta meg az életét ez a nem mindennapi tapasztalat, a több országban folytatott képzés, az ott szerzett ismeretek és kapcsolatok.

Mit adott neked a DOC NOMADS?

Rengeteg emlékem van, amelyeket sosem fogok elfelejteni, de ami rögtön beugrik, amikor a harmadik szemeszter végén, a vizsgafilmek vetítése után állunk huszonhatan az Uránia előtt, és sírunk összelelkezve. Akkor voltunk utoljára így együtt, az utolsó félévben három csoportban mentünk vissza Lisszabonba, Brüsszelbe és Budapestre, hogy leforgassuk a vizsgafilmjeinket. Annyira szomorú voltam, mint még soha addigi életemben. Igazi családdá váltunk, másfél évig mindent együtt csináltunk: együtt laktunk, táncoltunk, filmeket elemeztünk, kritizáltuk egymás terveit, felfedeztünk új városokat...

Most mivel foglalkozol?

Most fejeztem be első egészestés dokumentumfilmemet, amit Haragonics Sárival rendeztünk. Őt például egy DOC NOMADS filmforgatás során ismertem meg Kazincbarcikán, ahol a Színház- és Filmművészeti Egyetem diákjaival dolgoztunk együtt. Az Inkubátor program keretében el tudtam kezdeni a Nem haltam meg című film forgatását is, most azon dolgozunk egy kis stábbal.

Közben felvettek az SZFE doktori iskolájába, a dokumentumfilm szereplőre és rendezőre gyakorolt hosszú távú hatásával foglalkozom a kutatásomban. Mindez, amit itt felsoroltam, lehetetlen lett volna a DOC NOMADS nélkül. A mesterképzés alatt lettem biztos abban, hogy dokumentumfilmmel szeretnék foglalkozni, és képes is leszek rá. Ebben nagy szerepe volt az osztálytársaimnak és tanárainak, különösen Almási Tamásnak és Margarida Cardoso-nak.

Miért jó ha valakinek nemzetközi, több egyetem által jegyzett diplomája van?

Szerintem önmagában jó, ha valaki nem csak egy ország oktatási rendszerét ismeri meg, főleg, ha művészeti képzésről van szó. Minden országban más nézőpont, kulturális szokások és módszerek szerint tanítanak, másfajta a kapcsolat tanár és diák között, ezekből mind csak tanulni lehet, még abból is, ami számomra nem kellemes. Sok minden, ami azelőtt egyértelmű volt, mert Magyarországon úgy szokás, megkérdőjeleződött. Például, hogy miért van olyan kevés női tanár az egyetemeken. Lisszabonban és Brüsszelben szinte 50-50 százalék volt a nő és férfi tanárok aránya. Ez nem a „PC-ség” miatt fontos, hanem azért, mert rengeteg szempont kimarad, ha nők nem tanítanak filmezést, filmtörténetet, filozófiát. Szerencsére ez már sokat változott az SZFE-n is azóta.

De más gyakorlati haszna is van a DOC NOMADS diplomának. Sok olyan filmes támogatás van, amire csak az adott ország állampolgáraként pályázhat, vagy ha ott végeztél egyetemet. Mi a filmterveinkkel mind a három országba pályázhatunk, ha találunk olyan producort, akit érdekel a filmünk. És mivel minden félévben voltak producer tanáraink is, van olyan személyes kapcsolat, ahonnan el lehet indulni. De ha külföldi koprodukciós partnert vagy stábot keresek, akkor is percek alatt kapok legalább 3 ajánlatot. Ma már nincs olyan nemzetközi pályázati vagy fesztivál eredmény, ahol ne lehetne olvasni docnomadsos neveket. Igazi brand lett mostanra.

BEKE MÁRTON
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

Interkulturális tanulás

Ifjúsági projektből egyetemi kurzus

Az ELTE TÓK Társadalomtudományi Tanszéke a Tempus Közalapítvány támogatásával 2016 őszén kapcsolódott be az *Among Others* projektbe, és indította útjára az *Among Others: Intercultural learning in practice* kurzust, amely az Erasmus+ program keretében több külföldi egyetemen is fut. Középpontjában az interkulturális tanulás, a nemzetközi mobilitási programok és a fiatalok jövőképeinek sok szempontú feltérképezésére áll. A kurzus sajátosságairól és az eddigi tapasztalatokról a facilitátorokat, Déri Andrást és Gulyás Barnabást kérdeztem.

Először is, miben más ez az egyetemi óra, mint a többi?

András: Az *Among Others* nemformális tanulási módszerekkel vezeti be a hallgatókat az emberi jogok és az interkulturális tanulás témaköreibe. A kurzusnak vannak magyar és külföldi hallgatói is, akik az ELTE bármely karáról felvehetik az órát. A cél az, hogy a hallgatók olyan tapasztalatot szerezzenek, ami képessé teszi őket arra, hogy munkájukban alkalmazzák a nemformális tanulási elveket, érzékenyebbé váljanak a kulturális sokszínűségre, és az abból fakadó eltérések menedzselésére. A legfontosabb különbséget a kurzus felépítése, a számonkérés módja és az alkalmazott módszerek adják. A félév során hat alkalommal, egyenként 180 perces műhelyalkalmat szervezünk, amely eltér a szokványos szemináriumi kerettől. A kurzus felénél van egy egyhónapos szünet, amikor a hallgatók a tapasztaltakat alaposabban feldolgozzák, reflektálnak a tanulási folyamatukra, és még inkább elmélyülnek a témakörökben. A számonkérésről egyéni vagy csoportos javaslatok alapján ki-ki maga dönti el, hogy miként szeretne jegyet szerezni. Az egyetlen kikötés, hogy a javaslat a kurzus témájához kötődjön.

Honnan jött az ötlet, hogy egy nemformális tanulásra épülő kurzust indítsatok egy egyetemen?

Barnabás: A kurzus egy nemzeti irodák közötti Erasmus+ partnerséghez kapcsolódik, amely lehetővé teszi, hogy magyarországi egyetemeken is elérhetővé váljon. A fogadtatása pozitív volt, fokozatosan híre ment, hogy ez egy módszertanilag és megközelítésmódjait tekintve szokatlan, újszerű projekt. Ehhez sokat hozzátesz, hogy minden félévben szervezünk nyílt órákat, ahová oktatókat és érdeklődő szakembereket várunk. Illetve többször döntöttek a hallgatók csoportos projekt szervezése mellett, amibe társaikat is bevonták.

Változott-e bármit a kurzus a kezdete óta? Milyen visszajelzéseket kaptatok idáig?

Barnabás: A téma nem változott, inkább a „tananyag” lett egységesebb az évek során. Eleinte mi is tanultuk, hogy miként alkalmazzuk az összes nemformális tanulási alapelveket, miközben az egyetemi környezet eltérő, és a hallgatók elvárásait is teljesíteni kell. Már a hatodik szemeszternél járunk a megvalósításban, és minden évben komolyan vesszük a hallgatóktól és a nyílt alkalmak során kapott visszajelzéseket. Ezek megerősítenek minket abban, hogy a kurzus anyaga fontos, a módszertani megközelítés működik, és személyes, de akár szakmai fejlődési lehetőséget is nyújt a hallgatóknak.

Az egyetemi órák leginkább a hallgatók tanulásáról szólnak, mégis fel kell tennem a kérdést: ti, a kurzus facilitátorai mit tanultatok?

András: Számomra ez egy remek tanulási lehetőség a nemformális tanulási folyamatok facilitálására, hiszen egy tapasztalt trénerrel dolgozhatok együtt. Emellett a résztvevők sokszínűsége mindig érdekes beszélgetésekhez vezet, amelyek során eltérő nézőpontok, tapasztalatok, tudások megismerésére van lehetőség.

Barnabás: A tanulási folyamatot nagyon befolyásolja a környezet. Eleinte sokat küzdöttem magamban az egyetemi atmoszférával. Ma már otthonosan mozgok ebben a környezetben; és sikerült a módszereket is adaptálni.

Folytatódik a jövőben is a kurzus?

Barnabás: Igen, a kurzus folytatódik. Terveink között van, hogy a kapcsolódó „tananyag” online is elérhető legyen, és így a hallgatók jobban átlássák a félév menetét, több kapaszkodót kapjanak saját tanulásuk tervezéséhez is. A projekt hazai koordinátora, a Tempus Közalapítvány egy nemzetközi tanulmányutat készít elő, aminek részeként az ELTE-s kurzust is bemutatjuk. A cél az, hogy a projektben részt vevő országokból érkezni fogó oktatók megismerjék a projekt hazai tevékenységét.

A DIÁKOK VÉLEMÉNYÉRE ALAPOZVA TANÍTANA

Hegedüs Hajnalka az ELTE ötödéves angol-történelem tanárszakos hallgatója, a kurzus egyik résztvevője.

Milyen elvárásokkal érkezettél az *Among Others* órára?

Olyan órát szerettem volna felvenni, ahol aktívan tudom használni a nyelvtudásomat, és emellett tudok más országok hallgatóival is kapcsolatot építeni. Ezeket az elvárásomat pedig a kurzus tökéletesen teljesítette.

Milyen benyomásokat szereztél? Milyen eltéréseket tapasztaltál a többi egyetemi órádhoz képest?

Szerintem kifejezetten jó társaság jött össze, és sokszínű a nemzetközi összetétele. Emiatt a kurzusnak igen kellemes a dinamikája. A követelmények pedig sokkal kötetlenebbek egy kötelezően teljesítendő egyetemi kurzushoz képest. Hiszen itt a végső „termék” mivoltáról és mikéntjéről a csoport közösen dönt. Ezt hasznosnak és újító ötletnek tartom, ugyanis itt tényleg valami olyat hozunk létre, ami nem muszájból készül, hanem mindenki kiveszi a részét, és magáénak érezheti a produktumot.

Tanulmányaidat a tanárképzésben folytatod. Mik a tapasztalataid a nemformális tanulásról?

A tanulás itt inkább egymástól történik. Noha más kurzusokon is törekednek arra, hogy egymástól tanuljunk, ott mégis az oktatók az információ és a tudás legfőbb forrásai. Itt viszont már a meglévő tudásunkra építkeznek a facilitátorok. És ahogyan az elnevezés is jelzi, a feladatuk inkább az, hogy amit mi „kiokoskodunk”, azt segítsenek nekünk feldolgozni, megfogalmazni.

Kiknek ajánlanád ezt az órát?

Azoknak, akik egyrészt nyitottak más kultúrák felé, és szeretnének nemcsak hazai barátokat szerezni, hanem külföldi ismerősöket is. Továbbá olyanoknak, akik szeretnék gyakorolni az angol nyelvet, hiszen ez is egy fontos része a kurzusnak, de inkább csak afféle pozitív velejárója. Valamint azoknak a hallgatóknak is, akik nyitottak az oktatásnak egy innovatívabb formájára. Végül a többi tanárjelöltnek is azért, hogy ötleteket gyűjtsenek arra, hogy miképp lehet a frontális tanítás helyett, a diákok meglévő tudására kreatívan építeni, és a diákokat valami új létrehozására ösztönözni.

Te is fogsz átvenni valamit a tanításodból?

Mindenképpen. Az angol és a történelem kapcsán is könnyedén el tudom képzelni azt, hogy úgy tanítsak, hogy először a diákok véleményére, ismeretére alapozva összeszedjük az információkat, és ezekre alapozva kezdünk el „új téglákat elhelyezni a kis tudásházikónkra”.

TARI ZSOLT ATTILA

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Among Others – Non-formal Learning in Higher Education Developing Intercultural Competence

A projekt 2015-ben indult, összesen öt ifjúsági területen működő Erasmus+ nemzeti iroda közötti partnerségként. Az együttműködés kezdeményezője a lengyel nemzeti iroda volt, amihez a brit, ír, cseh és magyar Erasmus+ nemzeti iroda társult ekkor. Azóta a lett és a török nemzeti iroda is csatlakozott a kezdeményezéshez.

A PROJEKT CÉLJAI:

- A nemformális tanulás bevezetése a felsőoktatási intézményekbe, egyúttal az ifjúsági terület és a felsőoktatási szektor intézményei közötti együttműködés elősegítése.
- Jövőbeni fiatalokkal foglalkozó szakemberek és tanárok interkulturális kompetenciáinak fejlesztése, az ifjúsági munka minőségének javítása érdekében.
- Az uniós ifjúsági programok (Erasmus+ ifjúság és Európai Szolidaritási Testület) ismertségének növelése, használatának ösztönzése a fiatalokkal való munkában.

A projektben eddig részt vevő hazai felsőoktatási intézmények: Debreceni Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem

Kapcsolat:

Pável Luca - luca.pavel@tpf.hu
(Tempus Közalapítvány – Erasmus+ ifjúsági csoport)

KINCSESTÁR

ERASMUS+ PROJEKTTERMÉKEK SZUBJEKTÍV AJÁNLÓJA

Módszertani gyűjtemény, applikáció, új oktatási eszköz, innovatív játékok - mindez megvalósítható egy Erasmus+projektben is. Összeállításunkban inspiráló projekttermékekből szemezgettünk.

iPrepare – APP SEGÍT FELKÉSZÜLNI AZ ÖNKÉNTESSEGRE

Egy nemzetközi önkéntes projekt izgalmas, újdonságokkal és kihívásokkal teli kaland a résztvevők számára. Legyen szó az idegen ország okozta meglepetésekről vagy a téma megértéséről, erősen indokolt a kiutazás előtti felkészülés. Ezt hivatott megkönnyíteni mind a küldő szervezeteknek, mind az utazó önkénteseknek az Egyesek Ifjúsági Egyesület stratégiai partnerség projektje során fejlesztett iPrepare applikáció.

Ez egy olyan interaktív webes felület, amely a digitális tanulás lehetőségét nyújtja az önkénteseknek és a küldő szervezeteknek, különböző támogató anyagokkal, melyek megkönnyítik az önkéntes hosszú távú nemzetközi projektre való felkészülését a kiutazás előtt. A felület kifejlesztésének célja az önkéntesek felkészítésének minőségbeli javítása volt, és annak biztosítása, hogy minden szükséges információval rendelkezzenek utazás előtt. A küldő szervezetek számára lehetővé teszi, hogy egyszerűbben és költséghatékonyan szervezzék felkészítő tevékenységeiket, egy digitális, könnyen elérhető eszközzel kiegészítve.

Az iPrepare anyagai közt többféle témában találunk feladatokat, kvízeket, videókat modulokba szervezve, melyek megoldásával az önkéntesek rendszerben tudják átgondolni az utazás előtti teendőket, motivációikat, céljait. A modulokat kombinálva a küldő szervezetek áttekinthetik a szükséges felkészítő tevékenységeket, melyeket minden önkéntes egyéni szükségleteire formálhatnak.

Az eszköz mobilapplikációként is elérhető, és ingyen hozzáférhető az érdeklődők számára. Emellett pedig fontos, hogy kiegészíti, de nem helyettesíti a támogató szervezetek által nyújtott felkészítést.

PROJEKTTERMÉK: applikáció
TÉMA: önkéntesség, minőségfejlesztés, digitális kompetenciák

iprepare.eu/hu/

HANSÁGI RECEPTBANK

A Szegedi Szakképzési Centrum Hansági Ferenc Szakképző Iskolája Receptbankot hozott létre a mobilitásról hazatért diájkajkai különféle országokban megtanult inycsiklandó receptjeiből.

A projekt keretében összesen 28 diák utazott különböző országokba rövidebb-hosszabb szakmai gyakorlatra, hogy kipróbálhassák leendő szakmájukat egy másik országban, más környezetben, más alapanyagokkal. Leendő szakácsok, cukrászok, pincérek és idegenforgalom szakos diákok 7 külföldi partnerintézményhez utazhattak ki, Máltára, Romániába, Németországba, Ausztriába, valamint Portugáliába és Spanyolországba.

A résztvevők a Receptbankban számos, finomabbnál finomabb tradicionális receptet osztanak meg, melyeket ők maguk is elkészítettek a szakmai gyakorlatuk során. Ilyenek például a máltai bragióli, a bajor pereg vagy a spanyol flan.

PROJEKTTERMÉK: Hansági Receptbank
TÉMA: szakképzés, szakmai gyakorlat, vendéglátás, idegenforgalom

hansagiisk.hu/receptbank

PROJEKTTERMÉK: ökoturizmus tananyag
TÉMA: ökoturizmus, projekt alapú tanulás, fenntarthatóság, klímaváltozás

oneforallforgreen.wordpress.com/

MÓDSZERTANI ÖTLETGYŰJTEMÉNY NYELVOKTATÁSHOZ

Hogyan lehet a legtöbbet kihozni egy mobilitási projektből? Miként rendszerezzük az eredményeket és tegyük közzé azokat mások számára? Erre ad választ a Converzum Tudomány Nyelviskola Zrt. Újra tervezünk című projektjének gyűjteménye, amely hosszú távú segítség lehet többek közt a tanárképzés és a készítés területén.

Az Újra tervezünk című munkatársi mobilitás célja a naprakész módszertani, IKT-s és iskolamenedzsment-ismeretek megszerzése mellett a fogadóintézmények jó gyakorlatával kapcsolatos tapasztalatok beépítése, és az európai nemzeti kultúrák alaposabb megismerése volt. A Converzum tizenhét szakmai vezetésben, nemzetközileg elismert tanárképzésben, nyelvtanításban, mentorálásban, tanár- és ügyfélmenedzsmentben dolgozó munkatársa Európa több országában vett részt képzéseken, melyek összhangban álltak a szervezet fejlődési igényeivel, és hozzásegítették az iskolát termék- és szolgáltatási köreinek bővítéséhez, azok minőségi fejlesztéséhez, ezzel növelve a versenyképességet.

A projekt több szakaszban, csatornán és célközönségnek tervezett disszeminációs tevékenységei tanárok százait érték el. Az eredményeket a projektben részt vevő munkatársak beszámolóival, a heti rendszerességgel küldött módszertani hírlevél, a Converzum microsite-ja, bemutató órák és közvetve a szakmai vezetéssel és mentorokkal való együttműködés által tették elérhetővé. A weboldalon elérhető tartalmak nagyban hozzájárulnak, hogy a projekt anyagai hosszú távon megtalálhatók és használhatók maradjanak résztvevői beszámolókon, teljes workshopok bemutatóin, összefoglalóin és különböző témákban összegyűjtött hasznos anyagok, applikációk, feladatok listáján keresztül.

ÖKOTURIZMUS TANANYAGOK, SEGÉDLETEK

A Nyíregyházi SZC Sipkay Barna Kereskedelmi, Vendéglátóipari, Idegenforgalmi Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma az aktív társadalmi szerepvállalás és a fenntarthatóság nevében létrehozta a One for all, all for GREEN – Mindenki egyért, egy a ZÖLDÉRT elnevezésű projektjét.

A projekt célja az volt, hogy a jelenlegi és jövőbeli diákoknak is megmutathassák az ökoturizmus fontosságát, és a különböző országok hagyományos turizmusának problémáira közös erővel, kreatív módon találjanak megoldásokat.

A hét partnerország (Görögország, Magyarország, Olaszország, Portugália, Skócia, Spanyolország, s a kezdetekben Törökország) sikeres együttműködését tükrözi a projekt során létrehozott számos projekttermék. Már a rengeteg kisebb érdekes program, mint például a logóverseny vagy a hétnyelvű „zöldszótár” is nagymértékben hozzájárult a fiatalok tudásának fejlesztéséhez és a téma iránti elköteleződéséhez. A projekt legkülönlegesebb terméke a kulturális ekvivalencia térkép, amely a hét partnerországot hasonlítja össze kultúra, tradíció, gasztronómia, geográfia és turisztikai jellegzetességeik alapján. A térkép mellett egy rendkívül alapos felmérés keretében mutatták be a tanulók, hogy mennyire érdekelt Algéria a magyar turisztikai piacon, s emellett egy 6 napos megszerzett utazási tervet is csatoltak, szállással, utazással együtt, amely részletesen számol be Algéria szépségeiről, kultúrájáról. A dokumentum végén az országra szabott ökoturizmus kisokos található, amellyel elősegítik az oda látogatók tudatos utazását.

A közös tananyagok más közoktatási intézmények számára is ötletként szolgálhatnak a környezetvédelem és az ökoturizmus témájának iskolai feldolgozására.

PROJEKTTERMÉK: weboldal és módszertani gyűjtemény
TÉMA: IKT, tanárképzés, üzleti nyelvtanítás, holisztikus nyelvtanítás, burnout szindróma, iskolamenedzsment, szakmai megújulás

converzum.wixsite.com/converzumerasmus

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
SIMON FANNI, SOMOGYI DOROTTYA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

EGY FESZTIVÁLON A SZAVAZÁS IS JOBBAN MENNE

Pest Megye Önkormányzata 6 nemzetközi partner együttműködésével valósította meg az *iDebate – Vitakozva tanulni* projektet, amelynek célja a fiatalok társadalmi szerepvállalásának ösztönzése, a közéletbe való bevonása volt. A helyi rendezvényeken kiderült: a gyerekeknek sok ötletük van arra, hogyan lehetne a korosztályuk aktivitását növelni. A projekt során létrejött iDebate online ifjúsági platform folyamatosan frissül, a fórumozók és követők száma pedig még most is bővül. Dorka Áronnal, Pest Megye Önkormányzatának programfelelősével beszélgettünk.

PEST MEGYE ÖNKORMÁNYZATA

(PROJEKTPARTNER)

*I debate, therefore I learn - Vitakozva tanulni
civil társadalmi projekt
2017*

Mi volt az *I debate, therefore I learn – Vitakozva tanulni* program alapvető célja?

A fiatalok közéleti szerepvállalását szeretnénk volna minél inkább ösztönözni, bevonni őket a politikába, annak érdekében, hogy minél többen részt vegyenek az európai parlamenti választásokon. A projekt 2019 januárjában zárult, röviddel a választások előtt.

Ki volt a projekt ötletgazdája, és kik voltak a nemzetközi partnerek?

A vezető partner a Student Plus nevű temesvári ifjúsági szervezet, akik elsősorban fiataloknak szóló és önkéntes programokkal foglalkoznak. Pest Megye Önkormányzatához hasonlóan ők is egy Europe Direct irodát működtetnek. Ez az Európai Bizottság kommunikációs és tájékoztató hálózata, amely ügyfélszolgálati munkát végez, illetve az EU-val kapcsolatos kérdésekre válaszol. A tevékenységünk fontos eleme az ifjúsági, iskolai programok szervezése, ilyenek például az EU-tanórák, vetélkedők, illetve egy roadshow, amelynek keretében a fontosabb rendezvényeket járjuk körbe egy EU-s sátorral. A Europe Direct hálózat keretén belül sokszor találkoztunk különböző képzéseken a külföldi kollégákkal, egy ilyen vetődött fel a Brexit népszavazás kapcsán, hogy azoknak a brit fiataloknak a többsége, akik az EU-ban maradás mellett döntöttek volna, nem ment el szavazni, inkább otthon maradt. És sajnos az **Unión belül a többi szavazásra is általánosan igaz, hogy a fiatalok részvétele nagyon alacsony.** Elkezdtünk együtt gondolkodni, és így született meg a projekt ötlete, ami ugyanakkor nem a Europe Direct hálózaton belül valósult meg. Hamar rátaláltunk az Európa a polgárokért pályázatra, amely kifejezetten a társadalmi szerepvállalás erősítéséről és az európai gondolat terjesztéséről szól. Nemzetközi partnereink egy szlovén, egy szerb, egy olasz és egy horvát ifjúsági szervezet, emellett a Lisszaboni Egyetem politológiai tanszéke, illetve az ezen a tanszéken működő szakkollégium voltak.

Hogyan sikerült bevonni a fiatalokat a projektbe?

A mi ötletünk az volt, hogy őket magukat kérdezzük meg arról, hogyan lehetne őket mozgósítani. Minden partner öt helyi rendezvényt szervezett meg, főleg iskolákban. Magyarországon **két ceglédi, egy érdi, egy ráckevei és egy gödöllői iskola vett részt a programban.** A vitaversenyekhez hasonlóan az úgynevezett esetmegoldás módszertanával dolgoztunk. Szerettük volna az iskolák diákjainak minél nagyobb részét bevonni a programba, ezért először egy online elérhető esetet kaptak, amit körülbelül negyed óra alatt meg lehetett oldani. Ez egy animációs filmben ágyazott történeten keresztül vezette végig őket a pályaválasztás nehézségein és lehetőségein. Az egyik választási lehetőség ebben az esetben egy másik EU-s országban történő továbbtanulás, csereprogram vagy önkénteskedés volt. Azok közül, akik ezt a feladatot megoldották, minden helyszínen három-három csapatot választottunk ki. Ők utána kaptak egy, az állampolgári részvétellel kapcsolatos esettanulmányt, amit az Európai Bizottság és az Európai Parlament szakértőivel együtt állítottunk össze. Ez alapján tudtak felkészülni, és a helyi iskolai rendezvények keretében a három csapat vitázott egymással. Az ötleteiket a diákok és egy zsűri előtt kellett prezentálniuk, és mindenhol kiválasztottunk egy helyi győztest. Ezen kívül volt a projektnek négy nemzetközi rendezvénye, ahová a többi résztvevő országból is érkeztek fiatalok.

Milyen témák kerültek elő az eseményeken?

A fő témát mi szervezők határoztuk meg még a projekt elején, ez pedig a „digitális részvételi módok a modern demokráciában” volt, különös tekintettel arra, hogyan lehet a közösségi médiában, az interneten keresztül bevonni a fiatalokat a közéletbe. A zárórészvényen pedig kifejezetten **az európai parlamenti választás volt a fókuszban. A helyi rendezvényeken jellemzően téma volt még az önkéntesség és a fenntartható fejlődés is** – mindig a helyi partneren múlik, hogy ott éppen „mi van a levegőben”, miről érdemes beszélni.

Hogy zajlottak a nemzetközi események?

A rendezvényeknek volt egy része, amikor a különböző partnerektől érkező résztvevők beszéltek a diákoknak a saját országukról, és arról, hogy ott milyen a fiatalok helyzete, illetve arról, hogy a helyi rendezvényeken milyen megoldási javaslatok születtek. A liszaboni esemény némileg kilógott a sorból, mivel azon jellemzően egyetemisták és egyetemi oktatók vettek részt, így az inkább egy elméleti, elemzőbb jellegű rendezvény volt.

Mi derült ki arról, hogy vajon a fiatalok miért nem vesznek részt aktívan a közéletben?

A gyerekek életének egy jelentős része online, a közösségi médiában zajlik, és alapvetően nem is értik, hogy miért nem lehet az interneten szavazni. Azt tudják, hogy ennek lennének biztonsági kockázatai, de furcsa nekik, hogy el kell menni valahova és tollal kell ikszelni. Ennek az a tanulsága, hogy **a fiatalok leginkább a nekik „kézre álló” eszközökön keresztül tudnának bekapcsolódni a közéletbe és a vitákba.** A rendezvényeinken azt kértük,

hogy konkrét esettanulmányok alapján dolgozzanak ki megoldási javaslatokat azzal kapcsolatban, hogyan lehetne a korosztályukat jobban aktivizálni. Rengeteg online, technikai és közösségi média eszköz szerepelt a javaslatok között. Felvetődött az is, hogy a választásoknak egyfajta „demokrácia fesztivál” keretében kellene zajlania, amikor több napon keresztül ezzel foglalkoznak a résztvevők, és maga a szavazás lenne ennek a csúcspontja.

A magyar iskolákban nem jellemzőek ezek a viták és versenyesemények. Mennyire volt ez idegen a diákok számára?

Nem úgy álltak ehhez a dologhoz, mint egy szokásos tanulmányi versenyhez vagy iskolai feladathoz, inkább szórakozásnak fogták fel. A rendezvényeken a saját diáktársaiktól hallgattak előadásokat, a pedagógusok meg sem jelentek az előadók között. Általában éppen a tanárok számára volt szokatlan, újszerű ez a dolog. A háromfős csapatok összeállítása automatikusan történt az első, online esettanulmány megoldásai alapján. Így nem feltétlenül azok kerültek egy csapatba, akikről a tanárok eredetileg azt gondolták volna, vagy akik addig jellemzően részt szoktak venni tanulmányi versenyeken.

Mi lehet a projekt utóélete, hogyan tudják hasznosítani a tanulságait?

A projekt keretében létrejött online platform és közösségi oldal továbbra is működik, folyamatosan frissül, a fórumozók és követők száma még most is bővül. Az iDebate vitáin elhangzott ötletek, javaslatok, észrevételek segítik a munkánkat, elsősorban a fiataloknak szóló programok tervezése során. A legfontosabb szempont, amit az online és közösségi eszközök használata mellett az iDebate eredményeként alkalmazunk, hogy a fiatalok ne csak egyszerűen résztvevői, alanyai legyenek a programjainknak, hanem aktív, bevont szereplői, akiknek folyamatosan lehetőségük van a program formálására, ötleteik, véleményük megjelenítésére.

F. SZABÓ KATA, újságíró

A projekt honlapja:

<https://i-debate.eu>

<http://www.pestmegye.hu/2-uncategorised/3907-idebate>
[facebook.hu/idebateeu](https://www.facebook.com/idebateeu)

Az Európa a polgárokért kétnyelvű, projekteket bemutató disszeminációs füzetet elektornikus formában elérhető a Tempus Közalapítvány honlapján: tka.hu » Kiadványok » Európa a polgárokért

MUTASSA MEG, MILYEN PLUSZ REJLIK AZ ERASMUS+ PROJEKTJÉBEN!

Közeleg az Erasmus+ program jelenlegi szakaszának utolsó éve – ideje felvillantani, miket értünk el az elmúlt hét évben! Ebben nagy szerepe van a disszeminációnak, amellyel nemcsak a program és az adott projekt eredményeit tehetjük szélesebb körben ismertté, de saját intézményünk, szervezetünk hírnevét is növelhetjük.

A nemzetközi **Erasmus Napok** keretében **együtt ünnepeljük az Erasmus+ programot**. Az októberi háromnapos programsorozatban minden projektmegvalósító szervezet megmutathatja magát különféle események szervezésével: lehet információs nap, workshop, módszertani bemutató, flashmob, élménybeszámoló, vagy bármilyen rendhagyó megmozdulás a résztvevők bevonásával.

Részletekért kövesse a Tempus Közalapítvány híreit és közösségi média felületeit!

tka.hu/erasmusdays

erasmusdays.eu

MEGOSZTJUK HÍREIT, FELHÍVÁSAIT

Az **Erasmus+ ifjúság és Eurodesk Facebook oldalunkat** immár több mint 13 000, míg **Erasmus+ tanároknak Facebook oldalunkat** több mint 4700 ember követi.

Ezek a csatornákon, csakúgy, mint a Tempus Közalapítvány hírlevelében rendszeresen hírt adunk pályázóink projektjeiről, megosztjuk felhívásaikat.

Ha élni szeretne ezzel a elérhetőséggel, írjon az erasmushirek@tpf.hu e-mail címre!

[f](#) Erasmus+ Ifjúság és Eurodesk

[f](#) Erasmus+ tanároknak

DISSZEMINÁCIÓS TRÉNING

Támogatott Erasmus+ pályázóinknak minden évben rendezünk disszeminációs tréninget, ahol egy nap alatt szakmai előadások és gyakorlati műhelyek segítségével kaphatnak tippet, ötleteket és inspirációt projektjeik disszeminációjához és szervezetük, intézményük népszerűsítéséhez.

Figyelje rendezvényeinket, ne maradjon le a lehetőségről!

HARGITAI ÁGNES,
SIMON BOGLÁRKA,
SOMOGYI DOROTTYA

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

5 TIPP A SIKERES DISSZEMINÁCIÓHOZ

A DISSZEMINÁCIÓ NEM A PROJEKT VÉGÉN KEZDŐDIK

Ne csak a projekt eredményeire fókuszáljunk; tervezzük a megvalósulása előtt, a projekt közben és a lezárása után is disszeminációs tevékenységeket. Például: a projekt előtti disszemináció része lehet a résztvevők toborzása, kapcsolatrendszer kiépítése, de már az is, ha kihirdetjük a honlapunkon, hogy pályázatot nyertünk. Projekt közben a résztvevőket is bevonhatjuk a disszeminációba, például egy mobilitás esetében lehet az a résztvevők feladata, hogy a közösségi média oldalukra posztoljanak képeket, videókat, esetleg írjanak blogbejegyzéseket a szervezet honlapjára. A projektet követően megkezdődhet az eredménykommunikáció, amely nem csak száraz adatokból állhat, része a személyes történetek, beszámolók megosztása is.

MIÉRT, KINEK, HOL? EZ ITT A KÉRDÉS!

Kezdő lépésként néhány alapvető kérdést kell végiggondolni, amelyek szorosan összefüggnek egymással.

Miért akarunk hírt adni a tevékenységünkről? Mi a hosszú távú cél, amit szeretnénk elérni intézményi vagy szervezeti szinten? Másképp, másnak és másról kell kommunikálni, ha döntéshozói szintre szeretnénk eljuttatni törekvéseinket, új partnerek felé nyitnánk vagy az ifjúsági cserénkre szeretnénk több résztvevőt bevonni.

Kinek akarunk hírt adni tevékenységünkről? A tervben meg kell határozni azt is, ki a disszemináció célcsoportja. Széles körben terjeszteni az információt vagy specifikus csoportot céloznánk meg? Szeretnénk bevonni a sajtót vagy döntéshozókat? Melyik generációt szólítanánk meg? Mindehhez ismerni kell a célcsoportot és az igényeit, és minél konkrétabban meg kell határozni, kik is ők. Például, a „fiatalok” mint célcsoport elég tág, de a „helyi általános iskolában tanuló 11. évfolyamos diákok” már egy releváns megközelítés lehet.

Hol tudjuk elérni a célcsoportot? Attól függően válasszuk meg az eszközt, hogy kinek és mit kommunikálunk. Hol érhető el a legjobban a célcsoportot: online vagy offline platformon? Melyikkel van nagyobb tapasztalatunk? Persze, fejlődni mindig lehet, de nem kell rögtön a legbonyolultabb és legköltségesebb high-tech marketing eszközökre gondolni. Ha van Facebook oldalunk vagy aktív hírlevelünk, bátran kezdhetjük a projekt disszeminációját ott. Ha viszont tudjuk, hogy az iskola diákjait a sulirádióban tudjuk a legegyszerűbben elérni, használjuk a hangosbemondót.

GAZDÁLKODJUNK ERŐFORRÁSAINKKAL!

Vannak olyan eszközök és felületek, amelyekről hajlamosak vagyunk elfelejtenek. Ilyen például a fent említett sulirádió vagy a régóta nem frissített weboldal. Érdemes végiggondolni, milyen eszközök állnak a rendelkezésünkre. Használjuk ezeket a meglévő erőforrásokat: a már létező online és offline eszközeinket, csakúgy, mint a nemzeti iroda és az Európai Unió által biztosított felületeket (pl.: Erasmus+ Project Results Platform).

Ne felejtsük el partnereinkről sem, lehetőség szerint delegáljunk feladatokat számukra is. Ha egy-egy partnerszervezet vagy ismerős megosztja a hírünket, az máris több embert érhet el; ha pedig például egy résztvevő vagy a projekt célcsoportjának egyik tagja osztja meg a projekt során szerzett tapasztalatait, anélkül válik láthatóbbá a tevékenységünk, hogy a koordinátori feladatok mellett még kommunikációs tartalmat is gyártottunk volna.

A MINŐSÉG MEGHATÁROZÓ

Mindig törekedjünk jó minőségű tartalom előállítására; legyen az kép, videó vagy szöveg. Ha a projekt egy nagyobb eseménye vagy fordulópontja következik, érdemes előre végiggondolni, hogy arról mit és hogyan szeretnénk közölni, és ehhez ott milyen tartalmat készítünk majd: pl.: egy konferencián nemcsak csoportkép készülhet a résztvevőkről, hanem megkérdezhetjük a véleményüket vagy rövid videós interjúkat vehetünk fel az előadókkal is. Ha van egy listánk, könnyebb tervezni!

ALAKÍTSUNK A TERVEN, HA KELL!

Tanácsos nyomon követni, hogyan alakulnak a tevékenységek, és helyet hagyni a disszeminációs tervben az időközi változtatásokra, igazításokra. Mennyi embert értünk el a tartalmunkkal? Jól lőttük be a célcsoportot? Érthetően kommunikálunk velük? Ezeket végiggondolva időről időre térjünk vissza a tervünkhöz!

TIPPI!

Átláthatóbbá és egyszerűbbé teszi a disszeminációs tervezést **EZ A KREATÍV MUNKALAP** (https://tka.hu/docs/palyazatok/munkalap_egybe.pdf)! Segítségével összeírhatjuk, hogy mi az a kulcsüzenet, amit el szeretnénk juttatni a nagyközönséghez; kik képezik a célcsoportot; miről szeretnénk hírt adni a projekt előtt-közben-után; milyen csatornákon keresztül juttathatjuk el az üzenetet stb.

A SIKERES BLOGOLÁS TRÜKKJEI

Tippek és tanácsok projektmegvalósítóknak

A projektek népszerűsítésének remek módja a blogírás, ezért összegyűjtöttünk 5 hasznos tippet, ami segíthet elindulni.

MIÉRT ÉRDEMES BELEVÁGNI?

Nemcsak azért jó blogot indítani, mert egyszerű időtöltés, amelyen keresztül kibontakoztathatjuk íráskészségünket és kreativitásunkat, hanem mert felhívhatjuk általa a figyelmet azokra az ügyekre, amik éppen foglalkoztatnak, és amik igazán fontosak nekünk – például az Erasmus+ projektünkre! A disszemináció egyik legizgalmasabb és legszínesebb formája a blogolás, hiszen lehet személyes, amikor élménybeszámolókat, képeket és videókat osztunk meg, de lehet szakmai is, amikor az eredményeket, adatokat vagy tájékoztatókat tesszük közzé a projektre vonatkozóan.

Gyors tipp: Az első bejegyzésünkben írjuk le a projekt háttérét, mutassuk be a projektcsapatot és ismertessük a célkitűzéseket!

HOGYAN TALÁLJUK MEG A TESTHEZÁLLÓ STÍLUST?

Kezdetben nehéz lehet rátalálni a stílusra, ami elég szakmai ahhoz, hogy megállja a helyét egy pályázati beszámolóban vagy az intézmény honlapján, ugyanakkor nem túl száraz és egyhangú azok számára sem, akik laikusként, érdeklődésből olvassák. Célszerű az arany középutat választani, és nem túlzásba vinni egyik irányzatot sem: számoljunk be a projekt fázisairól, kimeneteleiről abban a stílusban, amely átláthatóvá teszi a projekt háttérét és a munkálatokat, de adjunk hírt a személyes tapasztalatokról, élményekről is.

Gyors tipp: Alkalmazzuk a 2:1 arányt, miszerint háromból kettő bejegyzés legyen szakmai, egy pedig személyes!

HOL LEGYEN A BLOG?

A legtöbben azt tanácsolják, hogy mindegy, melyik felületen, csak vágjunk bele, hiszen számtalan ingyenes platform közül válogathatunk. Ez így is van, viszont egy projekt esetében számításba kell venni azt is, hogy pontosan milyen egyéb felületen (iskolai honlap, Erasmus+ Project Results Platform, hírlevél) szeretnénk szerepeltetni a blogot. Ezért érdemes konzultálni az intézmény honlapjáért felelős munkatárssal, hogy ő mit javasol, hiszen az is elképzelhető, hogy egyszerűbb a már meglévő honlapon kialakítani egy blog szekciót, ahol rögtön kezdetét is veheti az írás.

Gyors tipp: Tüntessük fel jól látható helyen a legfontosabb adatokat (intézmény neve, projekt címe, koordinátor neve, pályázattípus) és elérhetőségeinket (e-mail-cím), hogy ha valaki megosztaná a bejegyzésünket vagy fel szeretné venni velünk a kapcsolatot, ne kelljen sokat keresgélnie!

KI A CÉLCSOPORT?

Mielőtt közzétennék az első bejegyzést, határozzuk meg, hogy kinek is írunk pontosan és milyen céllal! Pedagógus mobilitásban, külföldi szakmai továbbképzésen vesznek részt az intézmény munkatársai? Akkor a blogbejegyzéseken keresztül szuper élménybeszámolókat és kurzusajánlókat írhatnak az otthon maradt kollégák vagy más intézmények munkatársai számára, akik ebből inspirálódhatnak és tanulhatnak. A másik oldalról nézve viszont, a diákoknak vagy a diákok szüleinek ezek a bejegyzések érdekesek lehetnek ugyan, de nem nyújtanak túl sok hasznos információt.

Gyors tipp: Legyen ütemtervünk, hogy milyen gyakorisággal szeretnénk bejegyzéseket írni, és akkor az olvasóink is úgy tudnak készülni!

MEGOSZTANI, MEGOSZTANI ÉS MEGOSZTANI

Ha megvan a motiváció, a stílus, a felület és a célcsoport, akkor nincs más hátra, mint megosztani, ahol és amikor csak lehetséges, hiszen a blogolás azzal még nem ér véget, hogy megírtuk az első bejegyzésünket. A kész írásokat a lehető legtöbb felületen célszerű megosztani, hogy minél több olvasóhoz, érdeklődőhöz eljuthassanak, ezzel is elősegítve a projekt széles körű elérését. Praktikus, ha van egy listánk a belső kommunikációs csatornáinkról: intézményi honlap (ha másik felületen van a blogunk), hírlevél, közösségi média felület. Emellett gyűjtsük össze a külső csatornákat is, ahova elküldhetjük a tartalmat: helyi sajtó, releváns közösségi média oldalak, csoportok vagy a partnereink honlapja, hírlevele.

Gyors tipp: A Tempus Közalapítványnál előszeretettel jelenítjük meg pályázóink híreit, bejegyzéseit a honlapunktól kezdve, a hírlevelünkön át egészen a Facebook oldalainkig. Pályázóink híreit az erasmushirek@tpf.hu címünkre várjuk!

SIMON BOGLÁRKA,

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

SCHOOL EDUCATION GATEWAY SOROZAT

Mobilitási lehetőségek – szakmai látogatásra alkalmas fogadóintézmények

A Pályázati Pavilon előző számában bemutatott Kurzusokkatalógus után, ezúttal az Európai Bizottság köznevelési portáljának egy másik keresőfelületét ismerhetik meg. Minisorozatunk célja, hogy kiemeljük a School Education Gateway legfontosabb funkcióit, ezzel is segítve a különböző köznevelési szereplők Erasmus+ pályázatokban való erőteljesebb részvételét.

A mobilitási lehetőségek adatbázisa a megfelelő partnerintézmények feltérképezésében segít. Itt megtalálhatók azok a projektek, melyek már rendelkeznek az adott célkitűzésekhez kapcsolódó jó gyakorlatokkal, és azt szívesen megosztják másokkal egy szakmai látogatás formájában. Ezzel új szakmai kapcsolatok, testvériskolai hálózatok létrehozására nyílik lehetőség az európai oktatási dimenzióban.

Kiválaszthatják a mobilitási lehetőségekre vonatkozó ajánlatokat vagy a mobilitási lehetőségekre való részvételi igényt jelző egyéni hirdetményeket. Ez egy **egyszerű keresési forma**, a keresésre kattintva a listából lehet kiválasztani majd a megfelelő fogadóintézményeket, az általuk megadott szakmai leírás alapján. Ebben az esetben 3 mező kitöltése szükséges. Egyrészt megadhatunk egy saját kulcsszót, másrészt a legördülő menüből kiválaszthatjuk, hogy személyes részvételt igényel a kurzus vagy online lehetőséget keresünk, illetve egy másik legördülő menüből kiválaszthatjuk a számunkra releváns tématerületet is.

Az **összetett keresés** kiválasztásával további szűrési lehetőségek is rendelkezésre állnak. Összesen 1-8 keresési kritériumot adhatnak meg legördülő menük segítségével, a saját preferenciájuknak és intézményi céljuknak megfelelően: célközönség, kulcskompetencia, a lehetőség típusa, a fogadó szervezet típusa, helyszín, nyelv, illetve a kezdő vagy befejező dátum. A lehetőség típusa kategóriában az alábbi felsorolás közül választhatnak: hosszú vagy rövid távú vendégtanári megbízás, szakmai gyakorlati lehetőségek diákok számára, szakmai látogatás vagy tanárasszisztens.

A megadott kritériumok alapján az adatbázis megjeleníti a lehetséges találatokat, melyekre egyesével kattintva el lehet olvasni a szakmai tartalmat, illetve a fogadóintézmény elérhetőségei is rendelkezésre állnak.

A következő részben az Erasmus+ partnerségi pályázatokat megvalósító intézmények adatbázisáról nyújtunk részletesebb tájékoztatást. A következő részben az Erasmus+ partnerségi pályázatokat megvalósító intézmények adatbázisáról nyújtunk részletesebb tájékoztatást.

SZILÁGYI RÓBERT

Tempus Közalapítvány, Erasmus+ programiroda

schooleducationgateway.eu/hu/pub/index.htm

VENDÉGOLDAL

EU-TANODA - UNIÓS ISMERETEK VIDÉKEN ÉLŐ DIÁKOKNAK

2019. március 1-jén egy új projekt vette kezdetét: az Európai Bizottság Magyarországi Képvisellete elindította vidéki tanóra programját, az EU-Tanodát. A projektet a Képviselőlet megbízásából a Pillar Alapítvány valósítja meg.

A Képviselőlet munkatársai már évek óta tartanak hasonló órákat, ám eddig főként budapesti és megyeszékhelyeken lévő iskolákat sikerült elérniük. A korábbi sikeres koncepcióra építve most az a cél, hogy az uniós ismeretek és lehetőségek híre a kisebb településeken élőkhöz is eljusson.

FONTOS ÉS HASZNOS TUDÁS

A 7-8. osztályos és középiskolás diákoknak tartott rendhagyó EU-s ismeretterjesztő órákon a résztvevők az elméleti ismereteken felül interaktív, játékos foglalkozások keretében szerezhetnek a mindennapokban is jól használható tudást az Európai Unióról és az általa kínált lehetőségekről. Szó esik az EU történetéről, intézményrendszeréről, a tagállamokról, az EU vívmányairól és aktualitásairól is. Az oktatók a program keretében hangsúlyozzák, hogy az EU egy lehetőség, így az órákon mindig szerepet kapnak a kifejezetten diákoknak szóló uniós programok, így például az Erasmus+ ösztöndíjak, a csereprogramok, az önkéntes vagy továbbtanulási lehetőségek és a szakmai gyakorlatok. A 45 vagy 90 perces előadások tartalma minden esetben igazodik a diákok életkori sajátosságaihoz, a tantervi követelményekhez, és a fogadó iskola igényeihez. A tanórán való részvétel az iskolák részéről anyagi hozzájárulást nem igényel, mindössze kivetítő, laptop és internet szükséges az órákhoz.

AZ ELSŐ ÉV TAPASZTALATAI ÉS A FOLYTATÁS

Az EU-Tanoda csapata Budapestről indulva járja az országot. Az oktatóknak hosszú kilométereket megtéve a projekt első évében Magyarország mind a 19 megyéjébe, összesen 55 településre sikerült eljutniuk. **A 76 megtartott tanórán 1997 diák gazdagodott uniós ismeretekkel.** Az iskolákban kapott szívélyes és örömteli fogadtatás az oktatókat is lelkesedéssel töltötte el, az egyes alkalmak pedig számukra is hasznos tapasztalatot és sok emlékezetes pillanatot nyújtottak. A programsorozat első éve lezárult, a visszajelzések nagyon pozitívak voltak, több helyszínen visszavárják az EU-Tanodát. Jó hír, hogy a tanórák a 2020/2021-es tanévben is folytatódnak, a szervezők folyamatosan várják vidéki általános és középiskolák jelentkezését.

AZ EU-TANODA CSAPATA

Az EU-Tanoda csapata tapasztalt és lelkes uniós szakértőkből áll. A projekt vezetője, Berezvai Ágnes, több mint 16 év tapasztalattal rendelkezik az uniós tájékoztatás terén, és számos fiataloknak szóló uniós projekt megvalósításában vett már részt. A csapathoz tartozik az Európa Pont két európai tanulmányok szakirányon végzett, pályája elején járó munkatársa is: Kóti Enikő és Schranz Daniella. A programban részt vesz szakértőként és óraadóként a Budapesti Gazdasági Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Tanszékének tanszékvezetője, dr. Ferkelt Balázs is.

A négyfős csapat tagjai heti rendszerességgel utaznak vidékre, hogy az interaktív tanórákat megtartsák, emellett munkájuk részét képezi az iskolákkal való kapcsolattartás és a projekttel kapcsolatos háttérfeleletek elvégzése is.

Jelentkezni az alábbi oldalon lehet:
<https://tinyurl.com/EUTanoda-jelentkezés>

+36 30 153 3110
+36 30 153 3115

@ eutanoda2019@gmail.com
facebook.com/eutanoda
instagram.com/eutanoda

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY évtizedes szakmai múlttal rendelkező, dinamikus és munkavégzésében igényes, kiemelten közhasznú szervezet, amelynek célja az európai értékek és célok képviselete és közvetítése az oktatás és képzés területén, valamint a magyar oktatási és képzési rendszer megismertetése és érdekeinek képviselete nemzetközi környezetben.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a magyar oktatási és képzési szektort és az emberi erőforrásokat hozzásegítsük az európai integráció által kínált lehetőségek hatékony és eredményes kiaknázásához, hazai és nemzetközi pályázati programok koordinálásával, képzések kidolgozásával és megvalósításával, valamint szakértői segítségnyújtással. Kiemelt célunk a helyzetünkből adódó speciális tudás és szemléletmód széles körű és egyben strukturált terjesztése. Közalapítványunk elkötelezett mindazon hazai és külföldi szervezetekkel, szakértőkkel való együttműködés iránt, akik a céljaink megvalósításában partnereink lehetnek.

Munkatársaink szakmai felkészültsége, nemzetközi tapasztalatai biztosítják feladataink magas színvonalú ellátását. Partnereink igényeit szem előtt tartva törekszünk az általunk végzett feladatok koherenciájának és szinergiájának megteremtésére.

Szervezeti kultúránk alapértékei a megbízhatóság, objektivitás, átláthatóság, az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosítása.